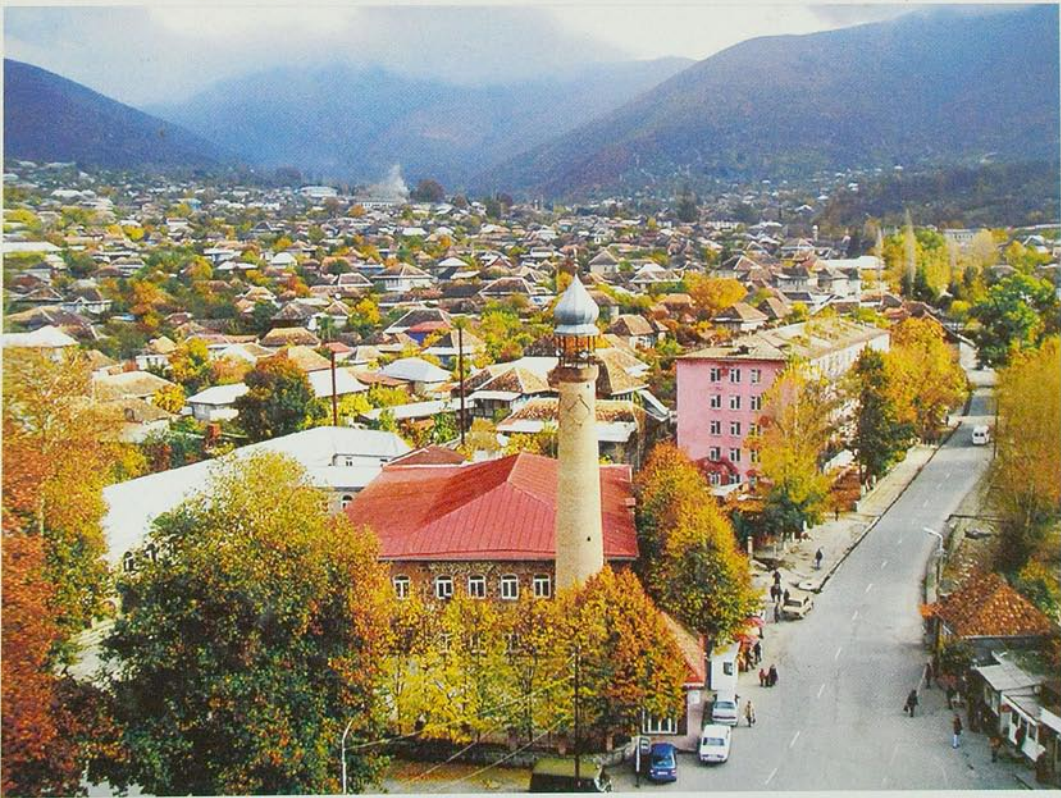

Ağəli Şəkili

Geni ŞƏKİ
lətifələri

2008

Şəki folkloru

Ağəli Şəkili

GÖZÜ
YİYƏRƏM MƏN

Əsrin qızı

Əsrin gözəli

M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası

ŞƏKİ - 2008

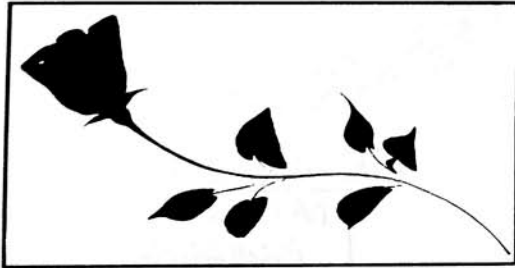
Аз - 20721А

Dünyanın klassik rəssamları Leonardo da Vinçi, Rafael, Rembrandt gözəl əsərlər yaratmışlar. Bu təkrarsız əsərlər dünya muzeylərinin bəzəyidirlər. Bunların içərisində ən çox diqqəti cəlb edən "Madonna" adlanan ana qucağında uşaq rəsmidir ki, müxtəlif dövrlərdə yaşamış bu rəssamların hər üçü eyni əsəri yaratmışdır.

Uzun illərin müşahidələrindən sonra müəyyən edilmişdir ki, hər üç rəsmdə ana öz uşağını sol tərəfdən əmizdirir. Alimlər anaların bilmədiyi, indiyədək elmə məlum olmayan bir sirri aşkar etmişlər ki, uşaq ağılayarkən, sakitləşməyəndə o, uşağını sol tərəfdən əmizdirməlidir ki, doqquz ay ana bətnində olan uşaq öz anasının ürək ritmini tutub onun qoynunda olduğunu duyub sakitləşsin.

Deməli, hələ o vaxt rəssamlar sözlə deyə bilmədiyi fikri fırça ilə ifadə etmişlər. Bundan sonra əsərlərin qiyməti birə on qat artmışdır.

Bizim şəkillər də bir çox mətləbləri lətifələrlə müdrik bir şəkildə ifadə etmişlər ki, onların da qiyməti zaman-zaman artacaq, öz öyrədici missiyasını yerinə yetirəcəkdir.

ÖN SÖZ

ŞƏKİ LƏTİFƏLƏRİNİN YENİ TOPLUSU

Ağəli Şəkilinin topladığı Şəki lətifələrini çap dəzgahından uzaqda, əlyazma şəklində ümumi dəftərdə oxudum. Burada hələ heç yerdə nəşr edilməmiş, işıq üzü görməyə layiq olan çoxlu nümunələr vardır. Məsələn, lətifələrin birində məşhur Hacı dayının yeni düşünülmüş gülüş doğuran hazırcavablığı üzə çıxır:

Küçədə iki itin qucaqlaşib yatdığını görənlər təəcüblə deyirlər:

- **Bir onlardakı məhəbbətə bax, gör necə mehribanlardır?**

Bunu eşidən Hacı dayı dözməyib dillənir:

- **Onların arasına bir sümük atın, onda bunların mehribançılığını görüçüz...**

Topluda gülməkdən daha çox düşünməyə cəlb edən bu cür Molla Nəsrəddin ruhlu lətifələrlə yanaşı, birbaşa söz oyunu, söz döyüşü, hazırcavablığı üzərində qurulan, güclü gülüş doğuran xeyli lətifə vardır.

Bir dəfə dəllək Akif zarafatçı bir oğlanın başını qırxırmış. Bu vaxt Akifin oğlu içəri girib deyir:

- **Dədə, nolar, pul ver kinoya geyim də!**

Atası acıqlanır və deyir:

- **Ay qurumsaq, əl çək, görmürsən mən özüm ha-yındı habırda puldan ötrü it qırxıram?!**

Və yaxud:

Şəkinin Qışlaq hissəsində yaşayan Tüfə Tahir ləqəbli bir hazırcavabdan soruşurlar:

- **Sən bilərsən, habı buğanın buxağı nədən belə sallanır?**

Tüfə Tahir fikirləşmədən cavab verir:

- *Bunu bilməyə nə var ki, inəklərə mən ölüm, deməkdən.*

Və yaxud:

Tahirdən soruşurlar:

- *Maraqlıdır, bütün heyvanların balası anasının dalınca, yalnız eşşək balası həmişə anasından qabaqda gedir. Nəcəb görəsən?*

Tahir cavab verir ki, anasında nə qanacax var ki, hələ bir balası qoduxda da olsun.

Təfərrüata varmadan onu deyə bilərəm ki, Ağəli Şəkilinin Şəki lətifələrini toplayıb qələmə alması xeyirxah bir işdir və bu toplu çap olunmağa layiqdir.

Faiq Çələbi,
Sənətsünəşliq doktoru.
Şəki, avqust 2007 ci il.

QEYD: Lətifələr ənənəvi Şəki ləhcəsi ilə yazıldığından, kitabda oxucular tərəfindən anlaşılmayan sözlərin "Şəki ləhcəsi ilə lüğəti mənası" kitabın arxa səhifələrində verilmişdir.

G İ R İ Ş

Görkəmli xalq şairimiz Bəxtiyar Vahabzadə belə bir gözəl fikir söyləmişdir:

- Azərbaycanın təbiəti dünyada mövcud olan 11 iqlimdən 9-na malik olduğu kimi, bu torpağın xalqı da psixologiyanın bütün "iqlimlərinə" sahibdir. Məsələn, Qarabağ musiqimizin, Qazax və Şirvan şerimizin, Bakı təsviri sənətimizin məskəni sayıldığı kimi, Şəki də müdrik gülüşümüzün ocağıdır.

Doğrudan da, əgər Azərbaycanda söz deyimi varsa, gülüş nöqtəsi varsa, o məkan - Şəkidir. Bu, onun torpağında, havasında, suyunda, nəfəsindədir. Şəkiddə heç vaxt oturub lətifə yazmırlar ki, o lətifə olacaq, gülüş doğuracaq. O, olduğu kimi yetişir və bütün bunlar Azərbaycanımıza məxsusdur.

Lətifələr bizi əhatə edən maddi varlıqla bağlı Azərbaycan şifahi xalq ədəbiyyatı janrları içində deyək ki, dinamik, dramatik yaşadılan, ağız icadlı, ədəbi janr və saf gülüşün gözəl nümunələridir. Burada əsas cəhət hazır cavablıqdan doğan xoş zarafatdır.

Ta qədimdən şəkiliblər hazır cavab, bəmərə olmuş, öz şirin ləhcələri, şivələri və lətifələri ilə hamını cəlb etmiş və heyretləndirmişlər. Deyirlər dünyanı gözəllik xilas edəcək. Yer üzündə yaşayan bütün varlıqlardan gülməyi bacaran insan olduğundan deyərdim ki, dünyanı elə gülüş xilas edəcək.

Şəkiliblər lətifəni münbit şərait yaranan kimi, heç kəsdən lisenziya-zad almamış, düzüb qoşub buraxırlar "aboretta".

Ümumiyyətlə, Şəkiddə öz ləqəblərilə seçilən, hazır cavab, bəmərə adamlar çoxdur və onlara hörmətlə yanaşılır.

Bunlardan çoxları həyatlarını dəyişmiş və bəziləri də gündəlik aramızdadırlar. Onların ciddi sözləri də yumorla deyilir. Çayxanaya çay içməyə gəlmiş dostlardan biri qənd qabında qəndin az olduğunu görcək onun içinə düşmək üçün, çayçıdan bir nərdivan da gətirməsini xahiş edir.

Şəkidə az tapılar elə bir məhəllə, elə bir adam ki, ləqəbsiz olsun. Adamlara verilən ləqəblər düşünülmüş və yumorludur. Maraqlı burasıdır ki, ləqəb sahibi öz ləqəbindən incimir. Məsələn: "Kələz Namiq" bu ləqəbi gözlərinin rəngi göy olmaqla yanaşı, çevik hərəkətinə görə qazanmışdır.

Ləqəb bərədə bəxti gətirənlər də var, gətirməyənlər də. Bəxti gətirənlər: - İmperial Əhməd, Pullu Qulu, Əlac Hüseyn, Gül Camal, Zalatoy Fərrux.

Bəxti gətirməyənlər: Cındır Əli, Cır Neymət, Tülkü Qurban, Eşşək Qaffar, Xaşal Hüseyn, Mikrob Əjdər, Araq Şamil, Çopur Sabir və sairə.

Dostlarımdan birinin ləqəbi Əlipota, başqasınınkı Cin Nadir, digərininki isə Quruoğlu Allahyardır. Elə mənim özümü də bəzən Yevrey Ağəli deyə çağırırlar. Bilmirəm, deyilənə görə bu ləqəbi mən də çoxbilmişdiyimdən qazanmışam.

Mən Şəkidə bir nəfər ləqəbsiz adam tanıyıramsa, o da Tursux İvramdır. Ləqəb demişkən bir lətifə yadıma düşdü:

Şəkinin köhnə məhəllələrinin birində toy məclisi qurulur. Cəbrayıl adında bir oğlan toyda bir az "vurandan" sonra heç kəsə macal verməyib özünü camaata göstərmək naminə "yırtılınca" oynayır. O qədər oynayır ki, özünü saxlaya bilməyib "quş uçurur". Elə o gündən ona bir yaxşı "peçat" vurulur. Ləqəbi də qalır "Qaz Cəbrayıl". Cavan oğlan, bəs, nə etməli? Biabır olduğunu gören Cəbrayıl bu ləqəbi itirmək üçün üz tutur Rusiya şəhərlərinə. Düz qırx ildən sonra gəlib Şəkinin

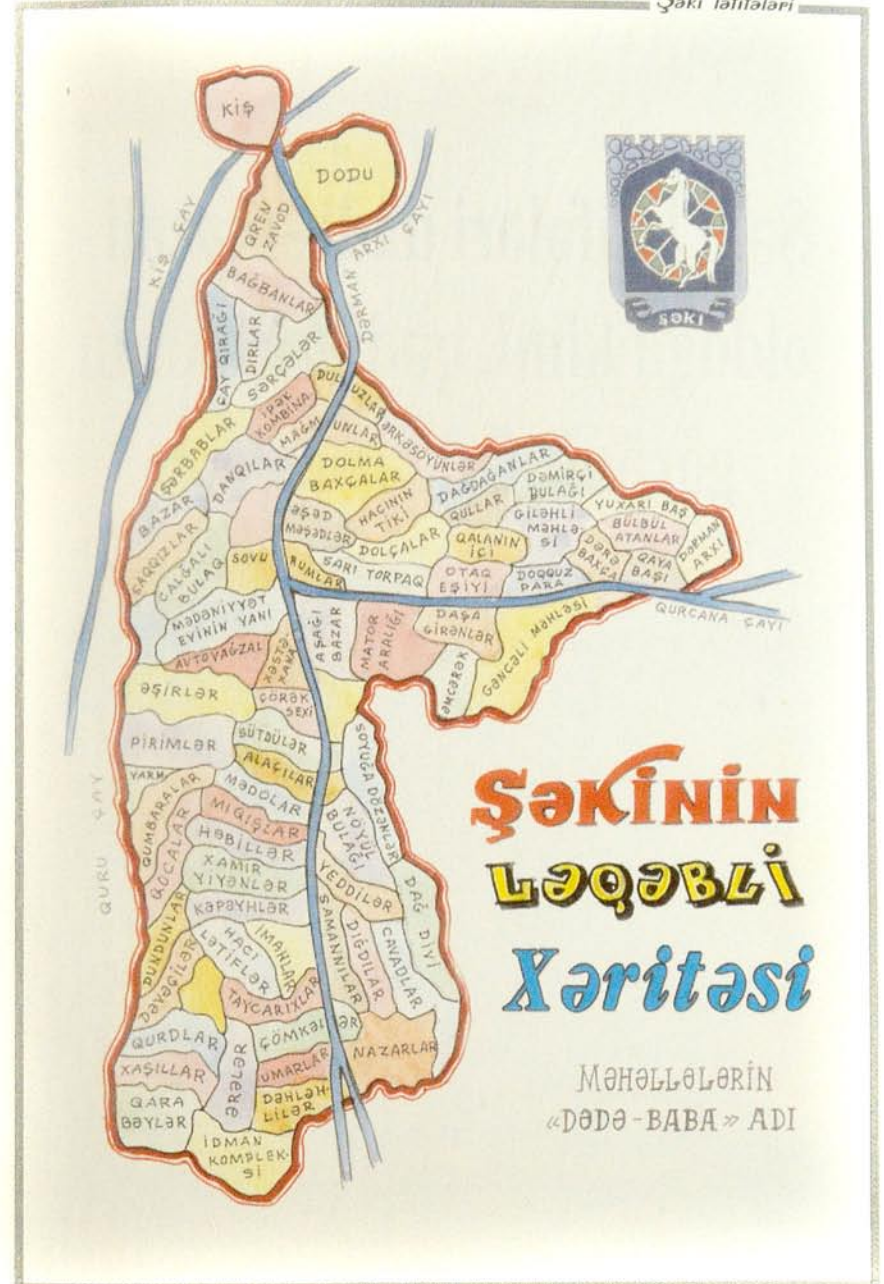
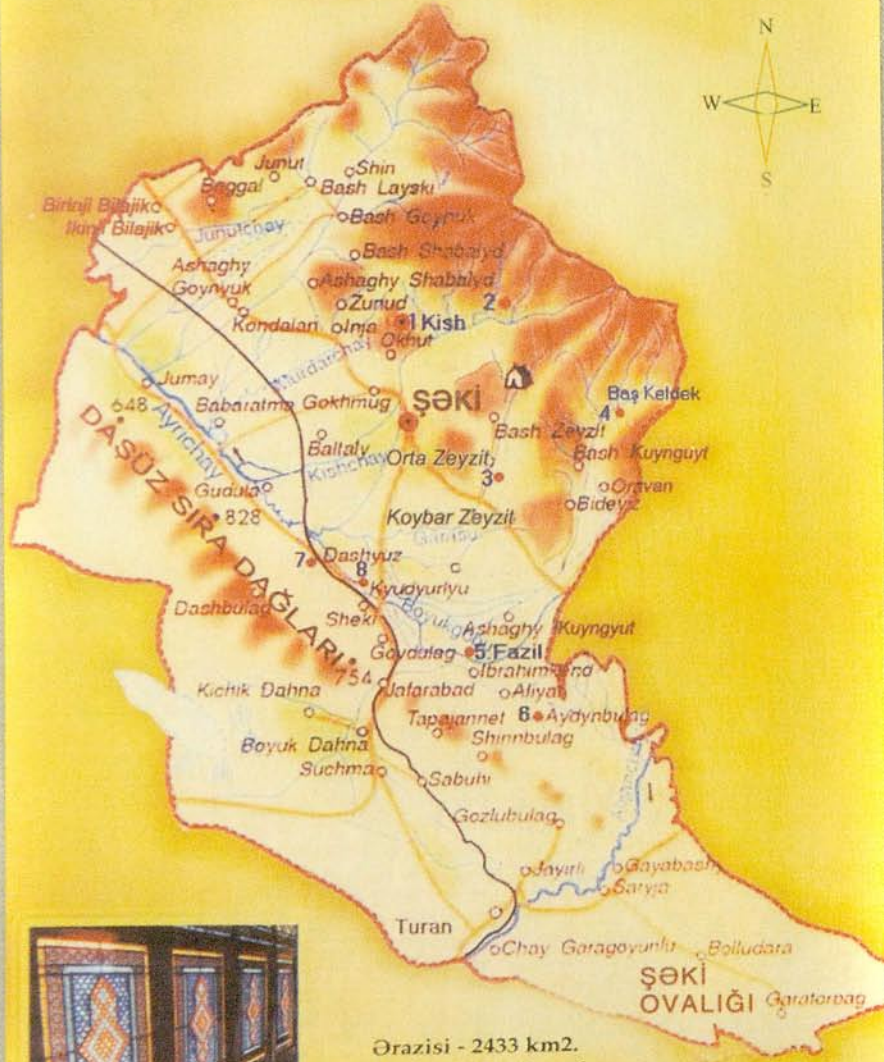
iyirmi kilometrliyində "Dörd yol" adlanan yerdə avtobusdan düşür, bir taksi sürücüsündən onu evlərinə aparmasını xahiş edir. Sürücü onun hansı məhəlləyə gedəcəyini soruşduqda onun çətinlik çəkdiyini bilib, deyir:

- Ə, da de ki, Qaz Cəbrayılın məhəlləsinə sür də!

Cəbrayıl artıq Şəkidə əməlli-başlı ad qazandığını və ona vurulan "möhürün" silinməz olduğunu duyub, sürücüyə deyir:

- Qaqaş, maşını saxla, mən da Şəkiyə gedəsi olmadım.

ŞƏKİNİN XƏRİTƏSİ

Şəki lətifələri dadlı-məzəli
olduğu kimi, qədim Şəkinin
görünüşü də gözəldir.

Şəkinin giriş qapısı

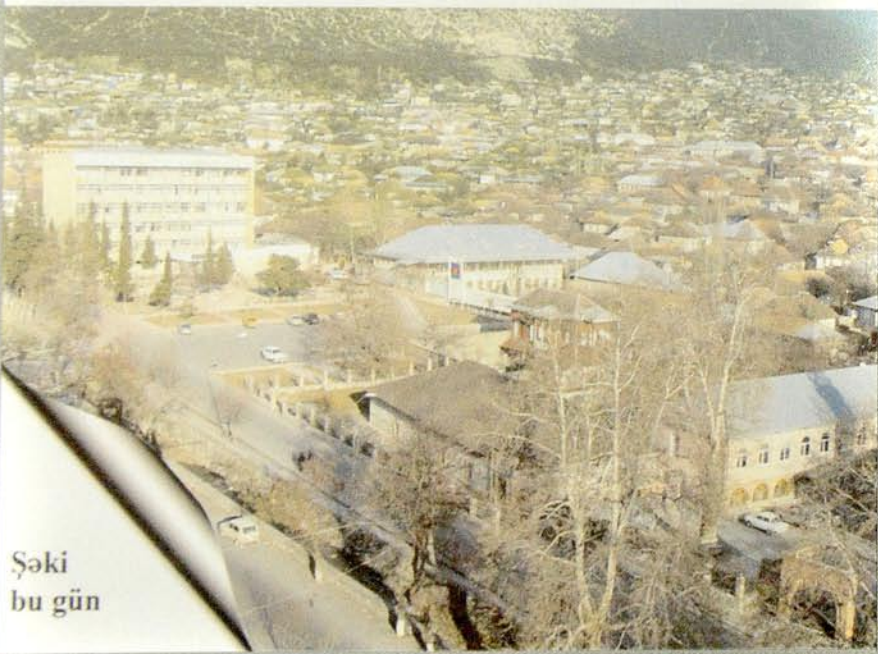
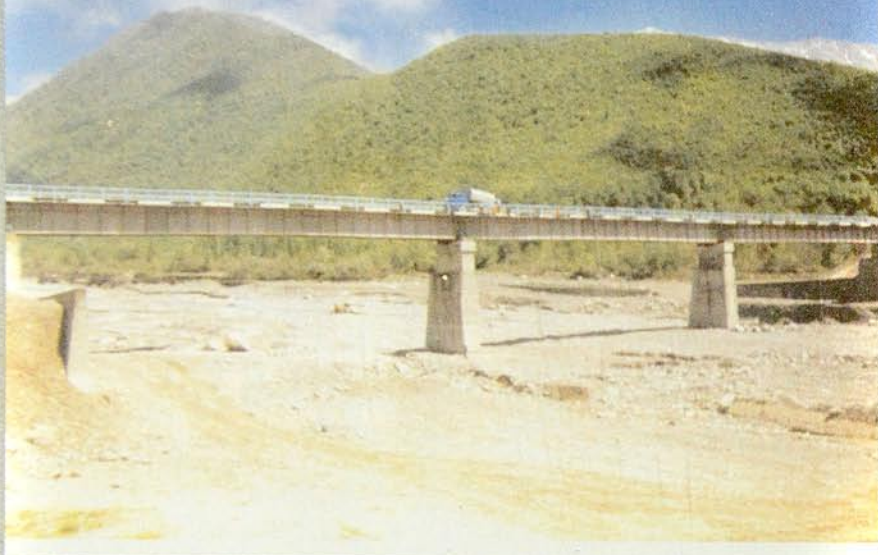
Şəkinin ikinci giriş qapısı

Sülh meydanı

Şəki Şin çayı

Şəki
bu gün

Şəki "Saray" otel

Şəki Olimpiya İdman
kompleksi

Şəki lətifələri
Turistlər Şəkida

Şəki lətifələri
Marxal istirahət zonası

"Marxal" istirahət zonası

Şəki Marxal istirahət zonası

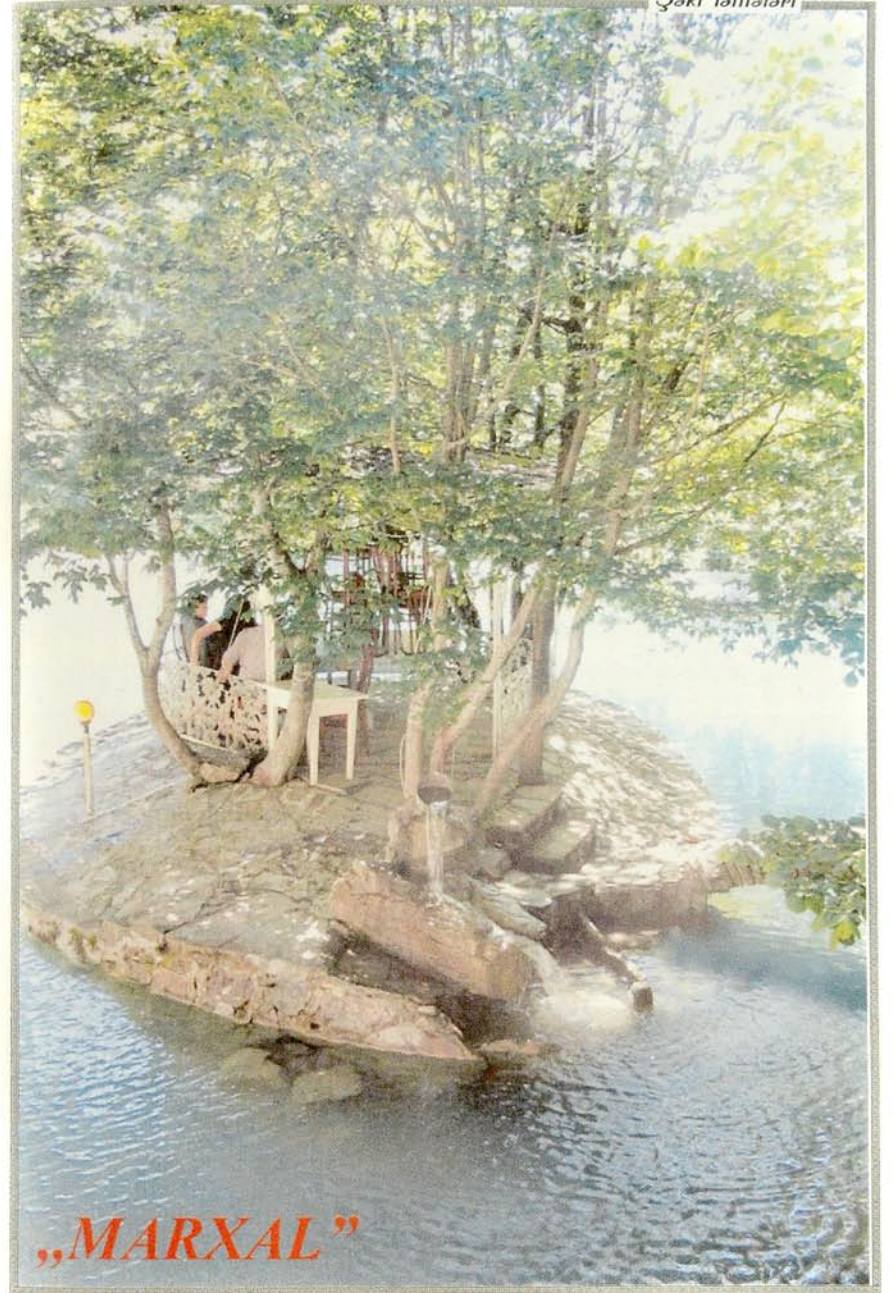

Şaki lətifələri

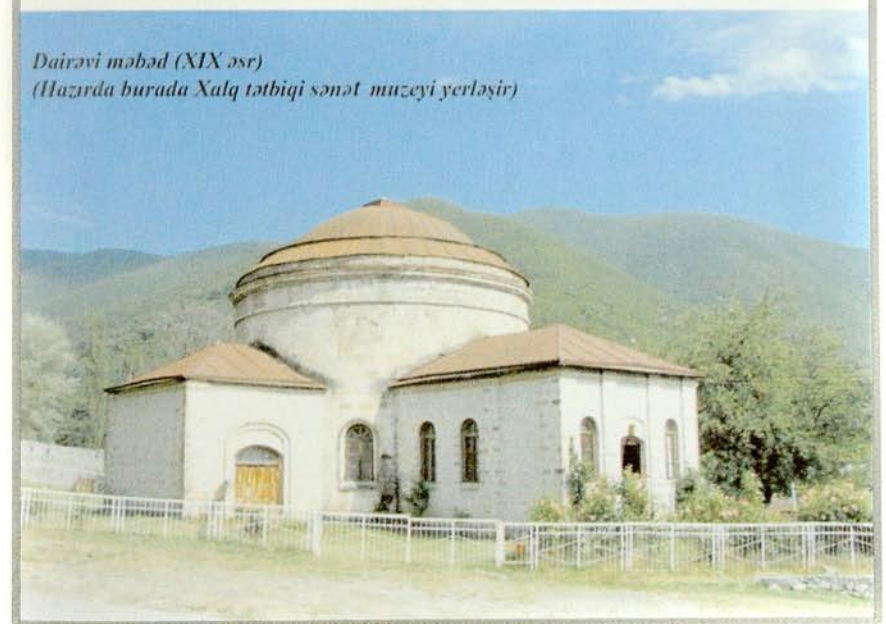
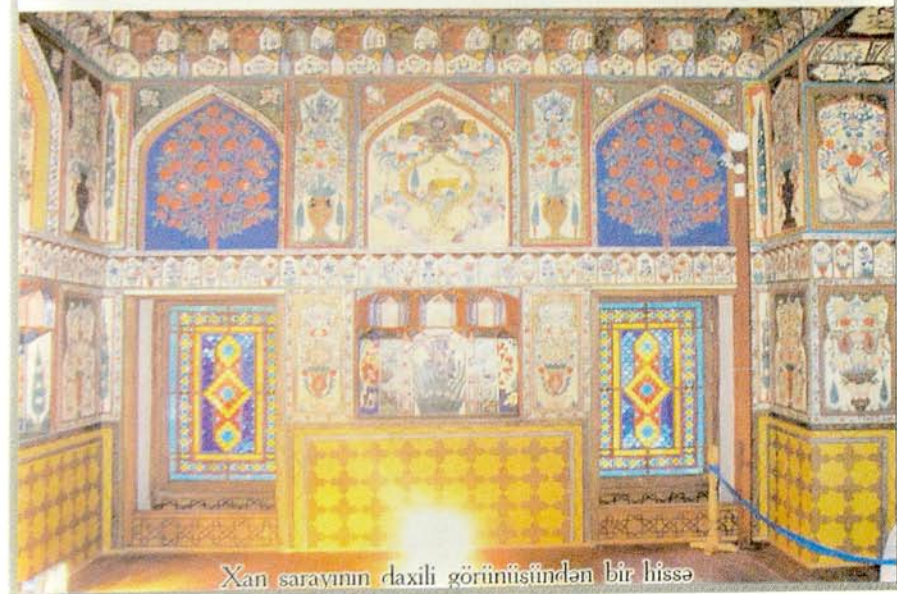
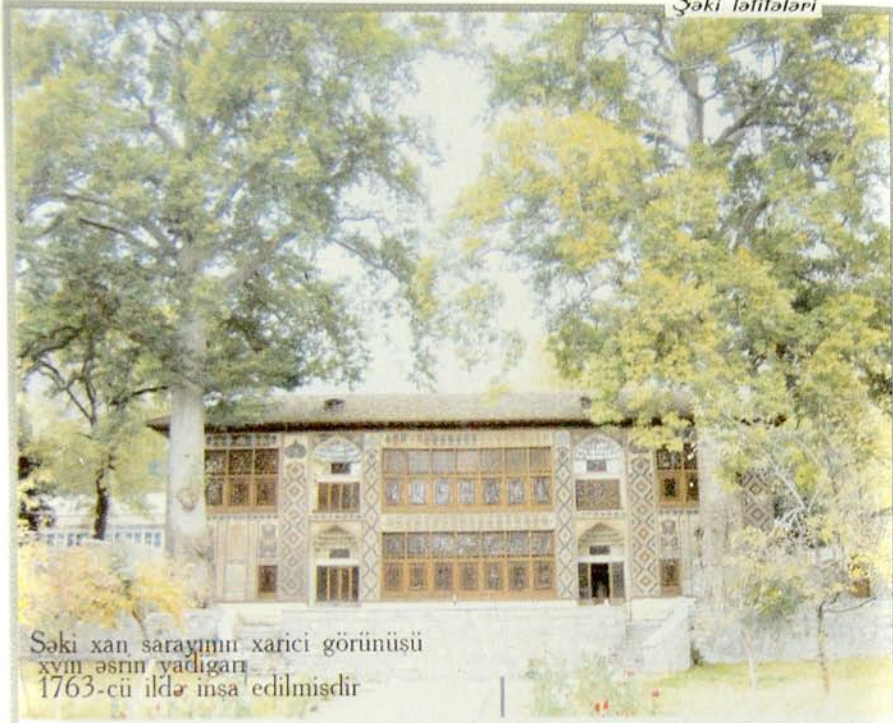

„MARXAL“

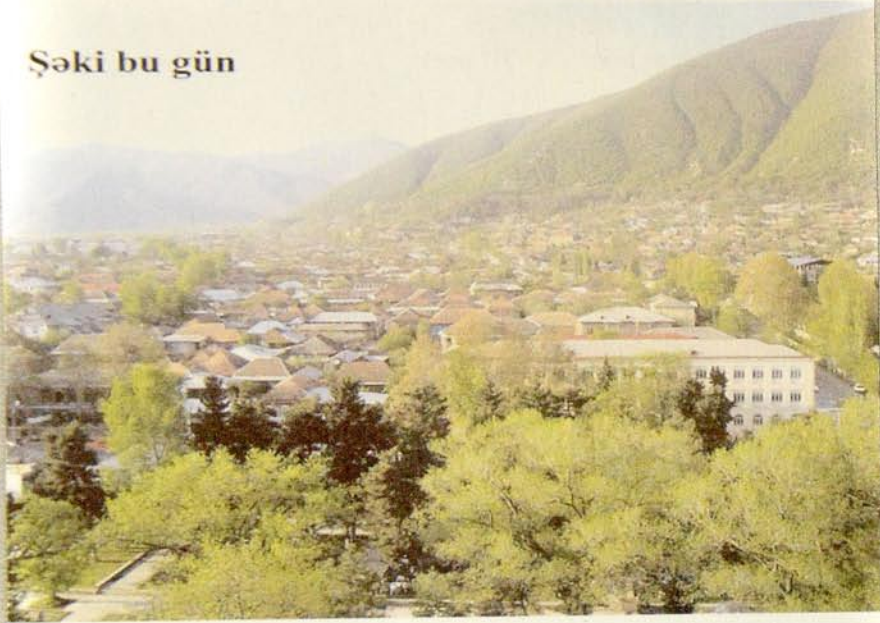
Şaki lətifələri

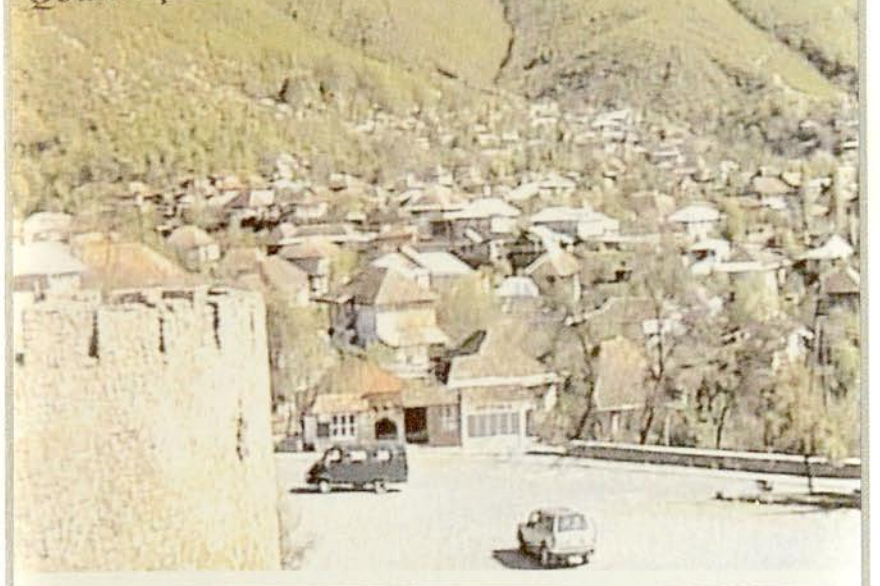
„MARXAL“

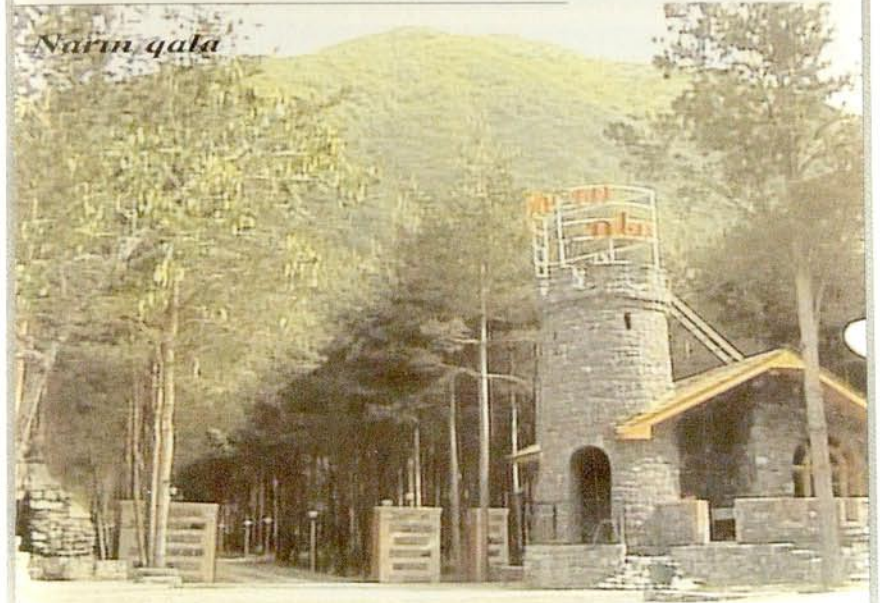
Şaki bu gün

Qədim Şaki

Narın qala

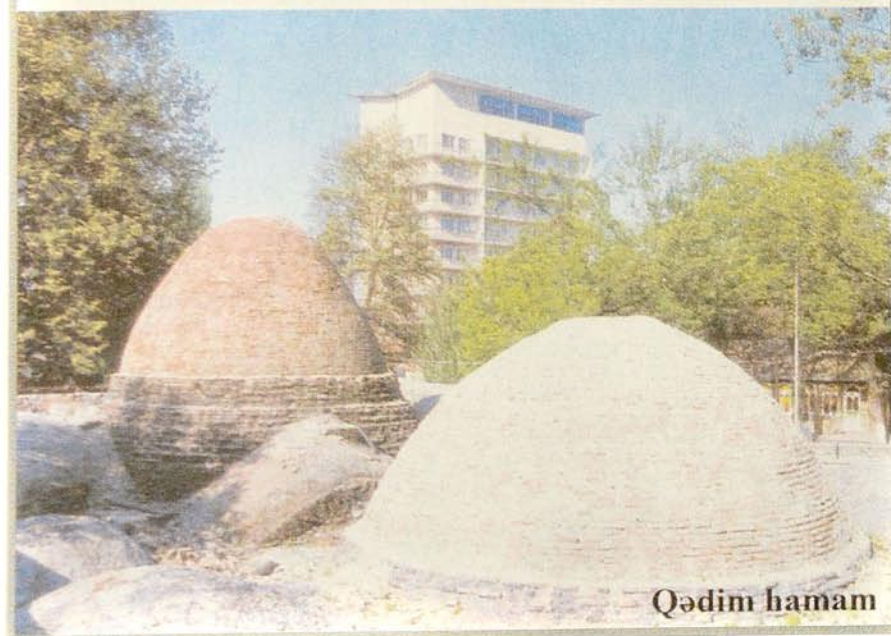
Şaki karvansarasının daxili görünüşü

Şəki lətifələri

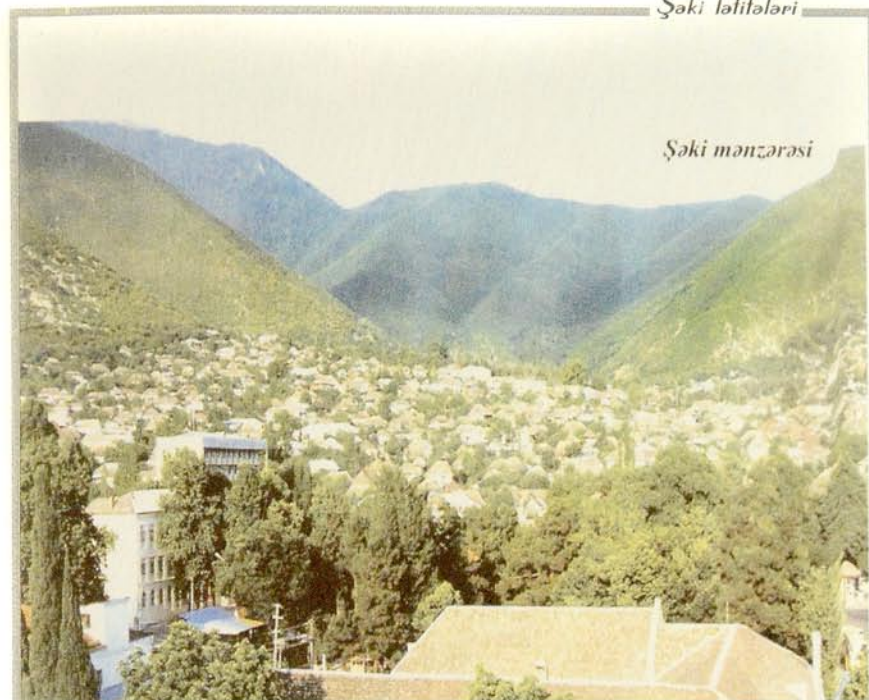

Şəki mehmanxanası

Qədim hamam

Şəki lətifələri

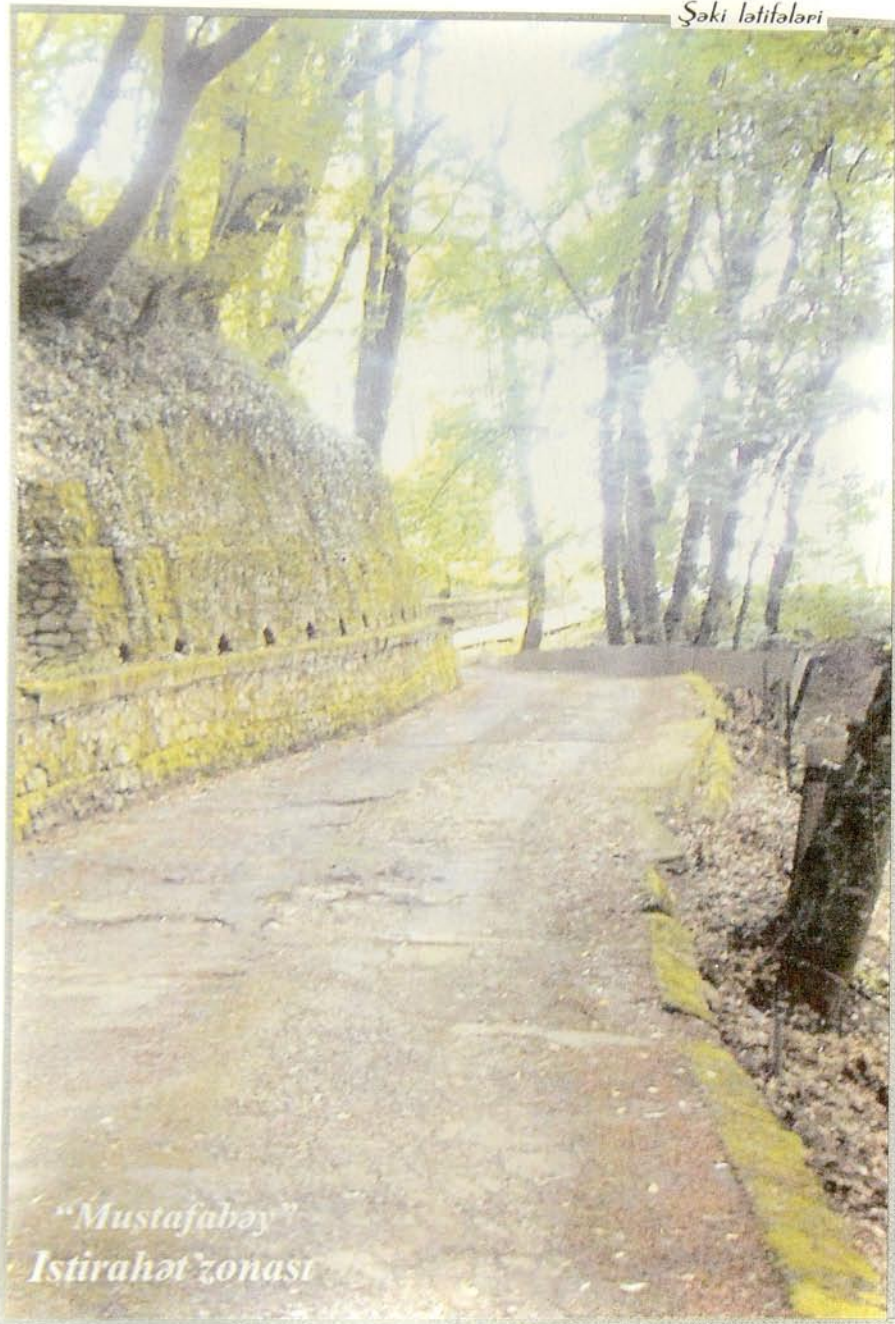

Şəki mənzərəsi

Şəkinin əzəmətli giriş tağları

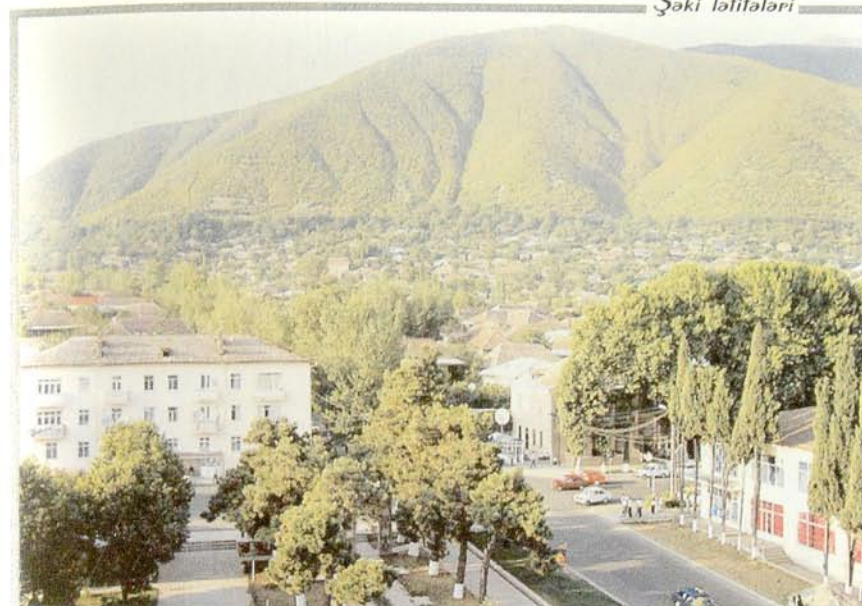

Şəki lətifələri

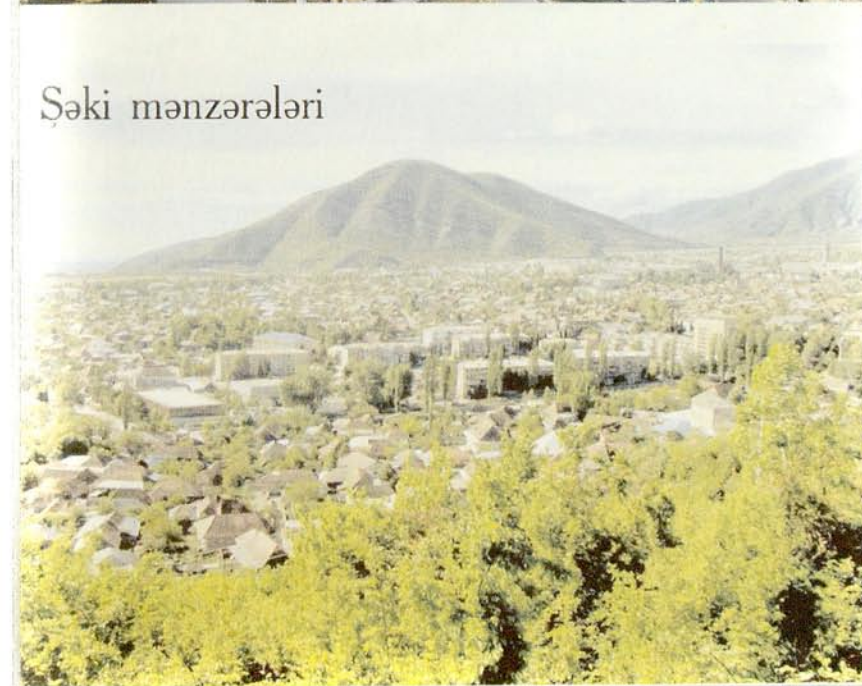

*“Mustafabəy”
İstirahət zonası*

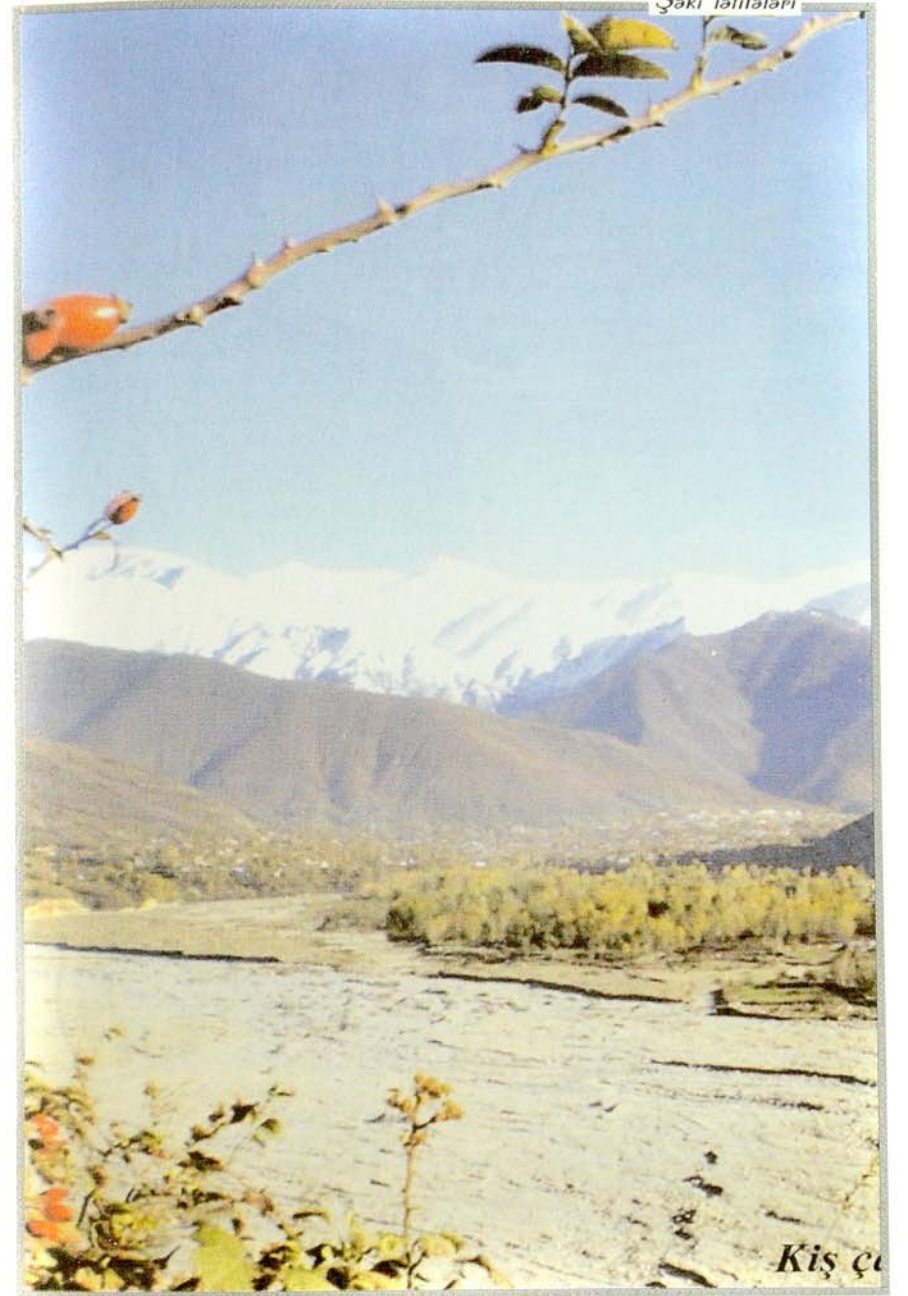
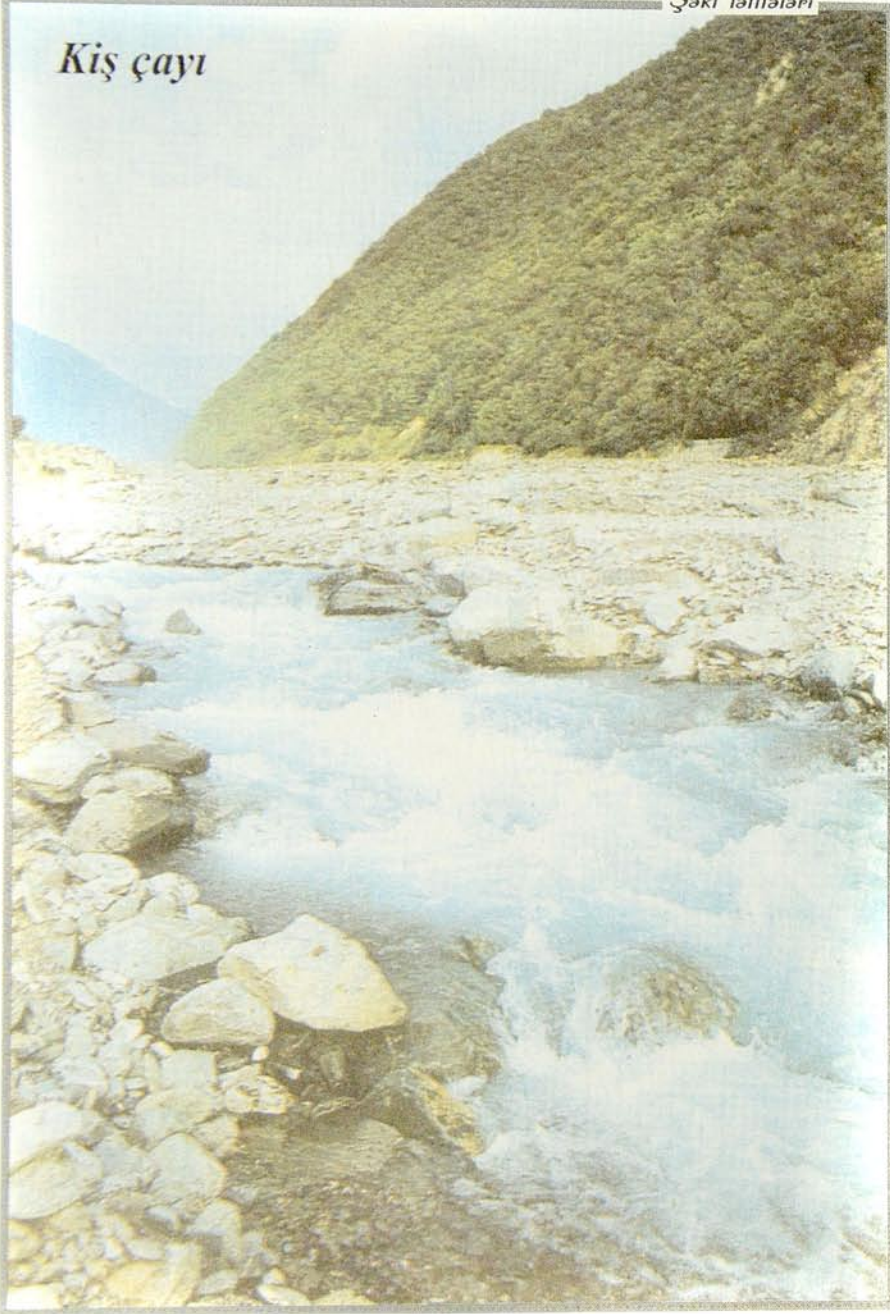
Şəki lətifələri

Şəki mənzərələri

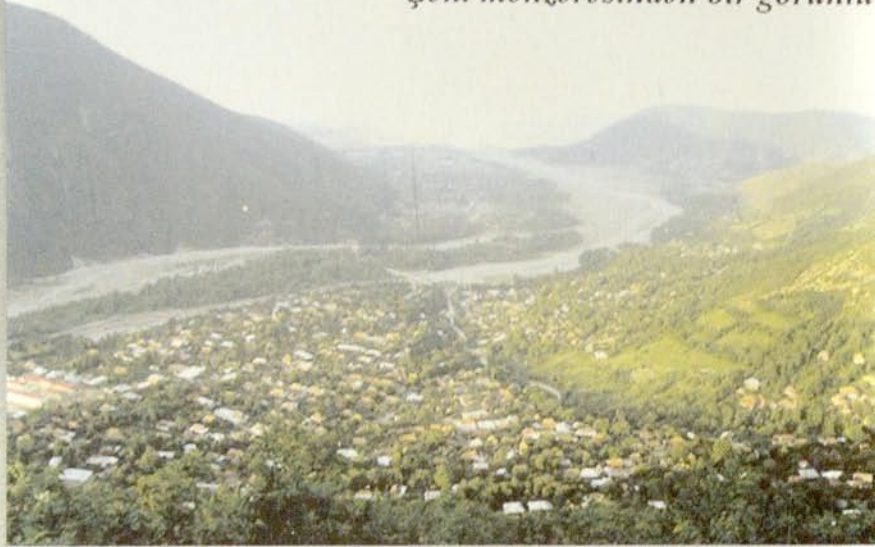

Kiş çayı

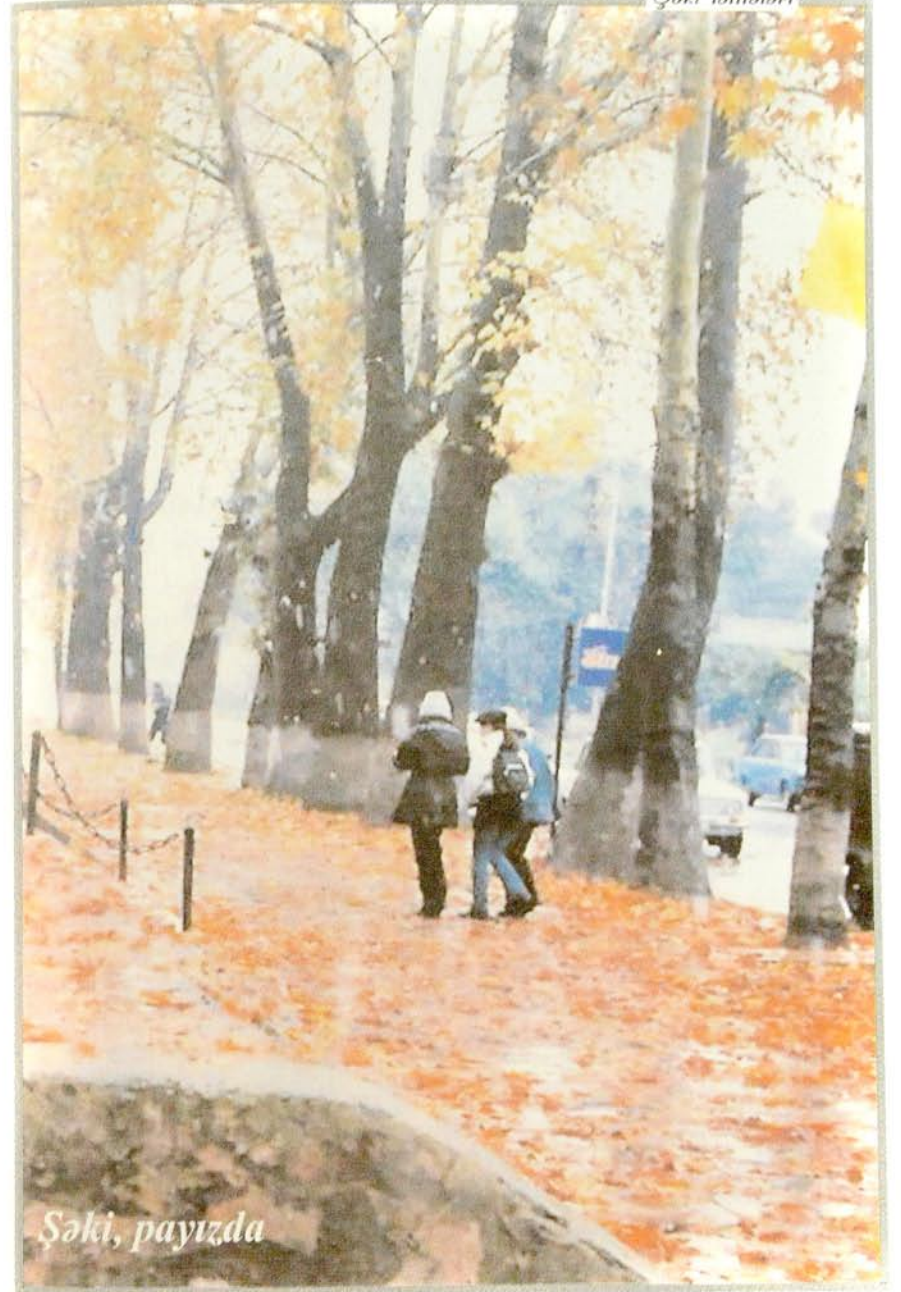

Kiş ç

Şaki mənzərəsindən bir görüntü

Şakinin panoramı

Şaki, payızda

Dən və hazır cavab
Tüfütü, Tahir

LƏTİFƏLƏR

BİZƏ YOX, ŞƏKİYƏ

Bir şəkili Bakıda bir oğlanla tanış olur. Onlar vidalaşıb ayrıldıqda şəkili tanış olduğu oğlana deyir:

- Vaxt tapıb hərdən bizlərə də gəlin.

Günlər keçir, qonaq Şəkiyə gəlib həmin şəkilini tapır və deyir:

- Demişdin bizə qonaq gəl, mən də gəlmişəm.

Şəkili söz altıda qalmayıb zarafatla cavab verir:

- Ay səni yeyim, hayındı mən demədim ki, bizə gəl, demişdim Şəkiyə gəl.

ŞƏKİLİ

Bakıda bir oğlan avtobusda yol gedərkən yanında əyləşmiş bir qızdan soruşur:

- Ay qız, sən haralısan?

Qız cavab verir ki, adam haralı olar ki, şəkili.

XAN EVDƏ YOXDU

Bir dəfə Şəkiyə gələn qonaqlar Xan sarayına baxmaq qərarına gəlirlər. Xan sarayının qapısında dayanan bir şəkili zarafatından qalmayıb onlara deyir:

- Hayındı buyurub xanın evinə baxa bilərsuz, amma xan evdə yoxdu. Məzuniyyətə geyitdi. Onu bu gün görə

bilmicuz...

Təəssüf hissi ilə geri qayıdan qonaqlar yalnız evlərində anlayırlar ki, sən demə onlar Şəkidə Aprelin 1-də olublar-mış.

BİR AZ XAMSAN

Uzaq keçmişdə Abdulcabbar Şəkidə oğluna toy edəndə Xan əmini də toya dəvət edir. Onu burada hörmətlə qarşı-layırlar. Xan oxuduğu muğamları ilə hamını lərzəyə salır. Məclisin sonunda Xan gülüş şəhərində olduğunu duyub, bir lətifə də söyləyir.

Abdulcabbar Xanı evinə yola salarkən razılıq edir və za-rafatla deyir:

- Xan olmağına söz yox, əsl xansan,
- Hayf, lətifə dimaxda bir az xamsan!

OLSUN SƏNƏ SƏRİN

Bir şəkili pul qazanmaq üçün həyətlərindəki induşkala-rın lələklərindən yelpik düzəldib satmağa başlayır. Şəkiyə gəlmiş bir qonaq bu əhdacı birinci dəfə gördüyündən tə-əccüb edərək onu bir manata alır. Bir azdan yelpiyi yellə-dən qonaq lələklərin yerə səpələndiyini görcək geri qayı-dıb şəkiliyə deyir:

- Dayday, bu nədir, bunu mənə sıramısan, tez bir mana-tı gəl görüm!

Şəkili cavab verir:

- Ay gözo yeyim, hayındı habırdı saa yaxın duran oldu? Öza niyə şər atırsan? Qaldı o yelpik məsələsi, heç bilir-sən, induşka neçəyədir? Saa kim dedi axı yelpiyi yellə.

O, lələkləri düzəldə-düzəldə:

- Bax, habırdı nə çətin şey var ki, sən hunu da bacar-mırsan? Hər şeyin işlətmə qaydası var axı, deyə qonağı başa salır:

- Bax, habını həblə düz saxla, deyə lələkləri göstərir. Hindi başu sağa-sola tez-tez fırlat getsin, olsun sənə sərin, vəssalam, şüttamam.

KİMNƏN SORUŞSAZ İT OYNADAN, ELƏ MƏNİ GÖSTƏRİJİYLƏR

Bir dəfə Şəkiyə toy məclisinə dəvət almış adlı-sanlı meyxana ustaları bir-biri ilə deyişirlər. Bir nəfər də kef-li pul verərək atadan, anadan, qardaşdan, bacıdan "zakaz" verib elə hey oynayır, heç kəsə də macal vermir. Axırda da onlara deyir ki, qismət olsa, qardaşımın toyunda da si-zi çağıracam.

Meyxana deyənlərin "yaxşı, biz səni Şəkidə necə tapa-cağıq" sualına, şəkili cavab verir:

- Şəkidə kimnən soruşsaz it oynadan, elə mənə göstəri-ciylər.

DİYİRSUUZ AĞZIMI AÇIM?

İçərişəhərdə bir şəkilinin lotular axşam qabağını kəsib, onun qızıl üzüyünü zorla barmağından çıxarıb qaçırlar. Özlərini bura yetirən milis işçiləri ona deyirlər:

- Əclaflar sənə bu qədər zülm verdilər, bəs niyə haray salıb səs çıxarmadın?

Şəkili qızıl dişlərini onlara göstərib deyir:

- Disuz, hayındı ağzımı açım, habları da çıxartsınlar?

OĞLANDI, YOXSƏ QIZ?

Bir dəfə müxtəlif millətlərin nümayəndələrini bir yerə yığıb nəsil artırmaq məqsədilə hərəsinə bir meymun verirlər. Deyirlər beş ildən gələrsuz. Bu işin öhdəsindən gəlsin deyə, bir meymun da şəkiliyə verirlər. Düz beş ildən biri beş, o birisi dörd, digərləri üç və iki bala ilə geri qayıdırlar. Növbə şəkiliyə çatanda görürlər ki, onun əlindən bir cılız uşaq tutub. "Ə, şəkili bu nə də.... Hayıf bizim zəndimiz" - deyə ondan üz çevirib gedəndə, şəkili "a qaqaş səni bir dəqiqə olar" - deyə dillənir.

- Mənim naxışım heylə naxışdı da. Bir də ki, adama meymun verəndə bir quyruğunu qaldırıb baxmazlar ki, habı oğlandı, yoxsa qız?

MƏN ÖLÜM DEMƏKDƏN

Günlərin birində Şəkinin Qışlaq hissəsində yaşayan Tüfə Tahir ləqəbli bir hazırcavabdan soruşurlar:

- Sən bilərsən, habı buğanın buxağı nədən həblə sallanır?

Tüfə Tahir fikirləşmədən cavab verir:

- Bunu bilməyə nə var ki, inəklərə "mən ölüm" deməkdən.

ÇÜRÜYÜ YOXDUR Kİ?

Günlərin birində Tüfə Tahir istirahət günü mal bazarına

gedir ki, inək alsın. Inəklərdən biri onun xoşuna gəlir. Onun sahibindən inəyin qiymətini soruşduqda o, Tahirə elə qiymət oxuyur ki, bəlkə də o qiymətə təzə maşın almaq olardı.

Tahir əyilib inəyin altına əməlli-başlı baxanda, inəyin sahibi dözə bilməyərək dillənir:

- Qaqaş, ordan nə axtarırsan?

Tüfə Tahir cavab verir:

- Baxıram görax çürüyü zadı yoxdur ki?

O MƏNDƏ ÖMRÜ BOYU OLMİYİTDİ

Tüfə Tahir mağazada ayaqqabı satır. Bir qadınla ucaboy bir kişi ona yaxınlaşıb ayaqqabının qiymətini soruşurlar.

Tahir deyir:

- Qurtaranı yetmiş manatdır.

Qadın deyir:

- Axı bunun qiyməti əlli manatdır, heç olmasa onu bizə altmış manata ver də....

Tahir onun öz qiymətinin altmış manat olduğunu qadına inandıra bilmir və əlini kişinin çiyinə qoyub deyir:

- Bu daydayın vicdanı haqqı onun öz qiyməti altmış manatdır.

Kişi qəzəblənərək deyir:

- Ə, heç olmasa öz vicdanına and iç də...

Tahir:

- A dədəm, o, məndə ömrü boyu olmiyitdi.

BİR AZ TEZ GƏTİRSİN

Bir gün dostlardan biri Tahiri evlərinə qonaq aparır. Dostu da görməmiş kimi televizorun pultundan ikiəlli yapışıb başlayır onu dala - qabağa fırlatmağa. Acından sino gedən Tahir dözə bilməyib axır ki, dillənir:

-A qaqaş, öyrətmək olmasın o pultu ciyaa tərəf tuşla ki, yimağımızı bir az tez gətirsin.

ÖZLƏRİ GƏLİF APARICAXLAR

Birisi təzə maşın alır. Yolda maşını saxlayıb səmt-soraq öyrənmək məqsədi ilə Tahirdən soruşur.

- A qaqaş, yol müfəttişliyinə necə getmək olar?

Tahir onu başa salıb deyir:

- Bax, o qabaqdakı sfetaforu görürsənmi, ora çat, maşını saxla, gördün qırmızı işıq yanır, tez keç. Özləri gəlif səni aparıcaxlar.

DAYANMAQ QADAĞANDIR!

Tahir söyləyir ki, bir gün təzə maşın alıb Balakənə iş dalınca getmişdim. Xam vaxtım idi. Yolu-zadı yaxşı tanı-mırdım. Elə şəhərə daxil olmuşdum ki, yolun sağında bir mağaza görüb saxladım ki, evə əliboş getməyim, uşaqlara sandaldan-zaddan alım.

Qayıdıb gələndə gördüm ki, avtomobil müfəttişi məni gözləyir. Elə maşına yaxınlaşmışdım ki, o qarşımdakı "Dayanmaq qadağandır! "znakı" olan "stolbanı" maa göstərib dedi:

- Cavan oğlan, bu işarə nədir?
Didim mən bilmərəm, başqa rayondan gəlmişəm, onu mağazanın yiyəsindən soruşun.

**BİLMİRƏM SƏƏN İŞAA YARICƏM,
YOXSAX YOX**

Bir gün Tahirin telefonuna təsadüfən Bakıdan zəng gəlir:

- Alo, alo, Şəki, Şəki, bura Şəkidir? Mən kişi istəyirəm kişi. (Kiş kəndini demək istəyir)

Tahir cavab verir ki, a xala vallah məndə kişiyəm, bilmirəm amma səən işaa yarıcəm, yoxsa yox.

MİRƏJ

Bir gün Tahirgilin məhəlləsində söyləyirlər ki, halal olsun habı qonşumuz Cəfərə. Dədəsi Miraj öləndən sonra onun adını əbədiləşdirmək üçün bir "antikvar" mağaza açıldı ki, gəl görəsən. Adını da elə "Miraj" qoyutdu.

Tahirə deyirlər ki, sən də oğulsan? Dədəa ehsanına hələ bir şey etməmişən.

Tahir cavab verir ki, doğru diirsuz, mən dədəmə heç nə etməmişəm. Amma o maa eliyitdi. Dədəm maa elə miraj qoyub geitdi ki, ömrümün axırına kimi bəsimdi. Onun adı Məmə olduğundan, çox yerdə maa elə belə Tahir yox, Məməən oğlu Tahir diyirlər.

ÇƏTİN OLUCAX

Tahirgilin məhləsinə tösmərəy bir qızın dalınca cavan bir oğlan gəlib-gedir. Bir gün Tahir qızdan həə cavabı ala bilməyən oğlana yaxınlaşıb deyir:

- Qaqaş, səən işin çətin olucax. Əziyyət çəkib özoo yorma. Ho qızı mən yaxşı tanıyıram, hunu bişirmağa düz iki eşşək yükü odun lazımdır.

DIQQILI QALITDI

Sovetlər vaxtı, Tüfü Tahir yarmarkada "kalkotqa" satır. Bir qadın onun qiymətini soruşduqda Tahir dörd manat, deyə cavab verir.

Qadın deyir:

- Gəl üç manata razılaşaq.

Tahir:

- Olmaz, bu onun son qiymətidir.

Qadın:

- Ona görə o boydasan daa.

Tahir:

- Sən mənim boyuma baxma, baxırsan gəl ürəyimə bax, "abaxeyisin" qorxusundan ürəyim dıqqılı qalıtıdı.

KÖK QADINLAR

Bir gün Tahirdən soruşurlar:

- Kök qadınlara necə baxırsan?

Tahir fikirləşmədən cavab verir:

- Nəyi pisdir ki, qışda istiliyinə söz yox, yayda kölgəliyinə.

DƏDƏN YİYİTDİ

Tahir bir gün bazara gedir ki, qarpız alsın. O, qarpızsatana deyir:

- Maa bir dənə yekə Sabirabad qarpızı lazımdır.

Bunu eşidən qarpızsatın tələsik iri bir qarpız götürüb deyir:

- Qarpız məndə qıp-qırmızı, bal kimi. O, hansı qarpızı nişan edib kəsirsə, Tahiri bəyəndirə bilmir. Qarpızsatını qaşqabaqlı görün Tahir dillənir:

- A qaqaş, niyə məndən incisən, səən qarpızları eşşəyə versən eşşək yeməz. Mən səndən qarpız istədim qabax yox ki...

Bu vaxt qarpızsatın acıqla arxasını Tahirə çevirib deyir:

- Al ey, bu da saa sən istəyən Sabirabad qarpızı.

Tahir cavab verir ki, qarpıza heç söz yoxdur, hayıf ki, bir dilimini dədən rəhmətlik yeyitdi.

ELƏ BİR FƏRQ YOXDUR

Tüfü Tahirdən bir gün soruşurlar:

- Cərrahlarla qəssablar arasında nə fərq var?

Tahir cavab verir ki, onların arasında heylə də fərq yoxdur. Qəssəflər kəsif sora soyurlar, cərrahlar isə soyub sora kəsillər.

İŞLƏNMİŞİNİ ALA BİLƏRSƏN

Bir dəfə Tüfü Tahir dostugilə qonaq gedir. Yemək vax-

tı onun qabağına bir kasa dovğa qoyurlar. Dovğanın içindən Tahirin nəsə axtardığını görən dostu arvadını çağıraraq töhmətləyir:

- Azz, mən saa dədəli-ciyili doğa bişir dimişdim. Bu nədi, onun içində nə ət var, nədə ki noxud! Bax, səni boşuyif təzəsini alaram a!

Bu dəmdə, Tahir əyilif dostunun qulağına pıçıldayır:

- Qaqaş, gopa basma, daa 50 yaşın var, təzəsini ala bilməzsən, amma bir az işlənmişini ala bilərsən.

ÇÖLDƏ QALIR

Bir dəfə Tahir Bakıda alver üstündə dava-dalaş olacağına duyub dostunu orada qoyub qaçır. Bir müddətdən sonra dostu ona narazılığını bildirib deyir:

- Tahir, həblə də dostluq olar, mənə orda tək qoyub hara yeşinmişdin?

Tahir kök olduğunu bildirmək üçün yanını göstərib deyir:

- Ə, heç yeşinə bilərəm ki, mənim elə dərdim var ki, hansı ağacın dalında yeşinirəmsə, bədənimin yarısı çöldə qalır.

NIYƏ XƏSTƏLƏNİRDİM Kİ?

Bir dəfə Tahir xəstələnib həkimə gedir. Həkim onu müayinə edəndən sonra "resept" yazıb deyir:

- Bu dərmanı gündə üç dəfə yeməkdən sonra içərsən.

Tahir dözməyərək dillənir:

- A "doxtur", gündə üç dəfə yemək olsaydı daa niyə xəstələnirdim ki?

ÇOXLU SALAM SÖYLƏ

Bir gün Gülü "obşı" hamamda Tüfü Tahirlə rastlaşır. Onun yekə qarnını görüb Tahirə söz atır:

- Tahir, bu mən ölüm ayda bir dəfə də olsa, heç olmasa gündəyməzuu görürsən?

Tahir hazırcavablıq göstərib ona deyir:

- Necə bəyəm, sən görürsənmi? Əyər görürsənsə məndən ona çoxlu-çoxlu salam söylə.

TANIYIRSANMI?

Bir gün Tüfü Tahirdən soruşurlar:

- Həblə Gülünü tanıyırsan?

Tahir birbaşa cavab verir:

- Vallah onu tanımıram, amma, bir neçə dəfə üzünü görmüşəm. Onu deyə bilərəm ki, o, tək bir kişidən olan oğraşa oxşamır.

YARIM SAAT DA GÖZLƏMƏLİ OLUCUUZ

Bir nəfər Bakıdan Şəkiyə Tüfü Tahirin işlədiyi çayçıya gəlib, bir çaynıq çay "zakaz" verir. Aradan yarım saat keçir, çayçı çayı gətirmir. Qonaq artıq dözməyərək dillənir:

- Ay qaqaş, bir çaynıkin dəm alması nə olan şeydir axı, mənim də işim, dərdim var axı...

Tahir cavab verir ki, bilirsuuz, Şəkiddə işıq getdiğindən üç pilitə qoymuşux, işığı da çalamuşux sifitofordan. Çaynıki də qoymuşux onun üstünə, növbə ilə yerini dəyişirux

ki, dəm alsın. Yəqin hələ yarım saat da gözləməli olucuz.

AİLƏ SEVİNCİ

Tüfə Tahir avtovağzalda "Ailə sevinci" lotereyası satır, böyründə də qovrulmuş fındıq ləpəsi.

Şəkiyə qonaq gələn birisi evlərinə qayıdarkən lotereya satıldığını görür, "ya naxış" deyib, bəlkə qismətimdi, heç olmasa Şəkidən əliboş getməyim deyə, Tahirə deyir :

- Qaqaş, o "Ailə sevinci"ndən iki dənə mənə ver.

Tahir göz üstə deyib, çaparaq qonağın cibinə iki stəkan fındıq ləpəsi basır.

Qonaq təəccüblə dillənir:

- Mən, səndən "Ailə sevinci" istədim, fındıq ləpəsi yox ki!

Tahir qonağı sığallaya-sığallaya deyir:

- A qaqaş, əsl "Ailə sevinci" elə fındıq ləpəsidir də, özü də qovrulmuşundan.

PULU ALAN MƏN, BÖLƏNSƏ SƏN

Günlərin bir günü heç yerdə işləməyən Tahir bikef halda şəhəri gəzərkən köhnə dostlarından biri ilə rastlaşır. Görüşüb hal- əhval tutduqdan sonra dostu ona kömək məqsədi ilə ayaqüstü bir iş təklif edib, deyir:

- Hərdən gedib bankdan mənim adıma olan puldan götürərsən, yarısı sənin olar, yarısı da xərcləmək üçün mənim.

Sağollaşıb ayrılırlar.

Bir müddətdən sonra dostu Tahiri dilxor görüb deyir:

- Həə, gənə nooludtu qaşqabağuu sallamısan?

Tahir zarafatından qalмайıb deyir:

- Qaşqabaqlı olaram da. Həblə də şey olar? Banka çek aparan mən, ordan pul gətirən mən, əziyyət çəkən mən, pulu isə bölən sən.

SƏN DƏ ONA ƏL ELƏ

Bir gün Tahirə deyirlər ki, sən o ciyun canı, başaa gələn bir məzəli əhvalat danış.

Tahir də başlayır söyləməyə:

- Bir dəfə öydə diyillər ki, bizi "plyaja" apar. Mən də ömrümdə nə "plyaja" gedən döyüləm, nə də ki, üzə bilərəm. Nə isə, çaşıb dənizə gedəsi oldux. Allah önləruza rəhmət eləsin, qaynanamı da aparmışam, uşaqları da. Dənizdə çiməndə gördüm uşağım məni arxadan dürtməliyir.

Dedim:

- Noolutdu, ay bala?

Dedi ki, nəniyə bax, ordan əl eliyir.

Dedim:

- Sən də ona əl elə!

Sən demə arvad orda boğulmuş.

BASDIRMAĞA QOYURDU Kİ?

Bir dəfə Tahiri əli-ayağı çirkli-paslı, üst başı tozlu-torpaqlı gören qonşuları təəccüblə ondan soruşurlar:

- A qonşu, bu nə sirsifətdir belə? Hardan gəlibsən bu fəsonda?

Tahir cavab verir ki, qavırsandıxdan. Qaynanamı basdırımaxdan.

Qonşuları ona deyirlər ki, bəyəm adamı basdıranda belə sir-sifət alırlar?

Tahir zarafatından qalmayıb cavab verir ki, ə adam kimi basdırmağa qoyurdu ki...

BIĞLARI ÇIXITDI

O vaxtlar avtobusda azyaşlı uşaqlardan pul-zad almazdılar. Tahirin ciyisi də pulu az tutsun deyə Tahiri də özü ilə hamama aparardı. Bir gün hamamçı Tahirin ciyisinə

deyir ki, oğluu biğları çıxıtdı, da unu hamama gətirmiyəsən. Buna dözə bilməyən Tahirin ciyisi dillənir:

- Oğlum yekə kişi zad döo ki. Hələ səkkizinci sinifdə oxuyur.

HİNDİ NƏSƏ OLASIDI

Bir dəfə uzun müddət xaricdə olmuş bir tanınmış şəxsiyyətin yubileyi keçiriləndə necə olursa Tahir də bu məclisdə iştirak etməli olur. Məclisin şimganlı vaxtında Tahiri mikrofonu dəvət edirlər. O, yubilyarı təbrik edib, əslində zarafat üçün sözə başlayır:

- Sizin kimi bir hörmətli alim uzun müddət xaricdə olur. O qayıdıb öyə gələn kimi arvada diyir ki, tez ol keç yataq otağına, habı saat əynimi soyunub gəlirəm. Arvad da fikirləşir ki, kişi deyəsən darıxıtdı. Tez soyunub girir yerinə. Düşünür ki, kişi yəqin quraxsıytdı. Kişi onun böyrünə girib yorğanın altında dıqqılı bir saat göstərib deyir:

- Arvad, gör saa nə almışam, parıldayan saatlardandır. Diyirlər fosforلودur. Gecə qaranlıqda da göstərir. Arvad əlini kişinin başına qoyub diyir ki, kül başaa, Allah fəryadaa çatsın, səhərdən mən də diyirəm ki, hindi nəsə olasıdı.

BALASI QODUXDA DA OLSUN

Tahirdən soruşurlar:

- Maraqlıdır, bütün heyvanların balası anasının dalınca gedir, yalnız eşşək balası həmişə anasından qabaqda gedir. Nəəcəb görəsən?

Tahir cavab verir ki, anasında nə qanacax var ki, hələ

bir balası qoduxda da olsun.

SİZİ GÖRƏMMƏDİM

Bir dəfə Tahir "sfetofora" əhəmiyyət vermədən yolu keçir. Yol müfəttişi maşını saxladıb ona deyir:

- Qırmızı işıqda keçdin, "nujeli" onu görə bilmədin?

Tahir cavab verir ki, düzünü bilmax istisuzsa, onu gördüm, yoldaş "naçalnik", sizi görə bilmədim.

"SVEJİ" BALIQ

Bir dəfə Gəncədə toy məclisində müxtəlif bölgələrdən dəvət olunmuş qonaqlar şəkilli Tahiri orada görüb onu bağlamaq məqsədi ilə bəy və gəlini təbrik etmək üçün mikrofonu dəvət edirlər. Heç vaxt şablon söz deməyən Tahir mikrafona yaxınlaşıb sözə başlayır:

- Əvvəla hamuuzun ... axşamı xeyir! Bir görün bu cüt-lüklər bir-birinə necə də yaraşır.

O, yalnız bir Allahın tək olduğunu, yerdə qalan varlıqların qoşa yarandığını söyləyərək, qadının ərəsiz, balığın susuz yaşaması mümkün olmadığı kimi bəy və gəlinə də qoşa ömür sürməyi arzulayır.

Bu vaxt bir arıq, yaşlı qadın ayağa qalxıb Tahiri pərt etmək üçün deyir:

- Şəkilli balası, axı düz demədin.

Tahir:

- A xala, bəyəm nəyi düz dimədim?

Qadın:

- Sən deyirsən ki, qadın ərəsiz, balıq susuz yaşaya bil-

məz. Mənim ərim iyirmi ildir ölən, bəs niyə indiyəcən yaşayırım?

Tahir cavab verir ki, a xala, mən "sveji" balıxdan danışırım, "kapçonni"dan yox ki...

BƏS NƏƏCƏF SOYUNMUSAN?

Bir gün Tahir dostuna sataşmaq məqsədi ilə gecə saat 3-də zəng edib, soruşur:

- Bağışlayın, habıra hamamdır?

Dostu hirsələnərək cavab verir:

- Ə, qurumsaq, hayındı da hamam olar?

Tahir gülərək cavab verir:

- Ə, uzunqulaq, bəs onda nəəcəf soyunmusan?

MƏN DAA OYNAMIRAM

Bir dəfə Tahir qatarla Moskvaya alverə gedəndə kupe-də alimlə bir yerə düşür. Bir qədər tanışlıqdan sonra Tahirin uzanıb yatmaq istədiyini gören alim ona deyir:

- Heç bilirsən, o biri dünyada nə qədər yatacağıq, qalx bir söhbət edək, görək nə var, nə yox?

Tahir yerini rahatlaya-rahatlaya:

- Siz alim, mən isə bisavad, bizim söhbətimiz tutmaz.

Alim Tahirə deyir:

- Ay oğul, çox gəzən çox bilər, çox oxuyan yox.

Alim kupədə tək-tənha qalmamaq üçün ona tapmaca

deməyi planlaşdırır və deyir:

- Bax, mənim sualıma cavab tapmasan səndən on manat alacam. Sənin sualına mən cavab tapmasam, kişi kimi, sənə yüz manat verəcəm.

Pul sözünü eşidən Tahir yerindən dik atılıb onunla razılaşır. Elə birinci sualı da Tahir verəsi olur və deyir:

- O hansı heyvandır ki, ağaca dördayaqlı çıxır, düşəndə isə üçayaqlı düşür?

Xeyli fikirləşəndən sonra, sualın cavabını tapa bilməyən alim uduzduğunu bildirib, Tahirin yüz manatını verir və deyir:

- Sualın cavabı mənə çox maraqlıdır. İndi öz sualıma özün cavab ver görüm?

Tahir ayağa qalxıb deyir:

- Mən də bilmirəm, al bu uduzduğum on manatı, getdim yatmağa, mən daa oynamıram.

BAĞIŞLA, EVDƏN KÜLQABI GÖTÜR- MƏMIŞƏM

Bir dəfə Tahir dostlarına başına gələnləri söyləyib deyir:

- Günlərin bir günü işimlə əlaqədar Bakıya getməli oldum. Mən də, hər dəfə Bakıya gedəndə özümdən razı kimi döş cibimə bir paçka "Malbro" siqareti alıb qoyuram. Bakıya çatıb avtobusdan düşmüşdüm ki, bir cavan oğlan yaxınlaşıb dedi:

- Qədeş, siqaretindən olar?

Dedim:

- Hardan bildin mənim siqaret satmağımı?

Sonra anladım ki, onun siqaret çəkməyi gəlib, əlimi şalvarımın cibinə salıb dedim:

- Mən "Astra" siqareti çəkirəm.

O, mənə döş cibimi göstərib dedi:

- Mən ancaq "Malbro" çəkirəm.

Nəsə, əlacsız qalıb döş cibimdəki siqaretin siftəsini ona verib ordan uzaqlaşmaq istəyirdim ki, oğlan dilləndi:

- Qədeş, bəs alışqanın yoxdur?

Dilxor halda onun siqaretini də odlayıb dedim:

- Qədeş, bağışla, külqabı öydə qalıtdı.

TEZ DURAN DÖÖSƏN AXI..

Bir gün Tahirgilə qonaq gəlir. Tahir ciyisini çağırır deyir:

- Ciyi, bizə heç gəlməyən qonaq gəlirdi. O hindəki irəş xoruzu tut ver kəsim.

Tahirin ciyisi dillənir:

- A Tahir, axı o obaşdan durandı.

Tahir ciyisinə:

- Onda o cır xoruzu tut ver kəsim.

Tahirin anası bu dəfə özündən çıxıb deyir:

- Ay Tahir, əlim getmir axı, o da səhərin açılmasını biləndi.

Buna dözə bilməyən Tahir axır ki dillənir:

- Ay ciyi, o xoruzlar obaşdan durub lap özlərini cırsalar da, sən səhər 11-dən tez duran döösən axı...

NİYƏ TUTA BİLMİRƏM Kİ

Bir gün Tahirdən soruşurlar:

- Bir əllə iki qarpızı tuta bilərsən?
Tahir cavab verir ki, dumaları olsa niyə tuta bilmirəm
ki...

LAP ƏCƏB ELƏDİN

Bəy toyqabağı əmisi Tahirə yaxınlaşıb deyir:
- Əmi, afçarkanı satdım getdi.
Tahir əlini onun dalına çəkib deyir:
- Lap əcəb elədin, əminin balası. Ninirsən evdə iki-iki
avçarkanı.

NİYƏ QAYNAMIR Kİ?

Bir gün Tahirdən soruşurlar:
- İki qoçun başı bir qazanda qaynamarmı?
Tahir cavab verir ki, buynuzları olmasa niyə qaynamır
ki?

SAA PARAŞÜT YOXDUR

Müharibə vaxtı təyyarə yandığından yerə tullanmağı qə-
rara alırlar. Təyyarədə on nəfər, paraşüt isə cəmi doqquz
ədəd olduğundan təyyarəçi deyir:

- Hərəyə bir sual verəcəm. Kim sualın cavabını bilmə-
sə ona paraşüt çatmayacaq. Növbə şəkiliyə çatanda təyya-
rəçi ona deyir:
- De görüm, Zimbabvenin paytaxtı haradır?
Şəkili görür cavab verə bilməyəcək, təyyarəçiyə deyir:
- A qaqaş, da denən saa paraşüt yoxdu da.

ƏMİ, ARAĞI DÜZ BÖLƏRSƏN HAA!

Bir "içki düşkün" toy məclisinə gedib, məclisə göz

gəzdirərək, özünü yeniyetmə uşaqların yanına salır ki, onların da araq payını içə bilsin. O, araq şüşəsinin ağzını açmağa başlayarkən uşaqlardan biri dillənir:

- Əmi, araqı düz bölərsən haa!!!

İT QIRXIRAM

Bir dəfə dəllək Akif zarafatçı bir oğlanın başını qırxırmış. Bu zaman qəflətən oğlu içəri girib deyir:

Dədə, noolar pulum yoxdur, maa pul ver, kinoya gedim də.

Atası acıqlanıb deyir:

- Ay qurumsaq, əl çək, görmürsən mən özüm hayındı habırda puldan ötrü it qırxıram!?

XALÇA SATANA DA BEŞ İL, ALÇA SATANA DA!

Sovetlər vaxtında Şəkinin Qışlaq hissəsinin sakini Kor Fərruxa alça satmaq üstə nə az, nə çox, düz iki il iş kəsirlər. Hakim Fərruxa son söz verir: Fərrux deyir:

-Nə deyim, yoldaş sudyə, xalça satana da iki il iş verirsuz, alça satana da.

KLARNET KİMİ

Bir gün Kor Fərrux xəstələnir və səsi batır. Dostları ona səsinin açılması üçün yumurta iç, deyirlər.

Kor Fərrux onlara belə cavab verir:

- Əyər yumurta səsi açsaydı, onda gərək toyuğun yumurtduyan yeri klarnet kimi çalınardı.

DIRSƏYUZUN BAŞI

Sovetlər vaxtı Kor Fərrux özünü dolandırmaq üçün kü-

çədə xəlvəti nöyüt lampası satır. Bunu gören polis işçiləri ona yaxınlaşıb onun lampaları gizlətdiyi kisəni təpikləyib soruşurlar:

- Kisədəki nədir?

Kor fərrux kor-peşiman cavab verir:

- Da orda nə olucax, bir təpik də vursaz, dirşəyuzun başı.

YA OLARDAN OL, YA DA BİZDƏN

Bir dəfə Fərruxu "tərpədib" deyirlər ki, çox müharibələr görmüsən, orada gördüklərindən bir az söhbət elə, görək necə vuruşmusan?

Fərrux onu dinləyənlərin çoxluq təşkil elədiyini nəzərə alıb sözləməyə başlayır:

- 1943-cü ildir. Bərk vuruş gedirdi. Birdən didilər ki, nemeslər hücumə keçib. Məndə də həmişə "zapaz" nemes paltarı olurdu. Cəld paltarımı dəyişib üzümü tutdum bizimkilərə. Yarım saat həblə vuruşdux. Sora dedilər bizimkilər hücumə keçir. Paltarımı dəyişib üzümü tutdum nemeslərə.

Dedilər:

- A Fərrux dayı, bəs axırı necə oldu?

Dedim:

- Axırı necə olucax, nemeslər yenidən hücumə keçmişdi ki, gördüm bir dənə nemes "afseri" əlini çiynimə qoyub didi ki, a qaqaş, bizi səryandar qoyma, birdəfəlik ya olardan ol, ya da ki, bizdən.

ÖL AY FƏRRUX

Bir gün Kor Fərrux qatarla Rusiyadan evlərinə gələndə onunla bir kupədə olan kişinin yatdığını görüb, onun çamadığını əkib aradan çıxır. O, tələm-tələsik çamadanı açıb görür ki, içindəkilər çirkli-paşlı hamam dəyişənəyidir. Peşman olan Fərrux iki əlini başına vurub deyir:

- Öl ay Fərrux, saa o kor ləqəbini qoyanın belə qadasını alım. Altmış yaşın var, səndə heç altı yaşında uşaq qədər ağıl yoxdur. Hamısı qırağa, sən başu içindəkilər heç çamadanın içindəkilər qədər olmadı.

İYİRMİ İLDƏN SONRA

Bir gün xəbər yayılır ki, Hacı dayının on yaşlı nəvəsi gəlib. İyirmi ildən sonra nə olacağını qabaqcadan deyir. Bu Kor Fərruxu çox maraqlandırır. Fərrux uşağı çağdırıb ondan soruşur:

- Doğrudan sən yirmi ildən sora nə olacağını indidən deyirsən?

- Bəli - deyə uşaq cavab verir. "Amma bir şərtim var. Bir manat borcun olucax". Fərrux bir manatı uşağa uzadan kimi o, tumuşunu aşağı salıb barmağı ilə göstərir:

- Əmi, bunu görürsənmi?

- Bəli, görürəm, bala - deyə, Fərrux cavab verir.

Uşaq:

- Əmi, iyirmi ildən sonra bilirsən də, nələr olucax, - deyə tumuşunu qaldırır.

BƏS ORTADAKI SIFIR?

Kor Fərruxun dediklərindən:

Bir gün başqa rayondan olan köhnə "podelniklərimdən" biri Şəkiddə qonağım oldu. Söhbət əsnasında məzəli söhbətlərinə, söz bağlamalarına görə Şəkinin onların filialı olduğunu söylədi. Bizə sübut etmək üçün iki ədəd xiyar götürdü və ciblərinin boş olduğunu bildirdi. O, xiyarları atdı-tutdu, cibinə soxdu çıxartdı. Sonradan onun əlində üç böyük xiyar gördük. Onun üçüncü xiyarı harasından çıxartdığını heç kəs başa düşə bilmədi. Və bununla da bir qalib kimi, özündən razı qaldı.

Növbə maa çatanda şalvarımı bir az aşağı saldırıb, qonağıma bir "avtoruçka" verdim. Oturacağımın bir yanına bir beş, o biri yanına da bir 5 rəqəmini yazmağı ondan xahiş etdim. O da buna layiqincə əməl etdi. Dalımı çörüb bir az aralı ona "indi bunlar birlikdə neçə oldu" sualına, "əlbəttə 55" - deyərək cavab verdi. Bax buna dözə bilmədim. İki barmağımın ortasından üçüncüsünü çıxarıb ona tərəf tuşladım və dedim:

- Al ey, bəs, ortadakı sıfır?

**QORXMA, BİR AZ AĞRIYIF
DƏYƏNJAX**

Günlərin birində Pirim Yaşar çoxdan görmədiyi bir dostunu görüb hal-əhval tutaraq ondan soruşur:

- Ə, gözümə birtəhər dəyirsən, niyə belə xarab olmusan?

Dostu:

- Heç, bir az ürəyim ağriyir.

Yaşar güya ona toxtaxlıq verərək zarafatla dillənir:

- Ə, qorxma, bir az ağriyif, dəyəncax.

GÖZÜNDƏN GƏLSİNİ!

Bir oğlan qızla tanış olur. Gəzirlər, dolaşırlar. Qız həsrətlə gözləyir ki, bu gün-sabah ona elçi gələcək və xoşbəxt olacaqlar.

Necə olursa oğlan bir müddət gözə görünmür və qızdan qaçır. Bir gün qız oğlanı küçədə yaxalayır. Oğlan min cür bəhanələrlə qızdan qaçmaq istəyərkən, qız deməyə heç bir söz tapmır. Yandığından oğlanın dalınca özü də bilmədən qarğayır:

- Saa, heç nə demirəm, verdiyim o süd gözündən gəlsin!

HƏLƏ MƏN QIZMAMIŞAM

Yeni ildə ana təzə ailə qurmuş oğluga baş çəkməyi qərara alır. Oğlunu evdə görməyən ana gəmindən onun harada olduğunu soruşur. Gəlin deyir:

- Rayonumuza gedib ki, anamı təbrik etsin.

Anası öz-özünə deyir:

- Habırdan-habıra məni təbrik etmiyə oğul, gör habırdan duruf hara geitdi.

Bu zaman gəlin qaynananın qabağına xrustal stəkanda, özünə isə adi stəkanda çay qoyur. Bunu görən qaynana dillənir:

- A qızım, öza çayı nəəcəf "prostoy" isganda süzmüsən? Gəlin cavab verir ki, mən hələ qızmamışam.

QIZI VERƏCƏKDİM

Günlərin birində Bakıdan Şəkiyə qastrola, "Leyli və Məcnun" operası gəlir. Onlar altı-yeddi gün Şəkiddə olub, tamaşanı oynamaq idilər. Bir gün aktyorlardan biri, yəni Leylinin atası naxoşlayır. Düşürlər əl-əyağa, bəs onun yerinə kimi qoysunlar, münasib bir adam tapılmır. Nələc qalib məsləhət alırlar ki, onun yerini ancaq şəkili Abdülcabbar tuta bilər. Sən demə Abdülcabbar da yaxşıca vuranmış. Onunla razılaşırlar ki, Leylinin atasını oynasın. Pul-pul, gündəlik də bir şüşə araq.

Abdülcabbar bir-iki gün yaxşıca rol oynayır. Üçüncü gün ona araq vermirlər. O da başlayır müdiriyyəti hədələməyə ki, görün sabah sizin başuza nə oyun açacam!

Teatrın müdiri çox narahat olur, elə o gecəsi iki şüşə araq alıb üz tutur Abdülcabbarla. Bir az vurandan sonra müdir ondan soruşur:

- Mən ölüm düzünü de, o arağa görə bizdən nə hayıf çıxacaq?

- Heç nə, deyə, Abdülcabbar cavab verir:

- Məcnunun atası gələn kimi Leylini verciydim getsin!

KİLO YARIM

Sovetlər vaxtında ərzağın qıt vaxtlarında qəndi, pesoğu növbə ilə verirdilər. Dükənlər qarşısında növbələrə duranların sayı xeyli uzanırdı. Bir nəfər şəkili qabaqda növbədə olan dostu "prarav" Ramizə iki barmağı ilə işarə edir ki, iki kiloqram da onun payını alsın. Ramiz də bunu edir. Oğlan torbaya baxıb Ramizə deyir:

- A dost, bu iki yox, cəmi kilo yarım olar, axı.

Ramiz gülümsəyərək cavab verir:

-Düz diyirsən qaqaş, sən iki barmağı göstərdin mən də aldım.

Sən demə, oğlanın barmağının biri tən ortadan yox imiş.

HABIRDA NƏ ZİBİL VAR KI?

Dəndələnin ciyisi rəhmətə gedir. Dəndələ cənazədən elə yapışır ki, buraxmaq belə istəmir. Ona kömək etmək üçün deyirlər:

- Dəndələ burax, bir az da biz aparax, ağırdır.

Dəndələ cavab verir:

- Ə, habırda nə zibil var ki?!

BALIQLARIN TUTULMA VAXTIDIR

Bir içki düşkünü evdən uzaqlaşdı çaya balıq tutmağa gedir. Gün ərzində heç bir balıq tuta bilməyən kişi evə əli-boş getməmək üçün balıq dükanına girib evdə arvad "nömrə" gəlmək üçün iki-üç ədəd balıq alır. Arvad mətbəxdə balıqları bişirmək istədikdə onların üstündəki qiymət kağızlarından 1.30, 2.50 və 3 rəqəmlərini oxuyub kişidən soruşur:

- A kişi, bu nə rəqəmlərdir, bunların üstündə belə?

Çoxbilmiş kişi: "Onları mən yazmışam, balıqların tutulma vaxtıdır" - deyər cavab verir.

"JAKETİNDƏN" SALLANAN FERMEŞELDƏN BƏLLİDİR

Yeni ailə qurmuş gəlin atası evinə qonaq gedir. Geri qayıdıb ailəsinə gələrkən qaynanası ondan anasının onunçün nə bişirdiyini soruşduqda:

- Anam mənimçün plov bişirmişdi deyir:
- Arif qaynana pinti gəlinin koftasının yaxasından sallanan fermeşeli göstərib deyir:
- Hər şey ondan bəllidir.

BU DA YADDAŞSIZLIQDIRMI?

Üç nəfər şəkili yaddaşsızlıqdan gileylənirlər. Biri söyləyir:

- Son vaxtlar elə yaddaşsız olmuşam ki, səhərlər "nas-kı" geyməyi belə unuduram.

O biri dost da deyir:

- Ə, da denən məəm tayımsan da. Mən də səən kimi bitəri olmuşam. Hər gün idarənin açarlarını unudub evdə qoyuram.

O biri dost gülərək söyləyir:

- Bəyəm bular da yaddaşsızlıqdır?
- Ə, səhər obaşdan qaça-qaça özümü bitəri ayaq yoluna çatdırmışam. Oturub əməlli-başlı haqq-hesabı da çürütmüşəm. Əyilib aftafanı götürəndə görmüşəm ki, hələ şalvarımı çıxartmamışam.

FUTBOLA

Aşot öləndə arvadı xəsislik edib onu geyindirmir, tabuta yarıcıpaq vəziyyətdə qoydurur. Meyit götürülüb qapıdan çıxarılarəkən arvadı Roza başlayır fəryad etməyə.

- Aşotcan, Aşotcan, ay Aşotcan, hara gedirsən, ay Aşotcan?

Aşot ona tanış olan səsi eşidib, tabutda dik oturur və deyir:

- Bu formada hara gedərlər ki, ay dədəsi gorbagor, futbola.

ÜZMƏK ÖYRƏNƏRDİN

Hec üzməyi bacarmayan birisi xamlıq edərək dənizin ortalarına doğru üzür. Görür artıq batmaq üzrədir, yardım istəyərək qışqırır:

- Kömək edin, "spasayte"... Onu başa düşsünlər deyə, bütün bildiyi dillərdə müraciət edir.

Axırda bir şəkili ona deyir:

- Ə, on dörd dil öyrəninəcə, bircə dənə üzmək öyrənərdin də!

"BUD ZDAROV", DƏDA DƏYSİNİ!

Bayramqabağı iclasların birində tanışlıqla vəzifəyə gəlmiş birisi tribunadan çıxış edib üzdən oxuyarkən səhv etdiyini duyub, buraxdım deyə, koruxub qalır. Onun peşman olduğunu duyan şəkili yerdən qışqırır:

- Ə, utanma, adam buraxar da. Hayındı bizim Şəkiddə

beyqafıl buraxanın heç üzünə də vurmazlar, deyərlər:

- "Bud zdarov ", dədə dəysin !

YİMAĞA APARIR

Bir dəfə iki şəkili meşəyə ayı ovuna gedir. Elə meşənin girəcəyində ayı dostlardan birini vurur qoltuğuna, özü ilə aparır. Dara düşən dostu bərkdən bağırır ki, ədə ayını at, canım qurtarsın. Dostu nişan alıb düz ayının xayasından atır. Dostu bir də dillənir ki, ədə ayını başından at. O, bu dəfə də ayının o biri xayasını nişan alır. Dostu bu dəfə dözməyərək çığırır:

- Ay oğraş, ayı məni o işə aparmır ey, yimağa aparır.

ƏN ƏHƏMİYYƏTLİ HEYVAN

Müəllim şagirdlərə sərbəst mövzu tapşırır ki, ən əhəmiyyətli ev heyvanı barəsində yazsınlar.

Şagirdlərdən biri inək, o biri camış, digəri isə qoyun barədə yazırlar.

Müəllim inşa yazılarını yoxlayarkən şagirdlərdən birinə "5" qiyməti yazır. Onun yazısında bu cümlələr yazılmışdı:

- Onun ətindən kolbasa və sosiska, dərisindən gön-dəri məmulatı, dırnaqlarından suvenir kimi, tüklərindən paltar və ayaqqabı təmizləmək üçün şotka, hətta adından söyüş kimi də istifadə olunur.

Sən demə, bu əhəmiyyətli heyvan donuz imiş.

BƏLKƏ YAĞDI

Hər gün hava haqqında məlumat verən Şəki radiosu günlərin birində belə bir "dəqiq" məlumat verir:

- Diqqət, diqqət, bəlkə, axşamüstü yağış yağdı.

MƏNİ ALDATMA

Bir gün əsgəri xidmətini başa vurmuş şəkili evlərinə qayıdır, özü də bir qızla. Bunu görən atası hirslənib deyir:

- Ay oğul, kəndimizdə qız tapılmırdı ki, elə rus qızı gətirmisən?

Oğul cavab verir:

- Ay dədə, rus deyil ey, vallah belarusdur.

Ata hirslənir:

- Ay oğul, məni aldatma, belarus olsa dalında lapet də olar axı!

BİRİNİ DƏ DƏDAA AL

Bir bəstəboy şəkili əsgərliyi qurtarır. Evə anasına zəng edir ki, gözləyin bəs tezliklə gəlirəm. Bir nemka da almışam. Anası cavab verir ki, anan o şumal canaa qurban, evə əliboş gəlmə, bax yarayanı olsa birini də dədaa al gətir.

ALDADA BİLMƏZSƏN

Bir gün molla Nəsrəddinin eşşəyi tərslək edərək evlərinin yaxınlığındakı çayın ortasında dayanıb heç kəsi eşitmək

istəmir, günlərlə yemir-içmir, yerində sakit dayanıb evə gəlmir ki, gəlmir. Molla fikirləşir ki, yəqin deyəcəklər ki, onun yiyəsi xəsislik edib, eşşəyi ac saxlayıb özündən küsdürüb. Odur ki, molla məcbur olub elan edir ki, hər kim onun eşşəyini yerindən tərpedib dindirə bilsə, onu böyük məbləğdə mükafat gözləyir. Çoxları cəhd göstərsələr də bir nəticə vermir. Nəhayət, bir şəkili ehmalca eşşəyə yanaşsın onun qulağına üfürərək nəsə pıçıldayır. Eşşək də başlayır başını bulamağa. Molla bundan təəccüblənir və şəkiliyin mükafatını verir. Amma eşşəyin qulağına nə dediyini ondan xahiş edir.

-Şəkili gülərək cavab verir:

-Dedim gəl "obmen tovar" edək, bəlkə qulaqlarımızı dəyişək, o da başını buladı ki, yox ey, aldada bilməzsən.

YERİMDƏN TƏRPƏNƏ BİLMİRƏM

Bir dəfə Hacı dayı qonşularını cəm edib bir yerə yığır, sıralarda oturmalarını xahiş edir və sonra deyir:

- Hər kim ki, arvaddan razıdır əyləşsin, yerdə qalanlar çıxıb gedə bilərlər. Bir nəfərdən başqa hamısı oranı tərk edir.

Hacı yerində əyləşən kişidən soruşur:

- Demək arvaddan razı olan ancaq sən sən?

Kişi belini tutaraq cavab verir:

- Allah fəryadaa çatsın, axşam arvad kəfkiri belimə elə zollayıb ki, heç yerimdən tərpanə bilirməm ki!

FİŞDİLIX ÇALAN SƏN İDİNMI?

Evinin genişliyindən öyünən Göynüklü bir kişi arvadla hərəsi ayrılıqda bir otaqda yatdığını söyləyir. Dostu, "ə həblə də şey olar" - deyərək ondan soruşur:

- Bəs birdən arvad saa lazım oldu onda neylişən?

Kişi:

- "Fışdılıx çalıyam, o da gəliy" - deyərək cavab verir. "Bəs birdən sən arvada lazım olanda, onda nətəri oluy?"

- Ə də, sən haydan bildin qada, elə də olufdu, hundada arvad qapını açıf diyifdi, "hayındı fışdılıx çalan sən sənmi?"

TÜK OLAYDI

Keçəl Əşrəf öyünərək deyirdi ki, mən çox əlamətdar bir gündə - dekabrın 31-də doğulmuşam. Bunu eşidən qonşusu Tursux İvram dözməyərək dillənir:

- Ə, hunnansa, bir gün sonra çıxaydın, tək başında bir qoma tük olaydı.

ELƏ DƏ OLDU

Bir gün Conduların Əhmədali ziyalılar olan məclisdə söhbət açır ki, dədəm savatsız olmasına baxmayaraq hayındiki alimlərdən çox bilirdi. Hər şeyi əvvəlcədən deyirdi. Yaxşı yadımdadır, hələ mən lap balaca olanda deyirdi:

- Ay oğraş, səndən heç nə olmıciy. Elə də oldu.

NƏ OLAR SƏN DƏ BİR DƏNƏ LOTEREYA AL

Şəkili Allaha yalvararaq deyir:

- A saa qurban olum, sənən o gözo yiyim, noolar, elə et ki, mənəm də lotereyam maşın udsun da.

Qurban olduğum ona cavab verir ki, mən razı, amma, nə olar sən də heç olmasa ömründə bircə dənə lotereya al da.

BİR ŞEY ANLAMIR

Qəbiristanlıqda "əldəqayıрма" molla bir oğlanın dədəsinə dua oxuyası olur. Onlardan bir az aralı bir mersedes maşının dayandığını görən molla tələm-tələsik oxuduğunu qurtarır. Oğlan molladan o biri oğlanın dədəsinə oxunan duanın niyə uzun-uzadı olduğunun səbəbini soruşduqda o, cavab verir:

-Sənən dədəa bir-iki ağız diyəndə başa düşür, amma onun dədəsinə səhərdəndir elə hey döşüyürəm, bir şey anlamır ki, anlamır.

ÜÇÜNÜZÜN DƏ DİPLOMUNA HA!

Bir gün üç həkim xəstəxananın pəncərəsindən bayıra baxarkən həyətdə taytıya-taytıya zorla yeriyən bir oğlanı görüb hərəsi öz mülahizəsini yürüdür.

Birinci həkim deyir:

- Çox hayıf cavandır, yəqin avtomobil qəzasına düşüb, şikəst olub. Digər həkim isə onun radikulit olmasını deyir.

Üçüncü həkim isə onun anadangəlmə şikəst olduğunu söyləyir.

Beləliklə onlar arasında mübahisə qızıışdığından oğlanın dərini elə özündən soruşmağı qərara alırlar. Oğlan onların nə peşənin sahibi olduqlarını soruşduqda, hər üçü həkim olduqlarını bildirirlər. Oğlan başını bulayıb deyir:

-Üçünüzün də diplomuna haa... Əgər mənəm dərini bilmək istisuzsa düzünü deyim ki, şalvarımı batırmıyım diyə, özümü tez ayaqyoluna çətdirmax istiyirdim.

BİR "KRUŞKA" DA NƏCİS VER

Biri bərk pivə içən olur. Gedir maqazinə ki, pivə içsin. Növbəyə durub satıcıya otuz qəpik pul verir ki, ona bir "butulka" pivə versin. O, "butulkanı" boşaltdıqdan sonra pulu olmadığından bir "butulka" da içmək üçün fənd işlədir. Bir kənara çəkilib işiyərək "butulkanı" doldurur və ağızını yaxşıca bağlayıb satıcıya deyir:

- Bağışlayın, bacı, pivə istidir, xahiş edirəm onu dəyişib bir az sərini verəsiniz.

Satıcı buna əməl edir. Bir azdan başqa birisi pivə içməyə gələndə satıcı həməən qaytarılmış pivəni ona verir. O, da "butulkanı" ağızını açıb keçirir başına və onu içdikdən sonra satıcıya altmış qəpik pul verir. Satıcı ona otuz qəpik artıq pul verildiyini söylədikdə, müştəri ağızını turşudub, ona bir "kuruşka" da nəcis verməsini xahiş edir.

BİRİ DƏ BİZƏ BƏSDİR

Naxırçı Əjdər kişi yaylağa gedir. Qayıdanda eşidir ki,

bəs arvadı xəstəxanadadı. Gedib arvadı cərrahiyyə şöbəsində tapır. Arvadı onu görcək qəhərlənir və düşünün birinin kəsildiyini bildirir.

Əjdər kişi ona toxtaxlıq verərək deyir:

- Ay arvad çox da fikir eləmə, oğlumuzu öyləndirmişux, qızımızı da köçürmüşix, qalif birisi, o da ikimizə bəsdı.

BİYAVIR OLUJUX

Müharibə vaxtı Şəkidə bombardmandan müdafiə olunmaq üçün daldanası yer axtarırlar. Çox axtarandan sonra bir binanın zirzəmisində yer tapıb deyirlər:

-Habıra yaraf neçə nəfər sığar?

Öyrənib deyirlər, beş yüz nəfər. Məlum olur ki, şəhərdə altmış min adam var, bəs yerdə qalanların işi nətəhər olucax? Bir şəkili qayıdıb deyir ki, necə olucax, həblə ol-
sa, nemeslərin yanında lap biyavır olucux.

MÜFTƏ

Bir arvadın aftafasının altı düşür. Aparır qaleyçinin yanına və soruşur:

- Usta, bu aftafaya altlığı neçəyə salarsan?

Usta cavab verir ki, on manata. Arvad məzənnənin çox olduğunu görüb deyir:

- Bəs altı məndən olsa necə?

Usta, "onda müftə" - deyər cavab verir.

"JOPA SABİLAL"

Bir yapon dan onun bu tezlikdə rus dilini necə öyrəndi-

yini soruşurlar:

Yapon onlara belə cavab verir:

- "Vse slovu sabiral-sabiral"

Ondan soruşanda ki, hara yığıdın bütün bu qədər sözləri?

Yapon başını göstərərək deyir ki, vot suda "copa sabılal".

LAL OLAYDIN

Arvad:

- A kişi, qulağıma azca söy, kar olaram axı!

Kişi arvadına:

- Söyüşün bir təsiri olsaydı, onda gərək sən çoxdan lal olaydın.

"ONİ BUDET REZAT, A MI BUDEM KUŞAT"

Hacı dayının bir rus qonağı olur. Onu qonşuya sünnet toyuna aparır. Qonaq uşağın kiçik toyunu görüb təəccüblə soruşur:

- "A şto takoy sunnat?"

Heç rus dilində danışa bilməyən Hacı dayı onu qonağa belə başa salır.

- "Seyças oni budet rezat, a mı budem kuşat"

ONLAR MƏNİ TANIMIR

Hacı dayı maşınla Gəncəyə gedir. Qabaqda oturub sürücüyə söyləyir ki, habı DYP işçilərinin hamısını tanıyıram,

hamısı eyni şeydilər. Tırkalanan sürücü ürəklənib qırmızı işıqda keçəndə DYP işçiləri onu saxladılar.

Sürücü Hacı dayıya deyir:

- Düş gör nə isdiyirlər, diyirdin habıların hamısını tanıyıram.

Hacı dayı cavab verir ki, ə mən onları tanıyıram ey, onlar məni yox ki.

BAY SƏƏN DİŞAA!

Qışlaqda imkanlı bir adam varmış. Çox dövlətli olduğundan ona "Kasıb" deyərlərmiş. O vaxtlar "Pobeda" maşını çıxan kimi birinci o, alıb altına qoymuşdu. Şəki-Bakı marşrutu ilə xaltura edib yaxşıca dolanardı. Bir gün Kasıb evdə deyir ki, sabah Bakıya çıxacam, ora adam aparacam. Bunu eşidən Kasıbın ciyisi ona yalvarıb deyir:

- Ciyin saa qurban olsun, maşında yer olsa məni də apar, qoy gedim, Bakıdakı qızıma da bir baş çəkim. Kasıb da deyir ki, ay ciyi hər dəfə səni Bakıya aparanda bir şeyi unudursan, sora da başlayırsan deyinməyə. Bax, sabaha kimi vaxt var, fikirləş yığışlan, heç nəyi yaddan çıxarma ha!

Nəsə, gecəni dincəlib, səhəri müştəriləri götürüb yola çıxanda Kasıb anasına deyir:

- Ciyi bax məni dilxor eləmiyəsən ha, bir şey yaddan çıxmayıb ki?

Ciyisi arxayın halda deyir:

- Yox bala, yox, axşamdan hər şeyimi yığışdırmışam, yaddan çıxan heç nə yoxdu. Nəsə, maşına əyləşib yola düşürlər. Hələ heç Xaldana çatmamış Kasıbın ciyisi dillənir:

- Kasıb Ay Kasıb!

Kasıb fikirləşir ki, anasına nəşə olutdu yenə.

Ciyisi sözüne davam edib nə desə yaxşıdır?

- Ay Kasıb, bəs deməzsən, dişlərim yaddan çıxıb piyalənin içində qalıb.

Kasıb dözə bilmir, ürəyində deyir:

- Bay səən dişaa!

İNDİ O İKİ ULDUZU ÇIXART

Rütbəsi leytenant olan polis işçisi bir əlində araş butulkası, o biri əlində pencəyi özünü birtəhər evə, arvadının yanına salır. Arvada paqonu göstərir ki, onun tən ortasından bir deşik açsın və onun gətirdiyi yeni ulduzu ora salsın. Arvad sevindiyindən bunu edir və deyir:

- Ə, sən öl, bu əla oldu. Qonşuların bağı lap çatdicax. Kişi paqona üçüncü ulduzun taxıldığını görüb deyir:

- Arvad, hindi o qıraxdakı iki ulduzu çıxart getsin.

"RAQATKA" XƏSTƏSİ

Hərənin bir adəti olan kimi bir cavan oğlanın da adəti "raqatka" xəstəliyi olur. Onun gündəlik "peşəsi" - əyləncəsi cibinə xırda daşları yığıb "raqatka" ilə harda ayna görsə ora daş atmaq olardı. Şəhərdə bir dənə də vitrinin sağ qalmadığını gören polis işçiləri onu tutub şöbəyə gətirirlər. Onun adətkar və bu işin dəfələrlə təkrar olduğunu gören polis işçiləri bu dəfə onu psixi xəstəxanaya göndərirlər. Düz bir ay müşaiyət edib onun ağıllı-başlı olduğunu görürlər. Nəhayət, həkimlər onu sorğu-suala tutub evə buraxmağı qərara alırlar. Onu ortaya alıb sınaq üçün sorğuya tutub

deyirlər:

- Bax, sən köhnə xoşagəlməz pis adətləri tərgitmiş bir adamsan. Sənin yanına bir gözəl qız gətirsək ona neyləyər-sən?

Oğlan düşünmədən cavab verir:

- Əvvəlcə onun paltosunu çıxarıb asqıdan asaram. Sonra koftasını, köynəyini, buskalterini çıxardaram. Nəhayət, yubkasını, ən axırda onun tumuşunu çıxarıdım, belindəki damardan "raqatka" düzəldim (iki barmağını göstərib) bax beləcə ataram.

BURDAN HARA QAÇA BİLƏRDİM ?

Bir dəfə kapitalist ölkələrində yaşayan üç heyvan - inək, qoyun və eşşək yaşayışlarından narazı qalaraq sovetlər ölkəsinə qaçırılar. Aradan bir il keçməmiş inək və qoyun dözməyib qayıdırlar öz vətənlərinə. Bunun səbəbini onlardan soruşduqda inək cavab verir:

- Öz ölkəmizdə heç olmasa bizi gündə iki dəfə səhər axşam sağırdılar. Sovetlər ölkəsində isə dörd əmcəyimizin dördünə də "avtomatı" səhər salıb axşam çıxarırlar.

Qoyunun geri qayıtma səbəbini öyrəndikdə isə o belə cavab verir:

- Hələ sağılmağımız bir yana, bizi öz ölkəmizdə ildə bir dəfə qırxdılar, burda isə ildə dörd dəfə. Di gəl buna döz, ay qoyun!

Eşşəkdən: "bəs sən nə əcəb geri qayıtmamısan a gözəl", sualına o, belə cavab verir:

- Elə ki, ayaq basdım sovetlər ölkəsinə, o dəqiqə mənə keçirdilər partiyaya, di gəl yerindən tərpen görüm, hara tərpenirsən, ay eşşək!

NƏ KARVANQABAĞI KƏSMƏLİ GECƏDİR?

Kənddə yaşayan kişini gecə qarın ağrısı tutur. "Çölə", həyatə tək getməkdən qorxan kişi arvadını yuxudan oyadıb özü ilə aparır. Tualetdə oturub danışmağa heç bir söz tapa bilməyən kişi göydə ulduzları arvada göstərib deyir:

- Arvad, amma nə karvanqabağı kəsməli aylı gecədir?

AXIRA QALAN BİLƏR

Bir gün Hacı dayıdan soruşurlar:

- Bu işlərin axırı hara gedir?

Hacı dayı cavab verir ki, onu axıra qalan bilər.

OX LƏZZƏT, QİSMƏT OLSA GƏLƏN İL BİR DƏ GƏLƏCƏKDİ

Dağdan arana düşən, ömründə birinci dəfə hamama gələn qada nömrə alıb, bir saatlıq tək çimmək qərarına gəlir. Bir saat bitəndə camadar vaxtın bitdiyini bildirir. Artıq yarım saat da keçir, camadar qapını döyür ki, çıx vaxtın çoxdan bitib. Qapı açılarkən camadar görür ki, qada soyunub oturub. Bu vaxt camadar ondan soruşur:

- Bəs bu vaxtadək niyə çimməmişən?

Qada cavab verir ki, ə sən su gətirdi ki, mən qadası çimmədi?

Camadar onu başa salır ki, ə sən qadasan ki, qada. Burada soyunma otağıdır, keç o biri otağa, duşu aç, beləcə çim. Nömrənin nə olduğunu hələ indi anlayın qada, duşda

çimdikcə öz-özünə "ox ləzzət, can ey, Allah qoysa gələnlə il bir də gələcəkdə" - deyir.

BAY HƏBLƏ ZƏRƏ, HA...

Biri şəkili dostunu evlərinə qonaq aparır. Evin arvadı deyir:

- Mən çay-çörək hazır edincə siz də yaxşı bir qonaqlıqdan nərd oynayın. Nərd açıldıqda onun içərisində zər olmadığını görəndə arvad: "eybi yoxdur, mən elə mətbəxdən hər dəfə birinizə zər əvəzinə rəqəmlər deyərəm, siz də oynayarsız"-deyir. Razılaşırlar. Sən demə arvad nərd oyununu yaxşı bilirmiş. Beləliklə oyun davam edir. Ərinin udmasını istəyən arvad hərdən çay gətirmək bəhanəsilə evə girib oyunun gedişatı ilə tanış olurdu.

Artıq oyunun axırında elə vəziyyət yaranır ki, qonağın bir daşı "çahar" xanəsində, ərinin dörd daşı "şəş" xanəsində qalır. Belə bir vəziyyəti görəndə arvad mətbəxdən qonağa zər oxuyur:

- İki-bir.

Növbə ərinə çatanda arvad mətbəxdən "şəş qoşa" deyib bağırır. Əlini hər şeydən üzən, uduzduğunu görəndə qonaq yumruğunu nərdə çırpıb deyir:

- Bay həblə zərə, ha...!

ƏKİZ UŞAQLAR ÜÇÜNDÜR

Ərinin şəhərə gedəcəyini bilən arvadı ona "buskalter" almağı tapşırır. Kişi bir xırdavat dükənində istədiyini tapır. Satıcı qız uşağı olduğundan kişi onu belə başa salır:

- A qızım, o uşaq papağından birisini maa ver.

Satıcı qız isə ona belə cavab verir:

- Əmi, var özü də "lüboy" razmerindən, ancaq onlar əkiz uşaqlar üçündür.

BİZİ YADDAN ÇIXARMA

Bazarda bir qarın ilə bir qoca qoz satırlar. Qozlarını tərif eyləyə-eyləyə bir cavan oğlana sırayıb, "sağlığaa qismət olsun" - deyirlər.

Onu da əlavə edirlər ki, bala qozları ləpələyib yeyəndə "bizi" yaddan çıxarma.

Sən demə onların satdıqları qozlar hamısı çətənə imiş. Bunu oğlan ancaq qozları ləpələyəndə başa düşür.

ƏFƏL OĞRU

Şəkinin ucqar kəndlərindən biri olan Qumuqda oğurluq olur. Ev yiyəsi oğrunu tutub ayaqlarını bağlayır ki, heç yerə tərپənməsin. Bunu gəlib polisə xəbər verib oğrunun qaçmaması üçün onun ayaqlarını bağladığını bildirir.

"Axı oğru əlləri ilə ayaqlarını açar bilər" sualına ev yiyəsi, ədə, doğrudan ha, deyər, fikrə gedir və sonra özüne təskinlik verərək deyir:

- Yəni o da bizim kənddən döo. Mən onu anlamamışamsa o hardan anlayacaq.

ÜZƏ VURMAMIŞAM

Bir dəfə bir kişi evə leş "piyan" gəlir, arvad səhəri kişini bərk danlayır:

- Heç utanırsan, axşam şalvaru da əynindən mən çıxarmışam.

Kişi arvadına deyir:

- Ay arvad, adam elədiyini deməz. Düz iyirmi beş ildir hər gecə səni mən soyundururam, bircə dəfə də olsa üzə vurmamışam.

HƏR İKİSİNİ QARALT

Bir dəfə iki zənci ilə bir şəkili dənizə tor atıb qızıl balıq tuturlar. Qızıl balıq dil açıb deyir:

- Əhdinizi yerinə yetirərəm, məni buraxın gedim. Hər iki zənci rənglərinin ağ olmasını arzulayırlar. Zəncilər arzularına çatırlar. Növbə şəkiliyə çatanda o, arzusunu belə ifadə edir.

- Habıların hər ikisini yenidən qaralt getsin.

KAFTARI NEYLƏYİRDİN?

Bir gün muğal yorğun halda evə gəlib, heç axşam olmamış yerinə girib yatır. Ərinin son vaxtlar işdən gələn kimi yatdığını görən arvadı şübhələnib onun cibini yoxlayır. Ordan bir ayna parçası tapıb öz əksini görcək heyrətlə dillənir:

- Mən də deyirəm axı, bizim kişi aşna tapmasa evdən belə didərgin düşməz. Gəlinin fikirdən saralıb solduğunu

görən qaynanası bunun səbəbini ondan soruşur.

Gəlin güzgüdə gördüyünü qaynanasına danışır. Ömründə güzgü görməyən arvad oğlunun yatdığını görüb onun cibindəki güzgüyə baxaraq öz əksini görür və dodaqaltı mızıldanır.

- Fərsiz oğul, aşna tapırsan, bir az cavanını tapaydın da, daha adama oxşamayan qoca kaftarı neyləyirdin.

BİZDƏN DƏ BİC İMİŞLƏR

Yay günlərinin birində bir Şəkili Dubaya gəzməyə gəlir. O, kafedə oturub çay içərkən ondan bir az kənarında qarayanz bir oğlan görür. Yaxınlaşıb onun azərbaycanlı olduğunu zənn edib soruşur:

- Qaqaş, sora sən də hayındı bizim Şekidən olarsan ha?

Oğlan cavab verir ki, sizin Şekidən yox, amma sizin Bakıda anadan olmuş bir yevreyəm.

Şəkili əl çəkmir və ona deyir:

- Ə, biz yerliyux ki, oturaq görə nə var, nə yox, bir loxma çörək kəsax. Nəsə, xeyli söhbətdən sonra razılış yeyib içirlər.

"Ofisiant" gələrkən hər ikisi əlini cibinə salıb tələm-tələsik pul çıxarmaq istəyirlər. "Ofisiant" ciblərdən pul çıxmadığını görüb bir azdan gələcəyini söyləyir.

Şəkili qonağına deyir:

- Qaqaş bilirsən nə var, "slujba-slujba, drujba-drujba", gəl hər ikimiz gözümüzü yumax. Hər kim gözünü tez açsa, "şotu" da elə o versin. Yevreyin gözünün yumması ilə şəkilinin ordan əkilməsi bir olur. "Ofisiant" "şot" üçün gələndə yevrey gözüyumulu deyir ki, şərtimiz "seryoznudu", hələ bir az gözlə. Deyirsən gözümü açım "şotu" da mən ve-

rim?

Bu vaxt "ofisiant" gülərək dillənir:

- Allah fəryadaa çatsın, dostun sən gözu yuman kimi, çoxdan əkilitdi. Özünü çoxbilmiş hesab edən yevrey hesabı verərək dodaqaltı mızıldanır:

- Ə, bu şəkiliblər, biz yevreylərdən də bic imişlər.

NƏTƏRİ YAŞIYIRSUUZ?

Bir dəfə dərs vaxtı müəllim şagirddən soruşur:

- Sizin öyuzda kimlər yaşayır?

Şagird cavab verir:

- Atam Aslan, nənəm Maral, anam Ahu, qardaşım Şahin, bacım Ceyran və bir də mən Tərhan.

Müəllim təəccüblə:

- Bıy, bəs siz bir öydə nətəəri yaşiyirsuuz?

QAYNANA

Bir dəfə üç yeznəsi olan qaynana hansı yeznəsinin onu daha çox istədiyini bilmək üçün onları sınağa çəkib, böyük yeznənin qabağında bilərəkdən özünü salır həyətlərindəki hovuzla. Bunu gören böyük yeznə onu çaparaq dartıb hovuzdan çıxarır. Yeznə sağollaşib evinə gedəndə görür ki, qapının yanında bir "06" markalı jiquli maşını, üstündə də yazılıb "Böyük yeznəmə qaynanasından hədiyyə".

Səhəri gün ortancıl yeznə qaynanasıgilə gələndə qaynana yenə bilərəkdən özünü salır hovuzla. Bunu gören ortancıl yeznə də özünü tullayır onun yanına. Ortancıl yeznə evlərinə gedəndə qapının yanında üstündə "Ortancıl yeznəmə

qaynanasından" sözləri yazılmış "07" markalı jiquli maşını görür.

Hadisədən bir neçə gün sonra kiçik yeznə onlara qonaq gələndə qaynana yenə özünü salır hovuzla ki, görək o nə edəcək.

Qaynanasını hovuzda çabalayan gören kiçik yeznə, "bilirəm, maa da "Zaporojes" maşını verəcəksən" - deyib qaynanasının başından basır hovuzun dərinliyinə.

Evlərinə kor-peşman qayıdan kiçik yeznə gözlərinə inanmır. Görür ki, qapıda bir dənə qara Mercedes, üstünə də yazılıb "Kiçik yeznəmə qaynatasından hədiyyə".

MƏYƏR YAĞ YEMƏYƏ MƏNDƏ DİŞ VAR?

Bir gün birisi yetmiş yaşında xəstə ciyisini həkimə aparır və ona göz vurur ki, baxsın görsün onun dərdi nədir. Həkim onu müayinə etdikdən sonra deyir:

- Ciyin görə ki hər gün yarım kilo kərə yağı yeyə, ya da tezliklə onu ərə verəsən.

Bunu eşidən arvad dözməyərək dillənir:

- Ay sizə qurban olum, məndə yağ yimağa məyər diş var?

KƏNDƏ HƏLƏ MAA KİŞİ DİYƏN OLMAMIŞDI

Dəhnəli Əhmədali kənddən Şəkiyə gələrkən pulunu vermədən avtobusdan düşür. Bu vaxt avtobusun sürücüsü dözməyərək dillənir:

- A kişi, bu ehsan deyil ey. Avtobusa minmişən pulu ver də.

Əhmədali geri qayıdıb, sürücüyə beş manat pul verir. Sürücü zdaç qaytararkən, Əhmədali başını dik tutub qoy qalsın deyir. Buna mat qalan sürücü pulun qalığının götürülməməsinin səbəbənini soruşduqda, Əhmədali cavab verir:

- Hələ maa kənddə kişi diyən olmamışdı.

KEPKA

Sovetlər vaxtı bir şəhərdə Leninin heykəlini ildırım vurur. Bir qolu dibdən sınıb düşür. Bundan heç kəs xəbər tutmasın deyə, tələsik Leninin başqa xarab olmuş, yəni götürülməmiş heykəlinin əlində kepka tutmuş qolunu gecə ikən gətirib ona calayırlar. Səhəri heykələ baxanların hamısını heyrət bürüyür. Onları heyrətləndirən Leninin əlindəki yox, başındakı kepka olur.

ELƏ O DƏRDDƏN DƏ ÖLÜRLƏR

Bir gün həkimlərin rayonlararası seminarı keçirilir. Orada son vaxtlar səhiyyənin vəziyyətinin olduqca bərbad halda olduğu, ölənlərin sayının gündəgündə artdığını söyləyib deyirlər:

- Biz xəstələri mədədən müalicə edirik, böyrəkdən ölürlər, ürəkdən müalicə edirik, şəkərdən ölürlər.

Bu vaxt bir şəkili həkimlər adından söz alıb deyir:

- Biz başqa rayonları deyə bilməyux, Şəkiddə vəziyyət lap əladır. Gəlif bizim təcrübəmizdən öyrənə bilərsuz. Siz-

dən fərqli olaraq biz xəstələri nədən müalicə ediruxsa elə o dərddən də ölürlər.

AYIB DÖÖ?

Günlərin birində Hacı dayının qaynı ondan xahiş edir ki, gedəsi yerim var, avtomobilini on dəqiqəliyə ona versin. Hacı dayı "atkaz" eləmir. Qaynı maşını ələ keçirən kimi qaza bir tək. Maşının sürətlə sürüldüyünü gören avtomobil müfəttişləri onu saxladıb, sənədlərini tələb edirlər. Heç bir sənədi olmadığını gören avtomobil müfəttişləri maşının sahibini soruşurlar. Onun Hacı dayı olduğunu bilib çağırırlar. Hacı dayı nə baş verdiyini xəbər aldıqda, avtomobil müfəttişləri onu başa salıb deyirlər:

- Ay Hacı, maşını başqasına verəndə mütləq ona etibar namə, yəni "davernos" verməli idin.

Hacının cin vurur başına və avtomobil müfəttişlərinə deyir:

- Sizin canuzu yiyim, hayındı habı oğlan mənim qaynımdı. Bacısını verib maa, iyirmi ildir onunla yaşiyirux, bircə dəfə də olsa məndən "davernost" istəmiytdi, sizə ondan bircə dəfə maşın sürməyinə görə "davernost" istiyirsuz. Həblə olmaz axı, ay sizi Hacı dayuz yisin, ayıb döö?

AY ÖL!

Bazarlığa çıxmış qarı öz qocasına zorla bir ədəd lotereya bileti aldırır. Onların aldığı lotereyaya "QAZ-24" markalı maşın düşür. Qarı qocaya bir qapaz salaraq deyir:

- Ay öl, saa didim birini də al axı!

DUA

Səkinə xalanın inəyi "qısırlayır", süddən kəsilir. Deyirlər get molla Həsənbala dayıya dua yazdır, onun duası daşdan da keçir. Səkinə xala da eləmə tənbellik, Həsənbala dayıya dua yazdır ki, inəyi süd versin. Günlər, aylar keçir, inək süd vermir ki, vermir.

Səkinə xala bir gün duanı inəyin boğazından açıb, orada yazılanları oxuyub dəhşətə gəlir.

- "Səkinə ay Səkinə,
- Sənə baxım tikinə,
- İnəyin süd verməyir,
- Çox da mənim vecimə!"

MƏRC

İki muğal çayda çimirmiş, onlar mərc gəlirlər ki, kim suyun altında çox qalsa birisi ona 50 manat pul versin.

Hər ikisi suya baş vurur.

İndiyə qədər onların heç biri sudan çıxmıytdi.

ONA ZİYANI VAR

Bir dəfə bir yaşlı arvad şəkili həkimin yanına gedib söyləyir ki, bəs mən hər gün saatlarla dalımı ovxalatdırıram, onun maa bir ziyanı yoxdur ki?

Şəkili həkim ona cavab verir ki, onun saa nə qədər ziyanı olduğunu deyə bilmərəm, amma səni kim ovxalayırsa, ona çox ziyanı var.

ELƏ DƏ EDİRƏM

Bir dəfə birisi restoranda borş sifariş verir. Xörəkpaylayan yeməyi gətirəndə sifarişçi onun hər iki barmağının kəsaya girdiyini görüb dillənir:

- Qaqaş, bu nə ədəbsizlikdir, ayıb döyül, barmaqlarını borşun içinə soxmusan?

Xörəkpaylayan guya onu başa salaraq deyir:

- Bilirsinizmi, barmaqlarımda "vospaleniya", yəni soyuqdəymə olduğundan doktor məsləhət görüb ki, hər daim onları istidə saxlayım.

Sifarişçi dözməyərək dillənir:

Onda onları qoy gündəyməzinə də...

Xörəkpaylayan:

- Boş vaxtlarımda elə də edirəm, deyə cavab verir.

NURUŞ

Nuruş dostuna deyir:

- Mən rəqsə getmək üçün qızların dərnəyinə yazılmaq istəyirdim.

Dost:

- Bəs saa mane olan nədir ki?

Nuruş:

- Maa nəyin mane olduğunu saa göstərməyimi istəyirsən?

"İNJİNERDƏN" ALARSAN.

Bir idarədə katibə qız müdirinə öz narazılığını bildirir:

- Həblə də şey olar, mən habıra işə gələndən elə maaşım altmış manatdır ki, altmış manat. Heç olmasa mənən maaşımı yüz iyirmi manata çatdırın.

Müdür özünü saxlaya bilməyib dillənir:

- A qız, mən saa o qədər pulu hardan verim, yüz iyirmi manatı idarənin "qlavnı injineri" alır.

Bunu eşidən katibə qız yavaşca şələ-şüləsini yığışdırıb qapıdan çıxanda deyir:

- Onda, məndən umduğunu "injinerindən" alarsan.

TOYUQ PEYİNİ

Bir gün Pəri xala oğlu Məmmədsadıqı kefsiz görüb deyir:

- Gənə nolutdu, sümsürüyu sallayıb oturmusan?

Olmaya gənə arvadla xırda-yirin olutdu?

Məmmədsadıq dilxor halda cavab verir:

- Heç, habı qonşumuz Çöpçü Fatma maa bir maşın toyuq peyini "zakaz" veritdi. Mən də gətirif tökmüşəm həyətlərinə. Hindi də pul verməyin dərdindən maa diyir ki, habları yığ apar ver ciya. Deyirəm ay Fatma xala, ayıb döo, niyə həblə elirsən?

- Cavab verir ki, qatması var, mən səndən cılığ toyuq peyini istəmişdim, xoruz peyini yox ki.

O BOYDA YOX DA!

Biri özündən çox razı olur. "Mən daa rus dilini divinə kimi bilirəm" deyir. Bunu eşidən dostları ona suallar yağdırmağa başlayırlar:

- De görax, rusca filə nə deyirlər?

Oğlan cavab verir ki, ə o boyda yox da!

İkinci dost dillənir:

- Bəs qarışqaya?

Oğlan cavab verir ki, o boyda da yox da.

SİZİ ƏKƏNİ...

Kırsa Həsən bir gün dostlarını çay içməyə dəvət edir. Çay pulu vermək məqamında o dostlarını orda qoyub "bir dəqiqə" deyib ordan əkilir.

Bir azdan onunla rastlaşan dostları deyirlər:

- Ə həşim, bizi əkib hara getdin?

Həsən gülümsünərək cavab verir:

- Sizi əkəni lap gorbagor olsun!

MƏN DƏ SƏN SÜDU!

Pələqulaq Əhməd yazbaşı Hacıoğluna deyir:

- Sən o ciyuu canı, deyirlər sizdə yaxşı ağ xiyarın toxumu var. Bu mən ölüm, hunnan maa bir-iki ləklik verərsən. Hacıoğlu göz üstə deyib, onu arxayın edir. O, Əhmədlə canbirqəlb qonşu olduğundan toxum üçün ondan pul almağa üzü kəsmir və deyir:

- Mən də eşitmişəm sizin qaragöz camuşuz var, onun südündən bir satıl maa verərsən.

Sabahdan gətirəcəklərini vəd edib ayrılırlar. Səhəri onlar həmin yerdə rastlaşanda Əhməd Hacı oğlunu görüb dillənir:

- Ə, qonşu nooldu, sənın toxumun? Dirriyin vaxtı keçir

axı!

Hacıoğlu bəhanə qayırb deyir:

- Allah qoysa bir-iki gündən görüşərik.

Bu bir gün, bu iki gün, düz iki aydan axır ki, onlar rastlaşırlar. Əhməd əkin vaxtının artıq çoxdan ötdüyünü Hacıoğluna bildirib deyir:

- Səən lap o toxumu ...!

Hövsələdən çıxan Hacıoğlu mən də səən südu, deyə cavab verir.

EŞŞƏK KİMİ

Bir gün işdən evə yorğun gələn kişi arvadına deyir:

- Ay arvad, bu gün müdirim məni o qədər tərifləyib ki, gəl görəsən.

Arvad soruşur:

- Tərifləyib nə deyib ki?

Kişi:

- Heç, diyir sağ ol səni, bu gün lap eşşək kimi işləmişən.

BAHA APARURSUZ

Sovetlər vaxtında Abdülcabbar yaxşıca vurandan sonra sərin bir guşədə uzanıb yatır. Milisionerlər onu evlərinə aparmaq adıyla şöbəyə gətirib cibindəki olan-olmazı olan on manatını da əlindən alıb özünü də buraxırlar evlərinə. Səhəri gün milisionerlər yenə onu sərxoş görüb deyirlər:

- Dayday, gəl səni aparax öyüza.

Abdülcabbar dünənki on manatı yadına salıb deyir:

- Yox, getmirəm ey, siz çox baha aparursuz.

BALIQ OVU

Bir dəfə dostlardan biri gopa basıb deyir:

- Ə sən öl, dünən getmişdim balıq tutmağa. Tilovu hazırlayanda gördüm onun ucuna taxacağım qarmağı unudub evdə qoymuşam. Elə qarmaqsız - zadsız beş ədəd "şamayka" balığı tutdum. O biri yoldaş da sözə başlayır:

- Bu gün də mən getmişdim balığa. Tilovu dənizə atmaq istəyəndə gördüm qarmağa salacağım soxulcanları unudub gətirməmişəm. Nə vaxt tilovu atdımsa balıq gəldi. Düz bir saata on dənə "sudak" tutdum. Hərəsi bir kilo gələrdi.

Buna dözə bilməyən üçüncü dost dillənir:

- Axşam yerimdə uzanıb yatmaq istəyirdim. Gördüm qapı döyülür. Gedib qapını açanda gördüm "ağ balıq", "asetrin balığı". Dedim: "ə xeyir ola gecənin bu vaxtı?"

Dedilər:

- Ə bəs, sən nə əcəb bizi tutmağa gəlməmişdin?

NƏ DALI, NƏ QABAĞI

Günlərin birində yay vaxtlarında eni ilə uzununu bir olan yekəpər bir kişi Şəkiyə istirahətə gəlib, Fizuli parkında çay içir. Çevrilib arxaya baxanda görür ki, dalı qaltda qadınlar oturub. Başını onlara tərəf çevirib deyir:

- Bağışlayın, dalım sizədir.

Qadınlardan biri dözməyərək dillənir:

- Narahat olmayın, boşqanın nə dalı, nə qabağı.

DİŞİN KÖKÜ

Bir qadanın dişi ağrıyır. Axtarıb tanış bir həkim tapıb ona deyir:

- Can duktur, mən da gecələr yata bilmir, ölür. Kömək elə, çıxart canım qurtulsun.

Həkim ona deyir:

- Soyun!

Həkim onun aşağı hissələrinə əl gəzdirəndə qada dillənir:

- Ay duktur, mənə dişim ağrıyır ey!

Həkim ona deyir:

- Mən "gemaroy" həkimiyəm.

Qada:

- Mənsə elə bilir ki, iki saatdır dişin kökünü axtarır.

KİŞİ SƏN DÖÖSƏN

Şəkili evinə usta gətirir. Özü də bazara gedir ki, evə lazım olan ayın-öyün alsın. Qayıdanda görür ki, usta şələ-şüləsini yığıdırıb getmək istəyir. Səbəbini ondan soruşanda cavab verir ki, arvadın dır-dırın biridir, başım getdi. Kişi döösən, huun nəyini saxlısən?

Şəkili cavab verir:

- Kişi sən döösən ki, onu bircə saat saxliyə bilməmişən. Amma mən qırx ildi ki, onu əldən yerə düşməyə qoymuram.

DİFERİ QAÇITDI

Maşın alveri edən birisi yaxşı eşitmədiyindən qulağına "trupka" taxıb günlərlə bazarın qabağında oturub müştəri

gözləyir. Çoxdan xaricdə yaşayan bir tanışının onunla hal-əhval tutduqdan sonra, ordan oğlunu evləndirmək üçün gəldiyini bildirib deyir:

- Oğlum üçün halal süd əmmiş bir qız axtarıram, siz tərəflərdə olmaz ki?

Onu yaxşı anlamayan kar qulaq cavab verir ki, var amma diferi bir az qaçıtdı.

QUYMAQ

Bir dəfə bir dəymədüşər uşaq qarın ağrısına tutulub yatır. Anası onun dalına-qabağına keçib deyir:

- Bilmirəm, anan saa nə bişirsən ki, hunu yiyəsən.

Uşaq "quymaq" - deyə cavab verir. Səhəri anası soruşur:

- Bu gün saa nə bişirim?

Uşaq yenə "quymaq" - deyə cavab verir. Üçüncü gün anası yenə soruşur:

- Bəs bu gün nə yiyəcəksən, ay bala ?

Uşaq yenə "quymaq" deyir.

Hirslənən ana axır ki, dözməyib deyir:

- Ay oğul, səni doğanda dörd yerə cırılmışam, amma bu qədər quymaq yeməmişəm.

YAVAŞ - YAVAŞ GƏLİRDİ

Tələbə dərsə gecikir. Müəllim soruşur ki, qızım, niyə gecikmişən?

Tələbə deyir:

- Müəllim, dalımca oğlan gəlirdi.

Müəllim:

- Sən tez-tez gələrdin də.

Tələbə:

- Müəllim, neyləyim axı, oğlan yavaş-yavaş gəlirdi.

SİZƏ YARAMICAXDI ?

Müharibə vaxtı Maşax İsfəndiyarı əsgərliyə çağırırlar. Hərbi komissarlıqda onu soyundurub, "xayan yırtıqdı, əsgərliyə yaramırsan" deyirlər. İsfəndiyarın cin vurur başına və deyir:

- Ə, həbi zəhrimar 18 il maa yaritdi, indi iki il sizə yaramıxdı?

MAA HƏBLƏ SƏRF ELİYİR

Masax İsfəndiyar günlərin birində Bakıya gəzməyə gəlir. Görür ki, bulvarda gəzənlərin hamısı istidən pencəklərini çıxarıb qollarında gəzdirirlər. İsfəndiyar görür ki, həqiqətən də hava istidir, gəzişmək mümkün deyil. Bir tərəfə çəkilərək şalvarını çıxarıb qoluna sərir və şortiklə başlayır fırlanmağa. Ona yaxınlaşıb deyirlər:

- Ay dayı, ayıb deyil, günün günortaçağı şalvarı çıxarmısan?

İsfəndiyar cavab verir:

- Ə, maa həblə sərf eliyir. Sizlər üstədən tər axıdursuz, mənə altdan.

QUŞ YUVASINA

Diyir, Maşax İsfəndiyardan bir gün soruşurlar ki, sən

bilərsən, adam dişlərini çıxarıb protez taxmiyəndə huun ağzı nəyə oxşiyir?

İsfəndiyar cavab verir:

- Ə, mənim ağzımı açıdırma, nəyə oxşıcax, quş yuvasına.

QAZAN XÖRƏYİ

İsfəndiyar yay aylarında atına vəl qoşub gündə bir nəfərin həyətidə saman döyərdi. Qonşuluqda olan bir arvad da növbəyə durur ki, onun da samanını döysün. İsfəndiyar da qonşusunu unudub başqa məhəllələrə iş gedərdi. Qonşu arvad bir dəfə İsfəndiyar ilə gəlib onun arvadını dilə tutur ki, bu mən ölüm, kişin işləmək üçün sabah bizə gəlsin. Arvadının xahişi ilə İsfəndiyar sabahı gün qonşusugildə saman döyməli olur.

Günorta İsfəndiyarın arvadı ona yemək gətirir ki, birdən kişisi ac qalar. Bunu görə qonşusu onu geri qaytarır ki, özüm qazan xörəyi asmışam, dadlı xörəyim olucax. Dişini itiləyən İsfəndiyar iştaha gəlib bir az da həvəslə işləyir. O, günorta nahar etdikdən sonra işini qurtarıb dilxor halda evlərinə gəlir. Axşam arvadı İsfəndiyardan soruşur:

- A, İsfəndiyar, qonşum deyirdi ki, dadlı xörəyim olucax, nə idi sən Allah o qazan xörəyi?

İsfəndiyar günorta yediyi zəqqəto dovğanı yadına salıb hirsə deyir:

- Həblə o verən qazan xörəyinə də... Mənə putyovka verib ora göndərəne də...

BİRİSİNDƏ GƏLMİYİTDİ

Bir dəfə İsfəndiyardan soruşurlar:

- Arvaddan razısanmı?

İsfəndiyar cavab verir:

- Axı, niyə də olmuyum. Onun "bəli"sinin ağrısını alım mən. Gündə yüz dəfə də çağırısan, "bəli" deyir, amma bir dəfə də gəlmiyirdi.

BOYNUN YOĞUNDADI

Günəşli günlərin birində İsfəndiyarın işlədiyi sovxozların birinə kök bir "rivizor" gəlir. Sovxoz sədri onu İsfəndiyarla rastlaşmasın deyə, hörmət etmək bəhanəsilə tarlaların birinə aparır. Onlar tarlaların tən ortasında, bir ağacın kölgəsində dincəlir, samovar çayı içə-içə sahəyə əkilən şitillərə baxırlar. Bu dəmdə "rivizorun" gözünə uzaqdan bir qaraltı görünür. "Rivizor" sədrdən o qaraltının nə olduğunu soruşduqda, sədr onun İsfəndiyarın daşqası olduğunu yəqin edib, canına vəlvələ düşür və "rivizora" deyir:

- Saa nətəri istisən hörmət eliyim, yedirim-içirim, öyüza da əli dolu yola salım, amma bir şərtim var:

- O gördüyün qaraltı at daşqasıdır. Onun yiyəsi ilə işin olmasın. O, daşqası ilə sahəyə kübrə daşıyır. Bircə ona ilişmə. Sən demə, "rivizor" özü "qurduxma" (yəni adamları dilləndirən, tərpedən) adam imiş. "Rivizor" onun adını sədrdən öyrənir. Qaraltı getdikcə sahəyə yaxınlaşır.

Daşqa sədrəgilin yanına çatar-çatmaz "rivizor" ayağa qalxıb İsfəndiyarı salamlayır:

- İsfəndiyar salam, xoş gördük səni, deyə, sözə başlayır:

- Ay İsfəndiyar, bilirəm qabaqcıl, yaxşı işçisən, kübrələrini sahələrə vaxtında çatdırırsan. Mənim saa bir sualım olucax.

- De görüm, habı gübrələrin bu şitillərə bir xeyri var, ya yox?

İsfəndiyar hiss edir ki, "rivizor" onu "tərpətmək" istəyir, sözü onun ağzında qoyaraq deyir:

- Yoldaş "rivizor", onun şitillərə nə dərəcədə xeyri olub olmadığını bilmirəm, amma maa var. Nə qədər ki, kübrəzad yox idi, şalvarım öynimdən düşürdü. Kübrə taylarının üstündə oturandan sonra oturacağım düz sənin boynun yoğunda olub.

Əlacsız qalan sədr üzünü pərt olmuş rivizora tutub deyir:

- Axı, mən saa əvvəldən dedim ki, onunla işin olmasın haa..

HABI BOĞAZDI

Bir gün Qabardinoğlu Mənsur mal bazarında qısır camışını satanda onun boynundan ikiəlli yapışıb, başlayır müşəriyə tərifləməyə:

- O ciyimin canı haqqı, habı boğazdı.

MEŞƏBƏYİ ANAA AĞLADAR

Bir gün Şəki istirahət parkında "Leyli və Məcnun" operasını oynayırlar. Mənsur da tamaşaçılar arasında olur.

Elə ki, Məcnun başlayır oxumağa:

- "Yandıraram dağı-daşı, dam-dararam, dam-dam".
- Bu vaxt Mənsur dözə bilməyib yerindən qalxıb qışqırır:
- Ə, öz başaa dösən ki, meşəbəyi Rəsul səən anaa ağladar.

TƏK BİR EŞŞƏYİN İŞİ DEYİLDİ

Günlərin birində Mənsur dağçıya bir eşşək yükü lobyə şaxı "zakaz" verir. Yük ağır olduğundan eşşək diki qalxa bilmir. Bunu gören qonşular ona kömək məqsədi ilə eşşəyi yükü ilə birlikdə toxalayıb Mənsurgilə çatdırırlar. Mənsur qonşularına minnətdarlığını bildirib deyir:

- Sağ olun, a qonşular, əksik olmiyin. Bu boyda yükü dartmaq tək bir eşşəyin işi dööldü.

SÜMÜK ATIN GÖRÜCÜZ

Küçədə iki itin qucaqlaşib yatdığını görənlər təəccüblə deyirlər:

- Bir onlardakı məhəbbətə bax, gör necə mehribandırlar?

Bunu eşidən Hacı dayı dözməyib dillənir:

- Onların arasına bir sümük atın, onda bunların mehribançılığını görüçüz..

LÜT QƏBUL EDİRƏM

Şəkinin Qışlaq hissəsindəki qəbiristanlıq yol kənarında olduğundan onun hasarlanmasını sifariş verən raykom

katibi oranın tamamlanmasını bilib, şəhər sovetinin sədri ilə birlikdə ora baxmağa gedirlər. Bundan xəbər tutan Güllü adlı qəbirqazan onları qəbiristanlığın qapısının yanında qarşılayır.

Sədr Güllünün baməzə olduğunu bilərəkdən ondan soruşur:

- Hə, Güllü, de görüm, nə var, nə yox, işlər necə gedir, necə dolanırsan?

Güllü hec fikirləşmədən:

- Necə olucax dolanışıq. Bura gələnləri əvvəldən elə soyursuz ki, maa çatanda onları tam lüt qəbul edirəm.

Güllünün həqiqətən hazırcavab olduğunu gören katib gülməyərək onun cibinə on manat pul basır.

BİR "KRUK"DA FIRLAYACAM

Güllü ölənələr üçün qəbir qazar, boş vaxtlarında isə xeyriyyə məqsədi ilə qəbiristanlığı kol-kosdan təmizlər, oranı səliqəyə salardı. Günlərin birində imkanlı bir adamın ölüm xəbərini eşidən Güllü camaatın çox olacağını nəzərə alıb qəbiristanlığın girəcəyinə - "Allaha təvəkkül" - deyib, üstündə iki ədəd 3 litirlik şüşə balon olan stol qoyur. İmkanları olanlar içəri girdikcə balonun içinə kimi bir manat, kimi iki manat pul salır.

- Artıq balonların dolmasını gören Güllünün köhnə kart yoldaşlarından biri ona söz ataraq deyir:

- Güllü, "stük" de, artıq bankın çıxıb, götürə bilərsən.

Balonun tam dolmadığını gören hazırcavab Güllü qəbiristanlığa gələnlərin hələ geri qayıdacağını nəzərə alıb

deyir:

- Sən öl götürmicəm, hələ bir "kruk" da firlicəm.

ƏLLİ İLDİ MƏN BAXIRAM

Bir gün yenə Gülü qəbiristanlığın qapısının yanına stol qoyur, üstünə süfrə salır. Qəbiristanlığa gələnlər ora xeyrət naminə pul salırlar. Bir nəfər tanışlardan biri Gülüyə sataşaraq ora on qəpik xırda pul atır. Bunu görən Gülü dözməyərək dillənir:

- Ə qaqaş, o qəpiyu götür qoy cibaa, ayıbdı, saqqız alarsan.

Oğlan cavabında:

- Gülü, on qəpiy məyər pul döyül?
- Gülü əllərilə onu başa salıb deyir:
- Ə, camuşuzu naxıra sürəndə naxırçı bir manata razılaşmır. Allah dədaa rəhmət eləsin. Səən dədaa habırda əlli ildə müftə mən baxıram.

"LÜBOY" VAXTI ÜZÜNƏ AÇIQDIR

Ömründə birinci dəfə Şəkidən Bakıya gedən Gülü şəhəri gəzərkən qapıda "Daxil olmaq qadağandır!" sözlərini oxuyub təəccüblənərək deyir:

- Ə, həblə də qapı olar?
- Hayındı bizim o Narlı qəbiristanlığın qapısı, kim istəsə, "lüboy" vaxtı onun üzünə açıqdır.

QARMON ÇALA BİLİRSƏN Kİ?

Gülü günlərin birində bir dostunun sağ dişi olur. Ax-

şam bəy gəlinin yanından çıxmır ki, Gülü də getsin evinə-əşiyinə. Çöldə soyuqda sitilləyən Gülü dözməyərək qapının dalına qulaq verir ki, görsün oralarda nə var, nə yox. Eşidir ki, içəridə bərk "spordu", gəlin söz verdiyi pianosunu gətirmədiyindən bəy dilxor olub hacı-bucu qayıdır və küsüb gəlinə yaxın durmur.

Buna dözməyən Gülü qapını döyüb bəyə deyir:

- Kül başaa, guya ki, qarmon çalmışdın, qalmışdı elə pianino çalmağın.

ARTIĞ ƏTİ HARDAN ÇIXARMISUZ?

Gülünün arıq-cılız arvadı bir gün sancılanır. Xəstəxanada onun apendesitini kəsib, Gülüyə göstərib deyirlər ki, muştuluğumuzu ver, arvadından artıq ət çıxarmışux. Bunu eşidən Gülü dözməyərək deyir:

- Ə, maa yox da, habı arvad məəndisə bu otuz ildə ondan özüm axtarıb bir şey tapmamışam. Siz artıq əti hunun harasından çıxarmırsınız?

QARNINDAKILAR DİYİR

Bir dəfə Kor Fərrux yaxşıca vurandan sonra Gülüyə söyərək, "dədəsini, ciyisini işdən çıxarır". Buna dözə bilməyən Gülü deyir:

- Bu sözləri sən yox, sən qarnındakılar diyir, ay Fərrux!.

ONDA PİS YER VARSA MƏN YİYİM

Şəkinin Qışlaq hissəsində iki uşaq bir-biri ilə dalaşır.

Bunu görənlər Gülü onları aralayaraq töhmətləyir və nə üçün dalaşdıqlarını soruşduqda uşaqlardan biri hönkürərək deyir:

- Əmi o, mənim mamamın pis yerinə söyüdü: Gülü guya uşağa toxtaqlıq vermiş kimi deyir:
- A bala, mən səən maaaa tanıyıramsa onda heç pis yer yoxdur, əyər varsa, hunu lap mən yiyim, bircə boğuş-miyin.

SÜR-SÜMÜK VERƏ BİLƏRƏM

Bir dəfə Gülünün vaxtilə oxuduğu məktəb od tutub yanır. Oranın sakinləri yardım məqsədi ilə pul toplayanda qəbirqazan Gülüyə deyirlər:

- Sən nə kömək edə bilərsən?
- Gülü heç fikirləşmədən cavab verir:
- Vallah mən fağır adamam. Mənim köməyim ancaq anatomiya kabinetinə ola bilər. Baxın, görax ordakı skeletlər yanıb tələf olutdusa, istədiyuz qədər sür-sümük verə bilərəm.

BAŞ-AYAQ

Bayram günlərinin birində Gülü dostları ilə birlikdə yeyib-içmək üçün bir qoyun alırlar. Onlar harada dincələcəklərini götür-qoy edəndə Gülü deyir ki, gedax mənim qardaşingilin bağına, orada istədiyuz şərait var. Nəsə, razılaşıb gedirlər ora. Deyirlər, yaxşı biz əti kabab eliyif yidux, bəs qoyunun baş-ayağı necə olsun? Məsləhət edirlər ki, fağır adamdır, onu da Gülünün qardaşingilə verərlər.

Qardaşingildən çapacaq-bıçaq gətirən Gülü qoyunu da özü kəsməli olur. Qoyunun məəltisinə dözə bilməyən dostlar gəlif görürlər ki, qardaşingilə çox pay düşsün diyə, Gülü qoyunun boğazından yox, düz qolunun altından kəsirdi.

TEZDƏN DUR

Əli gətirməyən Gülü evdə boş-bekar oturur, nə edəcəyini özü də bilməzdi. Bundan bezar olan arvadı deyirdi:

- A kişi, əl-ayağa dolaşmaqdan başqa əlindən bir şey gəlmir. Xalxın kişiləri daşdan pul çıxarı, sənə "kuxna" pişiyi kimi hey evdə otursan. Bir tezdən dur, çıx şəhərə, gör nə var, nə yox.

- Təngə gələn Gülü çox götür-qoydan sonra, bir gün səhər saat altıda evdən çıxır, tez də qayıdır evə, əlində də bir bağlama. Bağlamayı açanda orada paçka-paçka pul gördükdə arvadı dillənir:

- Gördün, mən saa çoxdan diyirdim tezdən dur.

Gülü cavabında:

- Ay arvad, heç soruşmursan ki, bu pullar hardandır?
- Yox, deyər arvadı cavab verir.

Gülü:

- Səhər məndən qabax, yəni saat beşdə duran adamın itirdiyi puldur, tapmışam.

ŞİRİN ÇAY

Topqarağac məhəlləsindəki çayxanaya çay içmək üçün xam bir müştəri gəlir. Öz dövrünün bəmzə adamlarından

olan yaşlı çayçı onun qabağına bir stəkan çay qoyur. Müştəri çayı içməzdən əvvəl qənddandan bir ədəd qənd götürüb stəkana salır. Çayçı bunu görür. Heç kəsin bunu görmədiyini nəzərə alan müştəri stəkana ikinci dəfə qənd atır. O, üçüncü dəfə stəkana qənd salıb qarışdıranda, buna dözə bilməyən çayçı ona yaxınlaşıb deyir:

- Əmioğlu, habı çayxananın arxa hissəsində hooz var, onu görmüsənmi?

- Bəli, görmüşəm - deyə müştəri cavab verir.

Çayçı:

- Bax hayındı mənim bədənimin ən şirin yerindən kəsib ora salsax, hunnan bozbaş olar?

- Yox, deyə müştəri cavab verir:

Çayçı:

- Ə, bəs, sən isgana üç dənə qənd salmaqla hunnan şirin çay olar? Şirin çay istisən de şirin çay verax da.

ÇAYA SALACAXDI

Bir qada restoranda nahar edəndə hesabı vermək dərdindən yediyi borşun içinə bir dənə tarakan salır. Bir azdan o, xörəkpaylayanı çağırıb şikayət edəcəyini bildirir. Xörəkpaylayan onu sakitləşdirib borşu yenisi ilə əvəz edir. Qada girişir borşun canına. Görür artıq doymaq üzrədir, cibindən bir dənə də tarakan çıxarıb salır borşun içinə. O, tarakanı xörəkpaylayana göstərib deyir:

- Qadası, siz bəyəm bütün yeməklərin içərisinə tarakan salır?

Xörəkpaylayan qadaya yalvararaq bildirir ki, bunu müdirinə bildirməsin, yoxsa o işdən qovula bilər, yeməyin də pulu lazım deyil.

Bu hadisəni bayaqdan izləyən bir şəkili qadaya yaxınlaşıb deyir:

- O, cibindəkilərdən birini də qaqaşa ver.

Qada əlini cibinə salıb deyir:

- Yox qadası verməz, cəmi-cümlətanı bir dənə çivin qalıfı, bunu da çaya salacaxdı.

QALDI "FAZ"

Bir gün işıq idarəsinə səriştəsiz işçi götürürlər. Bir neçə gündən sonra ora zəng edib deyirlər ki, məktəbin həyətidə məftil qırılıb düşüb, uşaqlar üçün təhlükəlidir. Ora təcili "mantlyor" göndərsinlər.

Təsadüfən ora həmin işçini göndərir. O, qırılmış məftilin yerini tapıb, qorxusundan uşaqlardan birinə deyir:

- Əmi səni yesin, o məftili yerdən götür maa ver də.

Uşaq məftili yerdən götürən kimi o, onda gərginliyin olmadığını yəqin edib sevincək deyir:

- Aha, diyəsən "nolu" tapdux, qaldı "faz".

ÜÇ-ÜÇ

Qada çayxanada çay içərkən çayçı onun ağızına iki-iki qənd qoyduğunu görüb deyir:

- Qadası, nəəcəf ağzaa qəndi iki-iki qoyursan?

Qada hirsələnərək cavab verir:

- Ə, sən hələ mənim yanımda uşaqdı, bu qoca vaxtı maa iş öyrədir? Ə, bu zəhrimar ağızıma sığsa elə üç-üç qoyardı da.

SÜZMƏ

Davud kişi oğluna toy tədarükü üçün bazara gedir. O, bazarlıq edəndə yadına düşür ki, bəs süzmə (şor) yaddan çıxıb. Piştaxtaları gəzib süzmə alanda satıcı Dadı xala ancaq yarım kilo süzmə qaldığını söyləyir. Davud kişi ona süzmənin bir neçə kilo lazım olduğunu söyləyəndə Dadı xala ona deyir:

- Öyümüz yaxındadır, gedax ordan neçə kilo istisən səntdi qiymətə verim.

Onlar Dadı xalagilə çatanda, Davud kişi göydən asılanları görüb, gözlərinə inanmayıb deyir:

- A xala, bu nədir, sən ayrıni dizdikdə (yəni alt paltarında) süzürsən ki...

Dadı xala nə desə yaxşıdır?

- Yalan diyirəmsə, o verdiyin pul heç maa qismət olmasın. Ərim Nəcəf kişi onları cəmi-cümlətanı bir-iki dəfə öyninə giyitdi.

SAĞ OL DOKTOR

Bir xəstə həkimə gedib öz dərđini söyləyir:

- Bağışlayın ay doktor, mənim qarnımda çoxlu qaz var. Bir də əsas məsələ qalıtdı, nə yaxşı eşitməyim var, nə də qoxu bilməyim.

Həkim çox fikirləşmədən ona dərman verib, on gündən təkrar bir də gəlməsini söyləyir.

Xəstə xeyli vaxtdan sonra gəlib həkimə təşəkkürünü bildirib deyir:

- Sağ olun, ay doktor, verdiyuz dərmanların köməyi

olutdu. Daa nə iy bilməyimə, nə eşitməyimə qəti söz yoxdu.

ƏGƏR BOŞALIBSA VERİN APARIM

Bir yaşlı duy arvad naxoşlayır. Onu analiz vermək üçün xəstəxanaya göndərilər. O da başına döndüyüm 3 litrlik balonu doldurub aparıb verir analizə.

Səhəri gün analizin cavabını yazıb verirlər ona. Bir azdan arvadı yenə qarının dalında görcək ondan soruşurlar:

- Ay xala, da bizdən nə istisən?

Arvad, balonu deyə cavab verir.

MAA DA, ÖYDƏ FATMA DİYİRLƏR

Şəkinin yuxarı baş hissəsində bir yaşlı kişi ilə bir arvad arasında xırda bir iş üstündə dava-dalaş olur. Bunu eşidən sahə müvəkkili onları gətirir şöbəyə. Rəis arvadın soruşur:

- Səən adın nədir?

Arvad "Fatma" - deyə cavab verir.

Rəis deyir:

- Bay, mənim də nəvəmin adı Fatmadır ki, mənim ən çox xoşladığım addır. Bax ona görə səni sorğu-sualsız buraxıram öyuza.

Növbə kişiyyətə çatanda rəis onu yaxşıca töhmətləyib deyir:

- Ay kişi ayıb dööl, hər şeydən ötrü haray salursuz. Axı o, qadın xeylağıdır. Onlara hər yerdə hörmət etmək borcumuzdur. Yaş yetirmisuz, siz gərəy cavanlara örnək

olasuz.

Rəis ondan soruşur:

- Bəs sən adın nədir?

Kişi cavab verir ki, məəm adım Məmməddir, amma maa da, öydə Fatma diyirlər.

MAA DƏDƏ DİYİR

Sovetlər vaxtı Şəkidə idarə müdirlərindən biri təzə "Qaz-24" markalı maşın alır. O, raykom katibini, şəhər sovetindən hörmətli adamları maşınını "yumaq" məqsədilə "Ləziz" restoranına dəvət edir. Maşını uzaqdan görən oğlu yüyürüb atasının qarşısını kəsib deyir:

- Dədə, maa təcili bir manat pul çatdır.

Bunu görən raykom katibi ondan soruşur:

- Doğrudan bu uşaq sənin oğlundur?

O, karıxmadan cavab verir:

- Yox ey, qonşunun uşağıdır. Ona o qədər belə manatlar vermişəm ki, maa da dədə diyir.

ANUU DA, BACUU DA

Vaxtilə Şəkidə işləmiş idarə rəislərindən biri öz qrupu ilə Moskvaya qastrola gedir. Boş vaxtlarının birində şəhəri gəzməli olurlar. Geridə qalan rəisi saxlayan bir sarışın oğlan "razreşite prikurit" deyə, müraciət edir. (yəni icazə verin siqaretimi odlayım". Bu vaxt dəstədən geri qalan rəisi tələsdirirlər. Rəis ləngidiyini bilib onlara deyir:

- Ə, görək anası filanladığım məndən əl çəkir!

Sarışın oğlan tələsmədən rəisin siqaretindən od alıb

qurtardıqdan sonra deyir:

- Anu da, hələ üstəlik bacu da! (sən demə, həmin sarışın oğlan Moskvada yaşayan başqa bir şəkili imiş).

DALA DA FIRLIYA BİLİRƏM

Bir gün bir beliquru oğlan əsgərliyi qurtarıb evlərinə gəlir. Dinmir, danışmır, günlərlə evdən çölə çıxmır, özündən razı halda qıçını-qıçının üstünə qoyub, əllərini də qıçının üstündə çarpazlayıb, başlayır baş barmaqlarını qabağa doğru fırlatmağa. Bir gün oğlanın dədəsi dözə bilməyib axır ki, dillənir?

- Ay oğul, bu iki ildə ancaq elə habını öyrənmisən? Oğul cavab verir ki, yox ay dədə, dala da firliya bilirəm.

MANPASI

Bir gün qada mağazaya girir, ordakı yumru noğullar onun nəzər diqqətini cəlb edir. Onun manpası olduğunu satıcıdan öyrənib, bir kilo alıb evə aparır.

Elə bir-ikisini dişləyəndə içindən turşməzə mət çıxdığını görüb, təəccüblə arvadına deyir:

- Ə, köpək oğlunun hükməti, coonu nuğulun içinə elə suxub ki, zərrə qədər də "fıs" verən yeri də yuxdu.

BƏS KİM "KRASKALİYİTDİ"?

Bir gün Hacı dayıdan soruşurlar:

- Görəsən, yerin altında həyat varmı?

Hacı dayı cavab verir:

- Əlbəttə var, əgər yoxdusa, onda habı yerkökünü və turpu bəs horda kim kraskaliyitdi?

İKİCƏ AY YAŞIYƏ BİLƏR?

Bir gün Məmmədiyə kişiyyə deyirlər ki, ə sən öl qarğa düz üç yüz il yaşıyır.

Məmmədiyyə kişi deyir:

- Habı heç vaxt ola bilməz. Əgər huun hünəri varsa, gəlsin görax mənim arvadımın yanında ikicə ay yaşıyə bilər?

ADAMI DA YUXUDAN OYADARLAR?

Birisi evində eşşək saxlayır ki, onun yükünü daşısın, it də saxlayır ki, evə oğru gəlməsin.

Bir gün evə oğru gəlir. İtin yatdığını görən eşşək şıllaq atır ki, o bundan xəbərdar olsun. İtin yerindən qalxmadığını görən eşşək onu oyatmaq üçün anqırmağa başlayır.

Evin yiyəsi yuxudan oyanıb, əlinə bir lovyaya şaxı götürüb, eşşəyi yaxşıca kötəkləyib deyir:

- Ə, saa o adı qoyana bərəkallah. Adamı da gecənin habı vaxtı anqırıb yuxudan oyadarlar?

DÜDÜK

Bir dəfə bir dığa zəlo təpib deyir ki, düdük bizim qədim musiqi alətimizdir. Onun şərəfinə heykəl də qoymuşuq.

Buna dözə bilməyən bir şəkili ona yaxınlaşıb deyir:

- Ə, sən öl, elə dığasan ki, dığa. Hayındı günün-gü-

norta vaxtı səni habırda necə başa salım ki, huun adı düdüy yox, balabandır. Bilsaaz ki, bizdə düdüyü hara qoyurlar, heç vaxt hunu ağzuza alıb çalmazsuz?

İŞTAHAM YOXDUR

Günlərin bir günü darvaza tayı boyda bir tösmərək arvad həkimin yanına gəlib iştahasının pozulduğunu söyləyir.

Həkim ondan soruşur:

- Xala, peşən nədir?

O, aşpaz olduğunu söyləyir.

Həkim ona məsləhət görür ki, sən get iş yerində yanaa iki dənə boş vedrə qoy və xörəkləri bişirərkən hər dəfə onun dadına baxanda bir qaşığı da həmin vedrələrə tök.

Axşam arvad işdən evə qayıdanda görür ki, vedrələr təpələmə dolutdu daşır.

XORUZ DÖYÜŞÜ

Bir dəfə iki dost mərc durub xoruz döyüştürməli olurlar. Elə ki, xoruzları salırlar meydana, xoruzlardan biri heç döyüşmədən o biri xoruzun qabağına düşüb başlayır qaçmağa. Elə bu dəmdə qabaqda qaçan xoruzun sahibi qışqırır:

- Ox, çan ey, qabaqda gedən mənim xoruzumdur!

Buna dözməyən dostu dillənir:

- A həşim, biz xoruzları döyüştürməyə gətirmişux ey, ötüştürməyə yox ki.

QARA DƏNİZ, AĞ BALIQ

Vəli yayda istirahət məqsədilə Qara dəniz sahillərində dincəlməyi qərara alır. Arvadı da kəsür ki, bəs bu səfər məni də özünə apar. Nəsə, birlikdə Soçiyə gedirlər. Bir neçə müddətdən sonra Vəlinin qayını ona zəng vurur ki, istirahətuz nətəri keçir?

- Zibil kimi - deyə Vəli cavab verir.

Qayını:

Necə yəni zibil kimi, məni başa sal görüm?

Vəli:

- A qohum, mən səni habırdan necə başa salım ey! "Qara Dəniz" ağ balıqlar, bürümdə də bir dənə mızıx. Di gəl istirahət elə görüm, necə edirsən, ay Vəli.

SƏS GƏLİR

Şəkiyə qonaq gələn bir ici-qucu adam maşını ağaca vurub əyir. Şəkiddə super usta - Dəli Fəxini tapır. Maşın layiqincə düzəldilir. Amma müştəri Fəxidən əl çəkmir. Bir gün gəlir orası belədir, o birisi gün burası belədir. Fəxi olur bir az da dəli və deyir:

- A qaqaş, saa nə lazımdı, nədən narazısan?

Müştəri də pul verməyin dərdindən deyir ki, daldə səs var.

Fəxi maşında bir eyib tapmır. Təngə gəlib maşının "baqajını" açır və deyir:

- Orda uzan, qulağı da dirə yerə. Mən maşını sürücəm, səs gələn kimi "kapotu" döyersən.

Müştəri ora uzanan kimi Fəxi "kapota" bir təpik. "Kapotu" döyməkdən müştərinin əli yara olur. "Kapot" açır

landa müştəri görür ki, artıq Bakıda beşmərtəbənin yanındadır.

**BİR GÜN BİRÜUZ,
BİR GÜN DƏ BİRÜUZ**

Bir ailəyə təzə gəlin gətirirlər. Ertəsi gün qaynana ilə baldız gəlinə "nömrə" gəlib obaşdan həyəti süpürmək üstə mübahisəyə başlayırlar. Hər ikisinin özünü göstərməsini gören arif gəlin dillənir:

- Süpürgə üstə boğuşmiyin, növbə ilə, bir gün biruuz süpürərsuz, bir gün də biruuz.

AĞZINI CİRARAM

Günlərin bir günü sevimli artistimiz Lütfəli Abdullayev kəndlərin birinə kolxozçular qarşısında konsert verməyə gəlir. O, səhnəciklər göstərib elə hey özünü öldürür ki, camaatı güldürə bilsin. Heç kəsin gülmədiyini gören aktyor səhnədən düşüb, kolxoz sədrinin yanına gəlib deyir:

- Bu nədi, mən bütün Azərbaycanı güldürürəm, amma sizin camaatı yox.

Kolxoz sədri ayağa qalxıb deyir:

- Lütfəli müəllim, camaatı gülməyə mən qadağan eləmişəm. Hamıya tapşırmişəm ki, çox hörmətli həmyerli qonağımız gəlirdi, özünü yaxşı aparın. Hər şeydən ötrü dişuzu ağartmiyin. Başqa yerdə diyə bilmərəm, amma mənim kolxozumda sizə gülənin ağzını bez ağı kimi cıraram.

"ZAPAROJEST"

Birisi təzə "Zaparojest" markalı maşın alır. O, evlərinə gələndə yolda maşın qızıb dayanır. Təcrübəsiz sürücü tələsik maşından düşüb onun qabaq "kapotunu" açanda, orada "motorun" olmadığını görüb, yolda düşdüyünü düşünür. Bundan peşman olan sürücü maşının "baqajını" açanda orada "motoru" görüb sevincək öz-özünə deyir:

- Ə, bu nə gözəl maşındı, buna zapaz "motor" da qoyutdular ki...

"OTURUB GEDİRLƏR"

Bir dəfə "Mercedes" maşını alan bir şəkili dostuna deyir.

- Adam görməmiş olmaz, mənim maşınımı "Mercedes" ola-ola heç vaxt onun qapısını bağlı saxlamıram. Sən sə maşunu harda saxladın, təcili onun qapılarını bağlayıb gedirsən. Niyə?

Dostu ona cavab verir ki, ə bunun səbəbi var. Mən də əvvəllər sən kimi maşınımı saxlayanda qapılarını bağlamazdım. Gördüm elə kim çətinliyə düşdü, özünü saxlaya bilmədi gəlif oturur "Zapının" içinə, orada rahatlanıb sonra gedir. Odur ki, onun qapılarını birdəfəlik bağlı saxlayıram.

QAYNANA VƏ GƏLİN

Bir oğlan neçə dəfə evləninib qız alırsa qaynana və baldız onları dolandırır. Kənddə söyləyirlər ki, çətin ki, bir qız o evdə xoşbəxt olub yaşaya bilsin.

Bir cürətli qız deyir ki, mən gedib o öydə yaşiyərəm. Onu gəlin gətirəndə qaynana onu qucaqlayıb qulağına deyir:

- Mənim adım Yetərdir,
 - Qızım özümdən betərdir.
- Bu dəmdə gəlin cavab verir:
- Sillə çəkərəm üzuza,
 - Gedib dəyərsuz qızıza.

AĞLIN ÇOXDAN ÇIXMIŞDI

Biri dostuna deyir:

- Adam lap dəli olmaq istəyir. Aldığım maaş heç arvadımın kosmetikasına çatmır.

Dostu ondan soruşur:

- Bəs sən onu heç olmasa bircə dəfə də olsa "kraskasız" görmüsən?

O, yox deyə cavab verir.

Dostu:

- Yaxşı ki, görməmişən, yoxsa ağlin çoxdan başından çıxmışdı.

NƏ XALAT OLARDI, NƏ DƏ Kİ, SƏN

Bir oğlan toy günündə anasının allı-güllü xalat geydiyini görüb ondan soruşur:

- Ciyi, yəqin habı alabəzəy xalata dədəm saa toyuma görə altdı.

Oğlanın ciyisi cavab verir ki, dədəa arxayın olsaydım, hayındı nə xalat olardı, nə də ki, sən.

QARANLIQDA

Bir gün qaynana yeznəsini qonaq çağırıb onu axşam yeməyinə dəvət edir. Yemək vaxtı təsadüfən işıqlar sönür. Qaynana mətbəxə keçib şam gətirməyə gedəndə qız oğlana deyir:

- Bu gün üzün lap kol kimidir, niyə üzünü tıraşlamamısan?

Qaynana şamı yandıraraq geri qayıdanda bu sözləri eşidən kiçik bacı dillənir:

- Mama, ay mama, bacımın gözləri qaranlıqda da görünür ey, yaraf, mən də yekə qız olanda qaranlıqda görüciyəm?

İNTİLİGENT

Günlərin birində bir kişi tanış olmadığı bir şəhərdə qalmalı olur. O, bir qapını döyüb gecələmək üçün yer axtardığını bildirir. Qapını açan bir arvad deyir:

- Bizdə gecələmək üçün şərait var, amma qorxuram sözsöhbət ola. Axı, mən dul arvadam, qohum-qonşu nə deyər?

Kişi ona cavab verir:

- Mən intilicent adamam, bu sözlər artıqdır. Razılaşırlar.

Kişi gecəni onlarda qalır. Səhər açılanda kişi görür ki, arvad hindəki toyuqlara dən tökür. O, həyətdə düşüb hində yeddi xoruz, bir dənə də toyuq görəndə arvada deyir:

- Bir toyuq üçün yeddi xoruz nəyə lazımdır?

Arvad gülərək cavab verir:

- Onlardan ancaq biri xoruzdur, qalanları sən kimi intilicentdirlər.

MAA GÖSTƏRMƏ

Keçmişdə birisini evləndirirlər. O vaxtlar gəlinin üzünü ör-tülü olardı, üzünü heç kəsə göstərməzdilər.

Toydan sonra kişi işə gedəsi olur və o, evə üç-dörd gündən sonra qayıdacağını bildirir. Gəlin hələ də üzü örtülü olduğundan ərinə deyir:

- Mən daa bu öyün gəliniyəm, bu öydə kimə üzümü göstərə bilərəm, kimə yox?

Əri cavab verir ki, kimə göstərirsən göstər, amma bir-cə maa göstərmə.

SƏN NİYƏ UTANMIR, MƏN UTANIR

O vaxtlar bir qadın Kommunist Partiyası sıralarına keçirəndə, "partkom" ondan yüz manat rüşvət alır. Sənədlərini də hazırlayıb aparıb verir büroya.

Büroda rayon partiya komitəsinin birinci katibi ona sual verir:

- De görək BMT-nin baş katibi kimdir?

Qada cavab verə bilmədiyindən partkomun üzünə baxır. Partkom yavaşcadan pıçıldayır:

- U Tan, U Tan.

Qada partkoma deyir:

- Özün utan, yüz manatı alıb civa basıbsan, sən niyə utanmır, mən utanır?

TOPU TUTA BİLMƏDİ

Bir dəfə bir qada dostları ilə stadiona futbola baxmağa gedir. Oyun qurtardıqdan sonra dostları ondan hansı oyunçunun daha yaxşı oynadığını soruşduqda o, cavab verir.

Uyunçuların hamısından xoşu gəldi, bir nəfər qara

rəngdə geyinmiş uyunçudan savay. Uyunun axırına qədər ha qaçdı, ha əlləşdi, topu tuta bilmədi ki, bilmədi.

TAXSIR ÖZÜNDƏDİR

Bir dəfə Tahir dostunu bikef görüb ondan soruşur:

- Yenə noolutdu, dodağuu sallamısan?

Dostu deyir:

- Beş qızım var idi, elə bildim bu səfər oğlan olucax, gənə qızım oldu.

Tahir dostuna məsləhət verərək deyir:

- A, qaqaş, taxsır sən özündədir də, sən horda təzə "li-niya" dəyişmədin, "stanok" qoymadın, əvvəldən bilmirdin ki, sizin zavoduuz ancaq qız buraxır?

KÖLGƏDƏ İÇİRƏM

Bir gün dostları Tahiri töhmətləyib deyirlər:

- Bəs döo səninki, gündə içirən!

Tahir gülərək cavab verir:

- Məndən öteri narahat olmiyin, gündə niyə içirəm, içəndə kölgədə içirəm

GƏNƏ ADAMIN ÖZÜNÜNKÜ

Bir gün Həsən kişi eşşəyinə minib Baltalı kəndinə toya gedir. Orada onu sayıb-axtaran olmur. Bundan peşman olan Həsən kişi evə qayıdarkən eşşək onu görüb anqırmağa

başlayır. Bundan təsəlli tapan Həsən kişi eşşəyi sığallayıb deyir:

- Gəl, a bala, gənə adamın özününkü.

BALA DÜŞDÜM

Bir gün Tahir maşın sürərkən avtomobil müfəttişləri onu saxlayıb deyirlər:

- Vətəndaş, bala düşmüşən!

Tahir sevinərək onlara deyir:

- Allah balazı saxlasın, həmişə zibilə düşürdüm, axır ki, mən də bala düşdüm.

MƏZƏLİ ƏHVALATLAR

HABI SAAT HUNU DA MƏN GƏTİRİM

Bir məclisdə Tahiri məcbur edirlər ki, caamatı əyləndirmək üçün bir lətifə söyləsin.

Tahirdə ki, Tahirdi də. Onların xahişini nəzərə alıb başlayır söyləməyə:

- Bir gün ayı meşədə mağarasının qabağında uzanıb "fishafis" yatır. Bu vaxt tülkü üç balasının əlindən tutub, ayının qabağından bura-bura keçib, onu yuxusundan oyadır. Bu naz, bu əda ayının qəzəbinə səbəb olur. Səhəri gün tülkü ova gedəndə ayı tülkünün yuvasında olmadığını bilib onun balalarının üçünü də özü ilə götürüb aparır. Səhəri tülkünün göz yaş tökdüyünü görən ayı, bunun səbəbini ondan soruşduqda o balalarının yoxa çıxdığını söyləyir.

Ayı tülküyə deyir:

- Nə verərsən, balaa birisini tapım gətirim?

"Nə istəsən verərəm" - deyə tülkü cavab verir.

Ayı deyir:

- Get bir dənə dovşan ovla gətir, habbı saat balaa birini tapım gətirim. Tülkü dovşanı gətirən kimi, ayı gedib onun balasının birisini gətirir. Səhəri gün ayı tülkünü yenə gözüyaşlı görüb ondan soruşur:

- Mən ki, saa kömək etdim. Bəs indi ağlamağın səbəbi nədir?

Tülkü onun o biri balalarının da yoxa çıxdığını söyləyir:

Ayı tülküyə deyir:

- Bir dənə də cüyür ovla gətir ver, o biri balaa da tapım, gətirim. Tülkü cüyürü gətirən kimi, ayı gedib onun ikinci balasını da gətirir.

Hə vəssalam, beləliklə zavallı tülkü öz muradına çatır, deyib o sözünü qurtarar-qurtarmaz, bayaqdan onu dinləyənlərdən biri yerdən soruşur:

- Ay Tahir, bəs tülkünün o üçüncü balası necə oldu?

Tahir gülərək cavab verir:

- Noolar, maa da bir "Ceyran" təşkil eliyin, gedim habı saat hunu da mən gətirim.

ÖZÜ BİLƏR

Yetimoğlu Nurəddingilin evləri yol qırağında olduğundan uşaqlar onlara gələn telefon xəttini tez-tez qırardılar. Nurəddin də hər dəfə "mantlyora" bir manat verib xətti şalbandan bağlatdırardı.

Bir gün necə olursa yenə onlara gələn məftil qırılıb yerə düşür. Əvvəlki "mantlyor" işdən çıxdığından bu dəfə qırılan xətti başqa "mantlyor" bağlamalı olur. Təzə "mantlyor" da deyir ki, üç manat alacam. Bir manat şalbana çıxmağa, bir manat xətti calamağa, bir manat da düşməyə. "Mantlyor" şalbana çıxıb xətti bağlayan kimi, Nurəddinin oğlu mantlyoru səsləyib deyir:

- Habı iki manatı dədəm veritdi, qoyuram daşın altına, düşəndə götürərsən. "Montyor" narazılıq edəndə Nurəddinin oğlu deyir:

- Dədəm diyitdi ki, bir manat şalbana çıxmağına, bir manat da xətti bağlamağına, şalbandan düşməyini də özü bilər.

SÜPÜRGƏ BİZDƏN OLUCAX, YOXSAX...

Sovetlər vaxtı "drujina" qərargahı yarananda onun nümayəndələri kənddə iclas edib kolxozçulara təbliğat aparıb deyirlər:

- Bax, məlumatuz olsun. Biz "drujinaçılara" "pölnu" səlahiyyət veritdi. Kim xırda bir xuliqanlıq eləsə, hətta kolxoz sədrinin sözündən belə çıxsa o, bizim tərəfimizdən cəzasını alıcax.

Bu vaxt yerdən kimsə soruşur:

- Bə cəza nətəri olucax?

"Drujinaçılar" cavab verirlər ki, on beş "sutka" alacaxlar. Onları şəhərin yuxarı hissəsindən başlayıb aşağısına kimi bütün küçələri süpürtdürəcəklər.

Bu zaman kəndin baş biləni Əliqulu kişi camaat və öz adından söz alıb deyir:

- Bəs süpürgə və xəkəndaz özümüzədən olucax, yoxsa siz vericuz?

ƏSL TOY HƏDİYYƏSİ

Şəkiddə baməzə, hamıyla zarafat etməyi bacaran məzəli adamlardan biri də rəngsaz Abduləlidir. Ona şirçi Abduləli də deyirlər. Onunla yaxın olduğumuzdan toyuna bizi - dostlarımızı da dəvət etmişdi. Biz də ondan geri qalmamaq üçün deyəsən zarafat etməyin əsl məqamını tutmuşduq.

Biz dostlar bir yerə yığışib birlikdə toya getməli olduq. Toy mərasimi köhnə el qaydası ilə həyətdə qurulmuşdu. Kimi yeyir-içir, kimi rəqs edib şənlənirdi. Bir azdan bəylə gəlini onlar üçün ayrılmış xüsusi yerdə - başda oturdurlar.

Sağlıqlar başlandı, tost demək üçün dostlar adından mənə də söz verildi. Hazırlıqlı olduğumdan heç çəkinmədim də. Abduləlinin ata-anasına gözyəydinliyi verdikdən sonra bəylə gəlini təbrik etdim və sözə başladım:

- Biz - dostları bura gələndə çox fikirləşdik ki, Abduləli üçün nə hədiyyə alağ ki, ona layiq olsun. İstədik maşın alağ, dedilər köhnə də olsa maşını var. Dedik bəlkə üzük alağ, dedilər qız evindən göndərəcəklər. Çox fikirləşdik, çox fikirləşdik, bu gündən sonra ona ən çox lazım olası bir hədiyyə tapdıq. Xahiş edirik buyurub gəlib hədiyyəni götürsün. Abduləli sevincək halda gəlib hədiyyəni götürdü. Hədiyyə gözəl nəfislə zərif bağlamaya büküldüyündən, onun elə camaat qarşısında açılmasını xahiş etdilər. Hədiyyə açılanda, düzü Abduləli bir az gülümsündü və deyəsən pərt də oldu. Hədiyyə əslində böyük bazar zənbili idi. Şəki camaatı arif olduğundan, bunu bir toy zarafatı kimi qəbul etdilər.

Doğrudan da bu gündən zənbilin ailə başçısı üçün ən lazımlı və ən yararlı bir əşya olduğunu bilib onun içinə indidən belə boş qalmasın deyə, çoxlu pul saldılar.

BİR MASABƏYİNİN DEDİKLƏRİNDƏN

HƏLƏ QIZI TAPMAMUŞUX

Bir gün Şəkidən toydan çıxıb Bakıya geri qayıtmalı oldum. Gecə avtobusuna bilet aldım. Yol gedərkən gecə sakit olduğundan məndən qabaqda əyləşmiş iki şəkili qadının söhbətləri açıq-aydın eşidilirdi. İstər-istəməz qulaq asmalı oldum. Qadınlardan biri o birindən soruşur:

- A xala oğlaa havaxt toy eliyirsən?

O, sözə başlayır:

- Elə Bakıya toy üçün gedirəm də, zinət əşyaları hazır, ətini, düyüsünü, yağını da almışam.

Qadın soruşur:

- A xala, bəs qız hardandır, kimlərdəndir?

O, cavab verir ki, qızı hələ tapmamuşux.

BİR SƏNƏTKARIN DEDİKLƏRİNDƏN

SAA LAZIM OLAR SƏN İŞLƏDƏRSƏN, MAA LAZIM OLAR MƏN

Bir gün Moskvaya qastrol səfərinə hazırlaşırıdım. Arvad qır-saqqız oldu ki, bəs mənə də özünlə apar. Nəsə, onu da apardım. Çox çətinliklə də olsa oteldə ikimizə bir otaq götürə bildik. Bir azdan qapı döyüldü, əlində çaynik, stəkan bir xidmətçi oğlan içəri daxil oldu. Dedim:

- Bu nədir ə!? (rusca) - Sən bu qadını tanıyırsan? Bu qadın SSRİ Ali Sovetinin deputatıdır, bu nə çaydı, eyib deyilmi?

Bir azdan icazə ilə qapı döyülür, gözəl bir "podnosda" pürrengi çay, limon şokoladlı konfet, daha nələr...

Çayı ləzzətlə içdik, bir az da istirahət etdik. İndi artıq axşamdı, yatasıyıq, arvadda bir naz var, bir əda var, gəl görəsən.

Dedim: "aaz, sən bayaq deputat idin ey, indi yox da". Nəsə, gecəni çox romantik keçirdik.

Artıq səhər açılıb, arvad düşüb mağazaların canına. Hər nə olsa alır. Qab-qacaq, qazan, özü də lap qıflısın-

dan. Yükləyib mənə, əlimizdə də zənbil yeriyə bilmirik. Dilxoram, tərım də süzülür. Suvenir mağazasının yanından keçəndə əyninə gödək "yubka" geymiş "simpatiçni" sarışın bir satıcı qızın stola qalxaraq suvenirləri qaydaya saldığını gördüm. Dedim: "arvad, gəlsənə bunu da alağ".

Arvad dedi:

- Bunu neyləyirsən a kişi?

Dedim: "saa lazım olar sən işlədərsən, maa lazım olar mən"!

BİZİM PİŞİYİN BIĞLARINA OXŞAYIR

Adlı-sanlı bir ailədə yeganə yetişmiş qız olur. Çox elçilər gəlir-gedir, amma qız bir barmaq yerini saxlaya bilmir ki, o da bir ailənin gəlini olsun.

Nə isə, bir gün onlara imkanlı bir ailədən elçi gələsi olur. Qızın ata-anası ona tapşırır ki, bax, bu səfər dilini sakit saxla, danışmaq istəsən icazə al, sözü bişir sonra çıxart. Axşam elçilər gəlir, qızın həəsini alıb, yeyib-içdikdən sonra qızı görmək üçün onu otağa dəvət edirlər. Xeyli söhbətdən sonra qız əlini qaldırıb söz istəyir. İcazə aldıqdan sonra ədəb-ərkanla ayağa qalxıb sözə başlayır:

- Dədə, qonağımızın bıqları, lap bizim pişiyin bıqlarına oxşayır.

MƏNƏ "ÇURBAN" DEYİRLƏR

Bir şəkili dostlarına əsgərlikdə görüb eşitdiyi məzəli əhvalatları söyləyir:

- Bir Qurban adında əsgər yoldaşım var idi. Valide-

yinləri onun necə xidmət etdiyini bilmək istəyirdilər. O, isə valideyinlərinə yazırdı:

- "Məndən heç narahat olmayın. Burada mənsiz heç bir işləri getmir. Çox vaxt qab-qacaq yuyan mən, növbətçi duran da, "kazarmanı" təmizləyən də elə mən oluram. Amma bir şeyi anlaya bilmirəm ki, burada məni niyə Qurban yox, Çurban deyər çağırırlar".

AXŞAM OLAN KİMİ YEYİMİZİ SALIF YATİYUX

Şəki jurnalistlərindən birini Baş Göynük kəndinə qabaqcıl kolxozçu olan Məmməd dayıdan yazmağa göndərirlər. Axşam düşdüyündən jurnalist Məmməd dayıgildə gecələməli olur. Evdə nə az, nə çox, on bir uşaq görən jurnalist axır ki dillənir:

- Məmməd dayı, bu nə haqq-hesabdır belə?

Məmməd dayı, cavab verir ki, ay canuu Məmməd dayın yisin, hayındı habıyda səni nətəri başa salım. Kənd yeridi da, işix yox, televizoy yox, axşam olan kimi yeyimizi salif yatuyux.

ARVADDAN TELEVİZOR YAXŞIDIR

Arax Şamil şəhərin yuxarı hissəsində yaşayırdı. Bir az mayıf olduğundan Şəki camaatının ona yazığı gələr, cibinə pul qoyar, onu dolandırardı. O da içki düşkünü olduğundan əlinə düşən pulu "üşüyürəm" deyib, arağa verərdi.

Bir gün "lotular" insafa gəlib, ona bir arvad tapıb evləndirirlər ki, noolar, o da muradına çatsın.

Evlənəndən sonra da o, bazara arvadla gələr, qəssablar da onların zənbillərini doldurardılar ki, qoy evə əliboş getməsinlər, onların da evində bir qazan qaynasın. Beləcə bir müddət dolanırlar.

Günlərin birində Şamil bazara tək gəlir. Camaat ondan soruşur:

- Ə, bəs arvad hanı?

Şamil belə cavab verir:

- Qaytarıb televizor almışam.

Soruşurlar: "Ə, bəs niyə"?

Şamil əllərini bir-birinə sürtərək deyir:

- Ə, sən öl, arvaddan televizor yaxşıdır, televizor göstərir, arvadsa yox.

MAŞAQ İSBƏNDİYAR

İsfəndiyar gözlərinin rəngi göy olduğundan, Maşaq ləqəbini almışdı. Çox hazırcavab olduğundan çoxları ondan ehtiyat edirdi. Savadsız olmasına baxmayaraq sözü adamın ağzında qoyardı.

Oları mənim səkkiz yaşım. Babam Xaşal Hüseyn Maşaq İsfəndiyarın dayısı olduğundan tez-tez bizə baş çəkərdi. Bir gün o bizə qonaq gəlmişdi. Babam evin baş tərəfində bardaş qurub oturmuşdu. Biz də sakitcə söhbətlərə qulaq asırdıq. Hamımız İsfəndiyarın savadsız olduğunu bilirdik, yəni oxuyub-yaza bilmədiyindən xəbərdardıq. O, birdən cibindən bir "Kommunist" qəzeti çıxarıb başladı oxumağa: (qəzet onun əlində kəllə-mayallaq tutulmuşdu).

- Ağdam rayonundakı "Kalenin" kolxozunda yaxşı işləyənlər - Xanımana, Xanımnaz, Nazlıxanım, Dilbinaz, Fəridə, Fatma, Kosər, Mina, Zahidə, Xavər, Koxa Əhməd,

Züleyxa, Həqiş, Bənövşə, Mehribanım, Xurmayə.

Sən demə, Həqiqət İsfəndiyarın bir qızının, Bənövşə bir qızının, Xurmayə isə arvadının adı imiş.

LAYLALAR

Hövsələsiz ana öz doğma balasını tələm-tələsik beşiyə basır ki, gedib bir az qonşunun gəlinlərilə qeybət etsin. Uşağın yatmadığını görən bədbin ana səbrini cilovlaya bilməyib onu qarğamağa başlayır:

- Səni görüm anasız qalasan, zəlil olasan. Mən görən günlərdən görəsən. Cəhənnəmə yat, gora yat. Yatıb heç ayılma belə, deyib balasına layla çalır:

Ötdü günlər qaldım qeybətdən dala
Tezəcə cəhənnəmə gedəsən, bala.
Yat-yat səni görüm öləsən, bala
Yum gözünü əbədi körpə bala.

Bu vaxt qonşu həyətdən başqa ana laylası səslənir:

Cürü-cürü cəh-cəh balam,
Hamıdan göhcəh balam.
Sən körpəsən məzəsən,
Qızılgüldən təzəsən.
O günə anan qurban
Dıbbır-dıbbır gəzəsən.

ŞERLƏR

(Akif qaqaşa zarafatına)
"Şəki ləhcəsilə"

GÖZO YİYƏRƏM MƏN

Bir dost tanıyıram, dostlar içində
Hər sözü-söhbəti gözəl biçimdə.
Əzəl sözüdür səni yiyərəm mən,
Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən,

Tale bəxş edibdir namus, qeyrəti
Ona nəşib olsun gəlin qisməti
Onun bu sözündən ruhlanmışam mən,
Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən.

Söz sahibi sözdən götürsə sözü
Mənə məlhəm olar o sözlər düzü.
Gecə yuxuda da, söyləyir sözü,
Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən,

Bəzən söz salar, balaca Røyadan
Gah gülüb, gah da ki, ağlamağından.
Yəqin deyir, nəvəsinə də hərdən,
Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən.

Akif Behcət oğlu özüdür-özü
 Hər sözü-söhbəti Yusifdir sözü
 Özünü sevdilir bu sözlə düzü,
 Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən.

Əzəl sözüdür səni yiyərəm mən,
 Ağzu yiyərəm, gözo yiyərəm mən.

Ağəli Şəkili.
 10.08.07

SƏNDƏN NƏ YAZIM?

*(Gözəl maşın ustası, rus Nemətə
 ithaf edirəm. Öz xahişi ilə)*

İlk dəfə görəndə sandım ki, rüssan
 Sən Nemət şəkili məzəli duzsan.
 Deyirsən, məndən yaz, yaz qadan alım,
 Mən şair deyiləm, səndən nə yazım?

Adına layiqsən sən usta Nemət
 Yüz dəfə deyirlər atana rəhmət.
 Gündə bir motorun çəkirsən nazın,
 Bəs sən naz edəndə, səndən nə yazım?

Bəzən dözüb müştərinin sözüne
 Söyürsən bu dəmdə özün-özünə.
 Bax, onda dilə gəlir telli sazım,
 Ay Nemət, can Nemət, səndən nə yazım?

Sənə çox görməsin oğul qisməti
 Tanrı ona versin namus, qeyrəti
 Görürəm, ay Nemət, ağarıb dazın
 Vaxt gedir ömürdən, səndən nə yazım?

Söz vermişdim, səndən yazacam, Nemət
 Sənətinə verirəm əla qiymət.
 Bu da bir zarafat yazdığım yazım,
 Sən özün şer axı, səndən nə yazım?

Ağəli Şəkili.
 10.07.07

RƏVAYƏT

Deyilənə görə uzaq keçmişdə İrəvandan gəlin gətirirlər. Xanəndə Cabbar Qaryağdıoğlu da həmin toyu aparırmış. Elə ki, gəlin oğlan evinə ayaq basır, xanəndədən tez onun təriflənməsini xahiş edirlər. Bu vaxt xanəndə soruşur:

- Gəlini hardan gətiriblər?

Deyirlər ki İrəvandan. Xanəndə deyir ki, bəs, mən gəlinin üzünü görməmiş onu necə tərif edə bilərəm?

Deyirlər ki, o, üzü duvaqlıdır, onu açmaq olmaz axı. Xanəndə deyir ki, heç olmasa onun əlamətlərini deyin. Ona cavab verirlər ki, üzündə çoxlu xal var.

Bu vaxt xanəndə bənzətmə edib, dəflə oxumağa başlayır:

İrəvanda xal qalmadı,
Gəncədə sultan qalmadı,
Daha məndə hal qalmadı,
O xal nə xaldır üzə düzdürmüsən?
De görüm nə xaldır qoşa düzdürmüsən?

Xal mənim, yar mənim, ixtiyar mənim,
Xalxa nə borcudur, xalı düzdürmüşəm!

O xal nə xaldır üzə düzdürmüsən?
De görüm nə xaldır qoşa düzdürmüsən

İndiyə qədər dillər əzbəri olmuş bu xalq mahnısı beləcə yarandı.

ATALAR SÖZLƏRİ

- *** Ən çətin peşə insan olmaqdır.
- *** Əvvəl danışan sonra yaşınar.
- *** Şit zarafat dostluğun qayçısıdır.
- *** Ev alan beş gün ac qalar, ev satan həmişə.
- *** Qonaq qonağı istəməz, ev yiyəsi heç birini.
- *** Küyü küylə çıxardarlar.
- *** Bəy öz toyunda oynasa ucuzluq olar.
- *** Ayazda yatmayan eşşək, tövlənin qədrini bilməz.
- *** Nərdə qurşanan dərdə qurşanar.
- *** Kiri yumaq olar, kini yox.
- *** Dili uzun gəлиндən yox, əli uzun gəлиндən qorx.
- *** Can deyərlər ki, cana can gəlsin.
- *** Ən böyük biclik düzgünlükdür.
- *** Toy, toydan sonrakı toydur.
- *** Gəzməyi çox sevən arvad, qoyduğu şeyi yerində tapmaz.
- *** Oğlan evi alınca, qız evi ölincə.
- *** Ya sənə söydülər, ya da onu eşitdin, eyni şeydir.
- *** Saz kökdən düşəndə qulağını burarlar.
- *** Qəlbə dəyəne zərbə dəyər.
- *** İlanın balası da elə ilan olar.
- *** Pis günlərə dözmək olur, yaxşı günlərə yox.
- *** Hər şey zamana baxır, zaman heç şeyə.
- *** Hər dəqiqənin bir hökmü var.
- *** Hər ürəkdə bir aslan yatır.
- *** Hər hürən itə daş atmazlar.
- *** Hər hürən itə çaqqal deməzlər.
- *** Hər ağızla qatıq ölçməzlər.

- *** Hər ağızdan bir avaz gəlir.
 *** Ağac kölgəsində yatan it elə bilər kölgə elə onun-
 kudur.
 *** Göydən nə yağıb ki, yer onu götürməsin.
 *** Kişinin cibi evdə, özü çöldə.
 *** Qonşu-qonşu olsa, kor qız ərə gedər.
 *** Atdı, muraddı, ağrısını aldığı arvaddı.
 *** Ağıllı qadın ər evində həm yarıyar, həm qarıyar.
 *** Asqırıq səbrə, öskürük qəbrə aparar.
 *** Qazana duzu gəlin yox, qaynana tökər.
 *** Arı deşiyinə çöp soxmazlar.
 *** Yol qırağında tikilən evin "injeneri" çox olar.
 *** Ailənin sirri ailədə qalar.
 *** Ailəsi çox olan yoxsul olar, varı çox olan yuxusuz.
 *** Ailəni dağdan, aləmi də dağidar.
 *** Dostunu satan qeyrətini də satar.
 *** İsmətli olanın qisməti də olar.
 *** Eşşək nə bilir xurmanın dadını.
 *** Heç bir loğman hicran dərdinə əlac edə bilməz.
 *** Sirri qəlbində elə gizlə ki, qəlb özü tapa bilməsin.
 *** Qızılı tulla zibilliyə, yenə parıldayacaq.
 *** Pıçıpıçı ev yıxar.
 *** Sağsağan başını yuvasına soxub, quyruğunun çölə
 çıxmasından xəbəri yoxdur.
 *** İti öldürənə sürüdərlər.
 *** Nisyə girməz kisəyə.
 *** Qızını döyməyən dizinə döyər.
 *** Qonşudan alınan qız, çox vaxt öyündə tapılmaz.
 *** Ağlın az olsun, amma özününkü olsun.
 *** Qamış bizim yerlərdə bitir, amma zurnanı özgələr
 çalır.

DEYİMLƏR

Eşq, məhəbbət taxta qalxanda ağıl taxtdan düşər.

Ər və arvadın hədsiz yaxınlığı, gələcəkdə ya ədavətə,
 yada qardaş- bacılığa çevrilər.

Murdar suya yüz vedrə su töksən, o təmizlənməz, am-
 ma təmiz suyun murdarlanması üçün onun bir damlası ki-
 fayət edər.

Qum dənələri bir-birini tutmadığından, külək asanlıqla
 onları istədiyi səmtə səpələyir.

Zəmanəmizdə kim öz övladını tələsmək azarından qur-
 tara bilsə, onun xoşbəxtliyini ən azı yarıya qədər təmin et-
 miş olar.

Xəsis ömründə iki dəfə toyuq yeyər. Bir özü xəstələn-
 də, bir də toyuq xəstələnəndə.

Hörümçək gözəllik əşiqi deyildir, o, öz torunu heç də
 yaraşlıq üçün qurmur.

Babanın nəvəsilə çox yaxınlığı tədricən onun da ağılının
 nəvəsinə yaxınlığına dəlalət edir.

Məlum həqiqətdir ki, forma verən palçıq və ya məhlul
 yox, qəlibdir.

Tapdanmış cığırla getmək asandır, çalış həyatda öz izin olsun.

Meşədə də nar bitir, hər kim onu tez dərdi onunkudur.

Qanmazın qanmaması çətindir, qananın qanmaması ondan da çətindir.

Hər bir qadının həyasızlığı bir kişinin qeyrətsizliyindən xəbər verir.

Əllər ancaq əl çalmaq üçün yox, həm də yumruq kimi düyünlənmək üçündür.

Misdən gümüş alıblarsa, gümüşdən də qızıl alınmasına şübhəniz olmasın.

Nə etsən sağlığında et, öləndən sonra heç nə etməyəcəksən.

Allah-təala qapıları adamın üzünə bağlayanda, ordan çıxmaq xatirinə pəncərəni açıq qoyur.

Ər və arvadın kiçik bir mübahisəsi, evin bünövrəsinə su düşən kimi bir şeydir.

Qadın həmişə gözəl olmalıdır. Kişinin gözəl olması üçün onun meymundan elə bir az fərqlənməsi kifayətdir.

Etilərin nəinki özləri, hətta taxçada boxcaları da boğuşar.

Nəsr misralarla bölünməmiş şeir olmalıdır.

Gözəl qadın səhər tezdən başlayaraq səliqəli, nazlı olmalı, hətta mətbəxdə də günəş kimi parıldamalıdır.

Bütün canlıların alisi insan: - sən də çiy süd əmmisən.

Qızın yaxşıdır özgəyə vermə hayıfıdı,
Qızın pisdirdi, özgəyə vermə ayıbdı.

Xoşbəxtlik axtarırsansa, azı axtar.

İnsan həyata kəfənlə gəlir, kəfənlə də gedir.

Uşaq balaca olanda adamı yatmağa qoymur, böyüyəndə də yaşımağa.

Övladının yumruğuna güvənən ata birinci zərbəni də elə özü yiyər.

Ata-ana övladına taxt yarada bilər, bəxt isə yox.

On öküzü bir yerə yığıb istədiyini səmtə yönəldə bilməzsən, amma bir düyü yüz öküzü öz ardınca apara bilər.

Yer üzündə çox dövlətlərin Azərbaycan nemətlərində şəriyi var, tək muğamdan başqa.

AÇMALAR

Arvad - savınlı kəndir, keçib xirtdəyə.

Nəvə - dəyməduşər, fındığın ləpəsi.

Qaynana - od parçası, oğul öyə gələndə hamıdan zirəng qaynana.

Oğul - düşmən çəpəri.

Qız - köçəri qaranquş.

Bacı - başımın tacı, noolar, dilini bir az şirin elə.

Qardaş - həm qar, həm daş.

Ər və arvad - biri od, biri su.

Baldız anan saa diyir ki, gəlin eşitsin.

Bacanax - yeddi bacanax birlikdə yol getdilər, biri dedi:
- bir adam olsaydı, söhbət edərdük.

Dost - biri azdı, ikisi çoxdu.

İnsan - əzrayıl gələnə kimi işlə.

Pul - dədəm, ciyim, evim, eşiyim pul. Kim diir ki, sən əl çirkisən, qazanıb verələr, sən xaşdiyəsən.

Xoruz - elə bilir o banlamasa, səhər açılmaz.

İşgüzar adam - yıxılı öyün dirəyi.

Kişi - qocalanda öyə hambal lazım dööl, arvad - qarı yanda köpək.

Baba və nəvə - onları çox zaman birlikdə görmək olar. Başlıca səbəb odur ki, baba nəvəsinə tapşırır ki, atan mənim başıma açan oyunları sən də onun başına aç (hayıf almaqdan ötrü).

HACI DAYININ MƏSƏLLƏRİ*(təcrübədən keçmişdir)***QIZIL**

Qızılı xoş məram kimi alıb, zinət əşyası kimi istifadə edirlər. Bu mənada onun qiyməti yoxdur. Xatırladım ki, onun da düşər-düşməzi olur. O, elə bir sərvətdir ki, daim qaranlıq sevər, insanlar tərəfindən gizlədilər. Bu bir həqiqətdir ki, deyərlər: - "Qızılın üstündə ilanlar yatıb". Ona aludə olub yığanlar bilməlidirlər ki, qaranlıqda saxlamaqla ona iş kəsirlər. Unutmaq olmaz ki, bir vaxt gələr, onun da cəza müddəti bitər. Yəni, bir xoşagəlməz hadisə nəticəsində o da azadlığa çıxar.

XOŞ GƏLDİN DEMİRLƏR

Bir dəfə Hacı dayıgilə bir türk qonağı gəlir. O, birbaşa içəri girmir, qapını döyərək səsləyir:

- Ay ev yiyəsi, ay ev yiyəsi, evdə bir kişi var?

Hacı dayı qonağı səsləyib deyir:

- İçəri gəl, ay bala, qapını döyən kişi olsun.

Yemək vaxtı qonağı qaşqabaqlı görün Hacı dayı dillənir:

- Nədən belə fikrə daldınız?

Türk qonaq deyir ki, sizlərdə gələn qonağa xoş gəldin demirlər?

Hacı dayı cavab verir ki, bizlərdə öz evinə gələnə heç vaxt "xoş gəldin" deməzlər.

O TƏRGİDƏCƏKDİR

Bir dəfə Hacı dayıya deyirlər:

- Bu üç xoşagəlməz adətəkarı öz çirkin əməllərindən daşındıra bilsəniz, sizə hörmətimiz olar.

Hacının yanına qumarbaz, içki düşkünü və bir arvadbaz gətirirlər. O heç fikirləşmədən qumarbazla içki düşkünü öz yanında saxlayıb, arvadbazı isə göndərir evlərinə. Bunun səbəbini soruşduqda, Hacı dayı deyir:

- Bu gördüyünüz qumarbazla, içki düşkünü çətin ki, öz adətlərini tərgidə, amma o arvadbaz ki, var, gec-tez öz çirkin əməllərindən daşınacaq.

İNANCLAR

Səyahətə çıxan adamın arxasınca su atarlar ki, mənzil başına salamat çatsın.

Evdə hər hansı əşya itərkən onun tez tapılması üçün boş bir pıyaləni ağzı aşağı qoyarlar.

Qapının başına nal asarlar ki, evə xoşbəxtlik gəlsin.

Dolu yağarkən onun dənəsini evin ilk uşağına dişlədər ki, dolu dayansın.

Ay ağzı yuxarı olarsa, səhəri gün yağmursuz, aşağı olarsa yağmurlu olar.

Evdən çıxarkən qarşına qara pişik çıxarsa, səyahət uğursuz olar.

Subay qızı eşşəyə mindirərlər ki, bəxti açılsın.

Qasıq əldən düşərsə evə qonaq gələr.

Qorxmuş adama cəftə suyu verərlər ki, qorxuluğu götürülsün.

Qulaq cingildəyəndə deyərlər, yəqin kimsə sözünü danışır.

Yaz başı göy guruldayanda böyük bir əşyanı qucaqlayıb deyərlər ki, bax, bu boyda var dövlət istərəm.

Kiməsə göz dəyməsin deyə, onun başına duz çevirib, üzərik yandırarlar.

Sağ ovucun qaşınması ələ pul gəlmək, sol ovucun qaşınması isə əldən pul getməsinə işarədir.

Yatana yaxın gülməzlər, yatanda gülən, səhəri ağlayar.

Səfərə çıxan adamın qabağına boş vedrə ilə çıxmazlar.

Adı keç qoyulan uşaq yalançı olar.

Barmağı uzun olan uşaq oğru olar.

Süfrəyə duz dağılanda dava düşər.

Göz səyriyəndə ona qırmızı rəngli ip yapışdırıb deyərlər: - "Mən səni sevindirirəm, sən də məni sevindir".

Uşağı oxləynən döyməzlər, ömrü qısa olar.

TAPMACA

Üç dost restoranda yeyib-içirlər. Bir azdan xörəkpaylayan gəlir ki, sizin otuz manat borcunuz olacaq. Hərəyə 10 manat verərək stoldan qalxarkən xörəkpaylayan üzr istəyərək onlardan 5 manat artıq pul aldığını bildirib, artıq pulu onlara qaytarır. Onlar da 3 manatı öz aralarında bölüşdürüb, qalan 2 manatı isə yaxşı xidmətinə görə xörəkpaylayanın cibinə qoyurlar.

İndi gəlin haqq-hesabı birlikdə edək:

- Əvvəlcə dostların hərəsinin xərci 10 manat olmuşdu, eləmi?

Xörəkpaylayanın onlara qaytardığı 5 manatdan sonra ondan hərəsi 1 manat götürdülər, eləmi?

Deməli üç dost hərəsi 9 manat pul xərclədi.

$$3 \times 9 = 27 \text{ manat elədi}$$

Üstəgəl 2 manat da xörəkpaylayandakı pul, eylər 29 manat. Bəs onda 1 manat hanı?

(Hər kim bu 1 manatın yerini tapsa halal-halal xoşu olsun).

ŞƏKİDƏ MƏHƏLLƏ ADLARI

Dolçalar	Topqarağac
Zənqərəflər	Çəvəşlər
Qumbaralar	Qatıqçılar
Mədoolar	Alaçılar
Həbillər	Aydınlar
Harşsoflar	Primlər
Dağarlar	Əşirlər
Yeddilər	Dırrar
Daddılar	Dolmabağçalar
Bağbanlar	Dartqopsunlar
Hoppandılar	Hacilətiflər
Qurdlar	Süddülər
Condular	Qumbaralar
Hacıhəsənlər	Qabaqkəsənlər
Çopurlar	Qaraqabaxlar
Davaxlar	Doqquzparalar
Daşdəmirlər	Dəbbhəçilər
Eminlər	Zərgərlər
Yavuzlar	Topçular
Səbətçilər	Ocaqqullar
Kəpəklər	Yeddiqardaşlar
Kəndirlər	Kosalar
Qocalar	Kəvərlər
Mənəflər	Harşsoflar
Giləhli	Dəmirçi bulağı
Otaq eşiği	Sarı torpaq
Qışlaq	Dodu

KİŞİ VƏ QADIN LƏQƏBLƏRİ

Qaqaş Ələddin
Dəf Qurban
Baksell Rasim
Gül Camal
Inək Mustafa
Şokolad Telman
Laqan Cabbar
Qəpəy Nazim
Maestro Coşqun
Ağıllı Fəxi
Cır Nemət
Çörək Rəcəb
Xaşal Hüseyin
Komsomol Veysəl
Halvaçı Ələhməd
Div İsmayıl
Qodana Camal
Qırğı Məmməd
Dobu Abdurrahman
Bomba Akif
Xədəyoğlu Nemət
İki-bir Əhmədiyyə

Dəllal Zivər
Dəli Səfurə
Pişiy Maral
Çöpçü Əzizə

Kürən Kamil
Süddüoğlu Əlöset
Fındıq Əhməd
Bığ Adil
Canbala Bəxtiyar
Zərgər Adil
Yetimoğlu Nürəddin
Lapba Vahid
Partnoy Rəşad
Fil Əbuzər
Naxırçı Kərim
Xaxool Namik
Saatsaz Mirağa
Professor Bəxtiyar
Zalatoy Fərrux
Keçəl Nütü
Pom-pom Nəsif
Əlimsəndə Məmməd
Süyux Məmmədəli
Azərbaycan Qasım
Tıntın Mahmud
Deputat Rafiq

Mərdan Məsmə
Maymaq Şükufə
Göhçəy Fatma
Dübül Sədayə

"AZƏRBAYCANCA ŞƏKİCƏ" lügət

Azərbaycan dili lüğətilə, "Şəki lüğəti" (ləhcəsi) arasında böyük fərq var. Əyər hansısa bir şəkili ilə ünsiyyət etmək istisuzsa, bax, hayındıdan dirux, habı lüğəti su içən kimi işməlisuz.

A

Adna
Anabülbül
Albalı
Alabəzəy
Ağayana
Ayrudurum

cümə axşamı
islanmış
gilənar
rəngarəng
səliqəli, başıaşağı
aeroport

B

Bir hoor
Beyqafıl
Boğazdı
Beycə
Bekar
Buyruqqulu
Bir brum
Beli quru
Beysüyür
Basməmmədi
Bələşmax
Bir çimir
Bimar, saxsokar

bir azdan
qəfildən
balası olacaq
bu gecə
işsiz
köməkçi
"qaynama vahidi"
tənbəl
tüfeyli
tələm-tələsik
yıxılmaq
"yuxu vahidi"
yataq xəstəsi

Bambılı *yüngül xasiyyətli adam*
Bamadur *pomidor*

C

Çoşmaq *ağlayıb həddini aşma*
Cahlı *avan oğlan*
Cızix *cizgi*
Comərd *səxavətli, əliaçıq*
Cılxı *xalis*
Cür-cür *qıvrımsaq*
Coo *turşu*
Cana *pis*
Cıqqıru çıxartma *səsini çıxartma*

Ç

Çırpılmaq *bərk dəymək*
Çətənə qoz *bərk, sınımayan qoz*
Çərşo *çadra*
Cırtqoz *davakar*
Çıldırmaq, qızmaq *həddini aşmaq*
Çağa, bəbə *körpə uşaq*
Çömçə *taxta qaşiq*
Çak-çuk etmaq *alver etmək*
Çivin *milçək*

D

Dəllal *alverçi*
Dıqlı *balaca*

Dır-dır *çoxdanışan*
Düdüy *beşikdə işlədilən alət*
Dirux *deyirik*
Dozay *fərsiz*
Dəsvəçə *hövsələsiz*
Deqal *keçəl, daz*
Dınqa (danqa) *kəllə*
Dünbül *quyruğu kəsik*
Dədiy *qıç*
Dəfə-darax *ləvazımat*
Dəvəllayı *tələsik iş*
Düşüy *pinti*
Dülbülləmaq *pusmaq*
Duma *saplaq*
Daqqan *sözündən dönməz*
Dəbbələmaq *sözündən dönmək*
Dəməşləx *səliqəsiz adam*
Doqqaz *döngə, dalan*
Durba *boru*
Dumba *qısa boylu adam*
Donnux *maaş*
Darqursax *səbirsiz*
Dönbə *tin*
Dəpbülüm *şundul*

E

Eymandı *qorxdu*
Elti *qardaş arvadı*

Ə

Əhdac	<i>alət</i>
Əfəl, fərsiz	<i>aciz</i>
Əyrəti	<i>başdansovdu</i>
Əppəy	<i>çörək</i>
Ədəbaz, loppaz	<i>forslu</i>
Əzvay, əməziy	<i>ləng adam</i>
Ədaa dağarı	<i>lovğa</i>
Əyəqqabı	<i>ayaqqabı</i>

F

Fillənmiş	<i>həyasız</i>
Fızılıx	<i>kollux</i>
Fısqırax	<i>kef-keyfiyyət</i>
Fətir, oma	<i>şirin çörək</i>

G

Gopçu	<i>yalançı</i>
-------	----------------

H

Həftiy	<i>əczəxana</i>
Habıra gəl	<i>bura gəl</i>
Həblə	<i>belə</i>
Habı	<i>bu</i>
Habbı saat	<i>bu saat</i>
Holça çalmaq	<i>əl çalmaq</i>
Hövləvəla	<i>hövsələdən çıxmaq</i>

Hayındı	<i>indi</i>
Haleynim	<i>key adam</i>
Haray həşir	<i>qalmaqal</i>
Höös	<i>nəm, yas</i>
Hırraxana	<i>şit zarafat yeri</i>
Hoppanmaq	<i>tullanmaq</i>

X

Xıncır	<i>çox yeyən</i>
Xas	<i>çərşənbə axşamı</i>
Xifət eləmax	<i>fikir etmək</i>
Xaşal	<i>hamilə qadın</i>
Xına	<i>həna</i>

İ

İdim, şuqum	<i>görünüş</i>
İdimsiz, əyrəmçə	<i>kifir, eybacər</i>
İncil	<i>əncir</i>
İci qucu adam	<i>xırdaçı adam</i>
İsirif	<i>qənaət</i>
İrizqi	<i>ruzi</i>
İxtilat	<i>söhbət</i>
İsgan	<i>stəkan</i>

K

Korafəyim	<i>bacarıqsız</i>
Kür, firoon	<i>dəcəl</i>
Külçə	<i>yağlı çörək</i>
Kəllə-mayallaq	<i>tərsinə</i>

Q

Qaşqa	<i>alın</i>
Qovu	<i>dərə</i>
Qavax	<i>boranı</i>
Qəşş eləmax	<i>bərkdən gülmək</i>
Qavramax	<i>bilik mənimsəmək</i>
Qəleyçi	<i>qalayçı</i>
Quraxsiyib	<i>darıxıb, həsrət qalıb</i>
Qıtmır, mıqqı	<i>xəsis</i>
Qaqqurbağan	<i>qurbağa</i>
Qəddan	<i>qənd qabı</i>
Qafsamaq	<i>mənimsəmək</i>
Qısır	<i>südsüz heyvan</i>
Qoltaşa	<i>yaltaq, ikiüzlü</i>
Qavarmax	<i>üzə qayıtmaq</i>

L

Ləpə, yəlo	<i>alov</i>
Lələyün	<i>acgöz</i>
Ləvərə, gombul	<i>kök kişi</i>
Ləyaxlı	<i>layıqlı</i>
Lələpəti	<i>pəltək</i>
Ləfləmax	<i>tərpənmək</i>
Laqqırtı	<i>yersiz söhbət</i>
Lıqqa	<i>palçıq</i>
Ləmpə	<i>tavan</i>
Löyünsüz	<i>eybəcər</i>

M

Maytarax	<i>axsaq</i>
Midixana	<i>kiçik yeməxana</i>
Məhlə	<i>məhəllə</i>
Maa	<i>mənə</i>
Meyzar	<i>önlük</i>
Mişiool	<i>siçan</i>
Mayıf, zəlil	<i>şikəst</i>
Midiyh	<i>yavaş, ləng</i>

N

Nifrin	<i>çovğun</i>
Nərmənəziy	<i>incə</i>
Nöyüt	<i>neft</i>
Nahna	<i>nanə</i>

P

Por	<i>kif</i>
Pota	<i>kosa</i>
Panpax	<i>qorxaq</i>
Patava dodax	<i>qalın dodaq</i>
Puç	<i>peç</i>
Pulagir	<i>pulsevər</i>
Pətərava	<i>söyüşkən</i>
Pişka	<i>kibrir</i>
Podnos	<i>məcməyi</i>
Poş	<i>poçt</i>

S

Soqqur	<i>arıq</i>
Sərvaxt olmaq	<i>ayıq olmaq</i>
Salız	<i>qaradinməz</i>
Sonalamax	<i>seçmək</i>
Saa	<i>sənə</i>
Surfa	<i>süfrə</i>
Süzmə	<i>şor</i>
Sitilləmax	<i>üşümək</i>
Sino gedir	<i>ürəyi istəyir</i>
Sırtıx adam	<i>üzlü adam</i>
Səvi	<i>yazıq</i>
Salvı	<i>dəyənək</i>
Səryandar	<i>avara</i>

Ş

Şaqqa	<i>hissə</i>
Şələ	<i>çırpı bağlaması</i>
Şimganlı	<i>ləzzətli an</i>
Şirçi	<i>rəngsaz</i>
Şonqumax	<i>çöməlmək</i>
Şadara	<i>qumələyən</i>
Şitəngi	<i>sataşqan</i>

T

Təpələmə	<i>ağzına kimi</i>
Tıncıxmax	<i>darıxmaq</i>
Traqqalı	<i>ədali</i>
Tərləmax	<i>xərcə düşmək</i>

Tösmərəy	<i>kök arvad</i>
Tənə	<i>sırğa</i>
Təhnə	<i>taxta iri qab</i>
Toba	<i>tövbə</i>
Tumanpaçax	<i>çılpaq adam</i>

U

Urvatsız	<i>hörmətsiz</i>
Ucuxub	<i>qeybə çıxıb</i>
Umsunmax	<i>tamahu keçmək</i>
Ustul	<i>stul</i>

Y

Yeşinmax	<i>gizlənmək</i>
Yesir	<i>kimsəsiz</i>
Yırtılınca	<i>doyunca</i>
Yerpənəy	<i>xiyar</i>
Yeznə	<i>kürəkən</i>
Yuyucu	<i>mürdəşir</i>
Yersəvət	<i>velosiped</i>

Z

Zəqqəto	<i>turş</i>
---------	-------------

V

Vayşüyən qoparmaq	<i>haray salmaq</i>
Vic	<i>nazik kəndir</i>
Varaq	<i>vərəq</i>

SON SÖZ

Ağəli Şəkili Şəki əhalisi arasında hörməti olan, yaşda müdrik ömrünün 60-cı payızını yaşayır. Onun estetik zövqü güclüdür. Qrafika və xəttatlığın kamil ustası, həm də poliqrafiya sahəsinin bilicisidir. Həmişə öyrənməyə və öyrətməyə meyli olan insandır. Ağəli həm də yaradıcı bir insan, hekayə, lətifə və s. ədəbi janrlarda yazıb-yaradan istedad sahibidir. Onun bu "Gözo yiyərəm mən" kitabından əvvəl ədəbi məcmuəsi də çap üzü görmüşdür.

Hörmət və izzət pulla alınmır, onu göstərdiyin xeyirxahlıqla əldə edə bilərsən. Mətbuatdan xəbəri olan, əli qələm tutan hər bir şəkilinin borcudur ki, gördüyünü, bildiyini və eşitdiyini ya danışsın, ya da qələmə alıb geniş oxucu kütləsinə çatdırsın. Ağəli Şəkili ikinci yolu daha üstün tutub. El-öbə arasında dildən-dilə qəzən məzəli əhvalatları, lətifələri, deyimləri, laylaları, bənzətmələri, ləqəbləri toplamış, şəkililərin şirin, dadlı-məzəli ləhcəsinə salıb onların üzərində yaradıcılıqla işləyib ortaya maraqlı bir kitab çıxarmışa nail olmuşdur. Bu zəhmət onun folkloru dərinədən bilən və ona hörmətlə yanaşan bir araşdırıcı olduğunu üzə çıxarmışdır.

Ağəlinin xalq yaradıcılığına münasibəti tamamilə tərəfət üsulundan kənarıdır. Lətifə və əhvalatları camaat necə danışsınsa, o qaydada da fikirləri qələmə almışdır. Məlum olduğu kimi Şəki lətifələrinin şirinliyi, duzlu-lətafətliyinin belə bir prinsipi var: Ağızdan necə çıxarsa onu eləcə yazanda, ixtisara yol verməyəndə ləzzətini itirmir. Ağəli Şəkili də bu koloriti saxlamışdır.

Kitabın məziyyətlərindən biri də ləqəblərin seçilməsi, mənalandırılmasıdır. Kitabdakı ləqəblər şəxsiyyətin buna özü irad tuta bilməsi tərzindədir. Xasiyyət, xarici görünüş, əməl, duruş-oturuş bu ləqəblərin onun daşıyıcılarının öz daxili aləminə, davranışına uyğundur. Laylalara gəldikdə Ağəli onlara satıra və yumor da qata bilib.

Kitabçada deyimlər, zəka sahiblərinin müdrik kəlamları da vardır. Bunların bir qismi müəllifin öz yaradıcılığıdır. Müəllif oxucuları Şəki mənzərələri ilə də tanış edir, Şəkinin gözəlliyi haqqında onlarda bir daha xoş təəssürat yaradır.

Məhs buna görə də Ağəli Şəkilinin "Gözo yiyərəm mən" kitabı ürəyəyatan, lakonikdir, təsirlidir, gülüş doğuran və düşündürəndir.

Sabir Əfəndiyev,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü,
filologiya elmləri namizədi.

Ön söz	3
Giriş	5
Lətifələr	8
Məzəli əhvalatlar	94
Laylalar	103
Şerlər	104
Rəvayət	107
Atalar sözləri	108
Deyimlər	110
Açmalar	113
Hacı dayının məsəlləri	115
İnanclar	117
Tapmaca	119
Şəkidə məhəllə adları	120
Kişi və qadın ləqəbləri	121
Şəki "lüğəti"	122
Son söz	131

Folkloru

Ağəli Şəkili

GÖZOO YİYƏRƏM MƏN

Əsrin gözəli

Əsrin qarısı

Tirajı: xirtdəyə kimi
Qiyəti: adaa ləyax

Şaki folkloru

Ağəli Şəkili
(Ağəli Mustafayev)

«Yeni Şaki lətifələri»

Bakı, «NURLAR» NPM, 2008, 160 səh., Rəsmli.

ISBN – 9952 – 426 – 40 – 2.

© Ağəli Şəkili.

Müəllif hüquqları qorunur!

Texniki redaktor: Rauf KƏRİMOV
Bədii redaktor: Elnur ƏHMƏDOV
Səhifələyici: Fəxri VƏLİYEV
Korrektor: Suğra OSMANOVA

Çapa imzalanmışdır: 29.05.2008.
Nəşrin ölçüsü: 60x90 1/16.
Fiziki çap vərəqi: 10,0.
Sifariş: 102. Sayı: 1000 ədəd.
Müqavilə qiyməti ilə.

NURLAR

NƏSRİYYAT, POLİQRAFİYA MƏRKƏZİ

Bakı, Az1122, Zərdabi pr. 78 / Tel: 4977021
Faks: 4971295 / E-poçtu: office@nurprint.com

Qiymətli razılaşma yolu ilə

Az-267212

YENİ ŞƏKİ LƏTİFƏLƏRİ

Sadə peşə adamı, nəqqaş Ağəli Şəkilinin "Yeni Şəki lətifələri" kitabı "Könül dəftəri" adlı kitabından sonra yuxusuz gecələri, davamlı axtarışları hesabına başa gələn, əslində xalqın sözünü özünə qaytaran, toplayıb qələmə aldığı ikinci kitabıdır.

ŞƏKİ - 2008

Kitabın dizayneri, tərtibçisi və korrektoru müəllifdir.